Bundel technische vragen Begroting 2024

Versie: 10-10-2023

GroenLinks 2
D66 4
VVD 30
Arnhem Centraal 36
Partij van de Dieren 46
PvdA 47
CDA 54
Volt 55
Forum voor Democratie 56

GroenLinks

Fractie:	***GL-1 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	
Vraag:	Hoeveel pleegouders/steunouders hebben we op dit moment? En hoeveel pleegouders/steunouders hebben we nog nodig om de kinderen te helpen?
Antwoord:	Op dit moment hebben we 133 pleegouders en 15 steunouders in Arnhem. Er wachten 10 kinderen op een plek in een pleeggezin. Deze pleeggezinnen worden gezocht vanuit de reguliere wervingscampagne en vanuit de methode kindgericht werven: werving op maat in het netwerk van het kind. De verwachting is dat hier in 2023 nog 6 nieuwe steungezinnen bij komen. Er is op dit moment meer vraag dan aanbod. Er wordt daarom proactief geworven naar steungezinnen door Stichting MEE. Om hier zoveel mogelijk aandacht aan te geven sluiten zij aan bij de pleegzorgcampagne.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Fractie:	***GL-2***
Pagina:	136
Vraag:	Samenwerking met ketenpartners in welzijn (jongerenwerk, enz) verloopt voornamelijk via contracten van één jaar. Dit creëert onzekerheid voor de ketenpartners in de sector, wat zich verder door vertaald naar jaar contracten naar mensen die direct met bewoners werken en heeft hierbij een negatieve invloed op het werk dat deze partners doen. Bv met de Arnhem-Oost aanpak willen we meer op langere termijn gaan werken. Wat is de reden dat de gemeente deze subsidies op jaarbasis verleent? Wat is de achtergrond om deze subsidies per jaar te verlenen, zijn er financieel/juridisch mogelijkheden om deze in een langere termijn om te zetten?
Antwoord:	Juridisch en beleidsmatig gezien kunnen we meerjarig subsidies verstrekken. Echter, een deel van de huidige subsidies sociale basis worden met incidentele middelen gedekt. Er was oorspronkelijk een structurele taakstelling op welzijn voorzien van € 545.000. In begroting 2024 wordt deze taakstelling tegen geboekt, dat betekent dat er meer structurele ruimte ontstaat, maar nog niet voldoende om alle huidige subsidies structureel te dekken. Na terugdraaien taakstelling resteert er een probleem van €1 miljoen structureel tekort. In 2024 is er incidenteel € 1 miljoen aan extra middelen beschikbaar ter dekking van de huidige subsidies sociale basis (zie pag. 30 van Begroting 2024). Vanaf 2025 is de ruimte in de begroting voor subsidies sociale basis dus € 1 miljoen lager.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Fractie:	***GL-3***
Pagina:	140
Vraag:	Begroting geeft aan dat ook voor mensen zonder documenten de gemeente toekomstperspectief wil bieden. Nu vooral door samenwerking met bv Broek Omhoog, maar de schaal daarvan is beperkt. De begroting geeft volgende paragraaf te onderzoeken wat mogelijk is. Op welke schaal is dit mogelijk, en op welke termijn is terugkoppeling en een plan van aanpak voorzien?
Antwoord:	In de raadsbrief van 17 maart 2023 leggen we uit wat we organiseren voor mensen zonder verblijfsdocumenten. De dagbesteding bij ’t Broek omhoog kent de periode van één jaar. We willen op een duurzame en effectieve manier toekomstperspectief bieden aan mensen zonder verblijfsdocumenten. Momenteel zijn we bezig met een evaluatie van de resultaten binnen deze pilot. Deze evaluatie omvat ook het verkennen van mogelijkheden voor uitbreiding op basis van de behoeften van mensen zonder verblijfsdocumenten. We informeren de raad over onze bevindingen en plannen zodra deze beschikbaar zijn.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***GL-4***
Pagina:	140
Vraag:	Er wordt verwezen naar specifieke aanpakken (derde punt). De vraag is welke andere vormen van geweld naast eergerelateerd geweld en ouderenmishandeling worden meegenomen? Wordt mishandeling zoals door genitale verminking en gedwongen huwelijken meegenomen?
Antwoord:	Ja, naast genitale verminking en gedwongen huwelijken zijn ook achterlating en mensenhandel een bijzondere doelgroep en hebben deze een plek in onze aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

D66

***Fractie**:*	***D66-1 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	100 Onderwijs
Vraag:	Specificering absoluut verzuimcijfer: - Hoeveel omdat er geen plek is (vanwege problematiek)? -Hoeveel omdat ouders het onderwijs geen passende plek vinden?
Antwoord:	In schooljaar 2021-2022 waren er in totaal 32 jeugdigen met een melding van absoluut verzuim. Gezien de aard van de twee vervolgvragen, vermoeden wij dat het meer gaat om thuiszitters dan om alleen absoluut verzuim. Thuiszitters bestaan uit drie categorieën, namelijk: 1. Absoluut verzuim: 32 jeugdigen. Hier is sprake van wanneer er geen schoolinschrijving is. 2. Langdurig relatief verzuim: 39 jeugdigen. Hier is sprake van wanneer er nog wel een schoolinschrijving is, maar een leerling vier weken aaneengesloten de school niet bezoekt. 3. Vrijstelling 5 onder a: 19 jeugdigen. Hier is sprake van wanneer een leerling vrijgesteld wordt van de leerplichtwet op basis van psychische of lichamelijke gronden. Deze vrijstellingen worden afgegeven voor een schooljaar, daarna wordt opnieuw bekeken of een jeugdige wel of niet belastbaar is om onderwijs te volgen. Wat betreft de redenen van thuiszitten, zien we dat er vrijwel altijd sprake is van meerdere factoren waarom een jeugdige niet naar school kan, psychische problemen en multi problematiek zijn de grootste reden van thuiszitten. Van de in totaal 90 jeugdigen zijn er 6 jeugdigen waarbij er sprake is van een breuk in de schoolloopbaan. Dit kan zijn wegens een wachtlijst, onwil of het ontbreken van een passende plek.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***D66-2 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	100 Onderwijs
Vraag:	Toelichting achterliggende problematiek/ redenen relatief verzuim
Antwoord:	Voor meldingen van relatief verzuim is in Arnhem de top 5 als volgt: 1. Motivatie (24%) 2. Overige (21%), hierbij komt het meest voor dat de reden van het verzuim onbekend is. Deze reden wordt geregistreerd wanneer er contact is geweest met de school en er geen actie nodig is of wanneer blijkt dat er geen sprake is van ongeoorloofd verzuim maar er bijvoorbeeld gebruik gemaakt moet worden van de varia-wet. Deze jongeren blijven allemaal ingeschreven op school. 3. Psychische problemen (13%) 4. Gedrag (10%) Gezin (7%), hier zie je vooral leerlingen waarbij problemen in de gezinssituatie voorkomen. Denk hierbij aan gescheiden ouders of mantelzorg.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***D66-3 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	76 Veiligheid
Vraag:	Wat is het effect van de gebiedsverboden in het gebied Musispark, het Bartokplein en de parkeergarages?
Antwoord:	Zie het antwoord bij vraag D66-27
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***D66-4 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	180 Wonen en leefomgeving
Vraag:	Wanneer kan de raad informatie verwachten over concretisering van het koele netwerk?

Antwoord:	In de loop van november 2023 zullen wij in een raadsinformatiebrief informatie verstrekken over het koele netwerk. In deze brief geven we de ligging van het koele netwerk aan en de wijze waarop we koele netwerk zullen realiseren.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-5 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	196
Vraag:	- Waarvoor moeten scheepvaartrechten betaald worden? -Is er in de begrote opbrengsten 2024 rekening gehouden met de sluiting van de Rijnkade?
Antwoord:	Zie het antwoord bij vraag D66-76
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-6***
Pagina:	5/25
Vraag:	Er komt opnieuw een wintertoeslag. Wie zijn dit jaar de doelgroep van de wintertoeslag, en waarom? Is het mogelijk de kosten van deze toeslag volledig uit het energiearmoedefonds te dekken? Zo nee, waarom niet?
Antwoord:	Het is dezelfde als vorig jaar maar dit jaar zijn studenten uitgesloten bij wet. En we doen het samen met de landelijke energietoeslag anders wordt het gezien als inkomen en raken mensen toeslagen kwijt. Inwoners met een laag inkomen worden op deze manier versterkt in hun bestaanszekerheid. Het is mogelijk de kosten van de Arnhemse wintertoeslag toeslag volledig uit het Energiearmoedefonds te dekken.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-7***
Pagina:	5/78
Vraag:	Er komt structureel geld voor de aanpak van ondermijning. Voor welke concrete acties is dit geld bedoeld? En in hoeverre hebben deze acties een bewezen effect?
Antwoord:	We hebben geïnvesteerd in mensen, middelen en datagestuurd werken. Het bewezen resultaat zit onder andere in de zichtbaarheid op straat door de acties van het interventieteam. We hebben inmiddels honderden controles uitgevoerd. Sinds de intensivering zijn meer dan 40 sluitingen opgelegd wegens drugs, een veelvoud ten opzichte van de jaren daarvoor. In 2022 hebben we 36 eigen onderzoeken Wet Bibob uitgevoerd en 4 vergunningsaanvragen geweigerd of ingetrokken. Met de middelen kunnen we steeds sneller reageren op signalen en voorkomen dat een ondermijningsprobleem ontstaat voor de buurt of dat het probleem groter wordt.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***D66-8***
Pagina:	8
Vraag:	De Rijksoverheid compenseert de gemeenten onvoldoende om de doorwerking van indexaties in structurele taken te kunnen financieren. Welke structurele taken binnen de gemeente Arnhem zijn met deze begroting niet structureel voldoende gefinancierd?
Antwoord:	Onze structurele taken zijn structureel gefinancierd. Daarnaast is een aantal activiteiten in de begroting incidenteel gefinancierd, welke we bij voorkeur structureel zouden willen dekken. Het zou kunnen dat wanneer de incidentele financiering stopt, er een inhoudelijk wens is om de activiteiten toch voort te zetten. Die afweging moet op een later moment gemaakt worden bij het opstellen van de Begroting vanaf de jaren waarin de incidentele budgetten niet meer begroot zijn, ook afhankelijk van de ruimte die er dan is.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-9***
Pagina:	9
Vraag:	In relatie tot toekomstige stedelijke ontwikkeling, wordt de systematiek voor het financieren van de riolering aangepast. Hoe verhoudt deze keuze zich tot de spelregels rondom activeren van investeringen in het BBV?
Antwoord:	De gemeente kan er voor kiezen bepaalde kosten niet in de grondexploitatie op te nemen maar als materiële vaste activa te activeren. Dit is geregeld in de notitie 'grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)' van de commissie BBV. Daarin zijn de regels vastgelegd over het activeren van kosten die eerder als kosten van de grondexploitatie werden aangemerkt. We maken nu gebruik van deze mogelijkheid omdat er sprake is van veranderende omstandigheden. De binnenstedelijke woningbouwopgave (inbreiding) waar Arnhem voor staat wordt voor de aanleg van riolering binnen het reeds bestaande rioleringsstelsel gerealiseerd. Onderscheid tussen de eerste aanleg van riolering bij nieuwbouw en aanpassing van het bestaande verdwijnt. De kosten voor riolering zijn investeringen en deze worden geactiveerd. De uitgaven voldoen aan de criteria van investeringen binnen het BBV (nota materiële vaste activa, commissie BBV). De stelselwijziging is voorgelegd en goedgekeurd door de accountant.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-10***
Pagina:	9
Vraag:	Voor Spoorzone Oost wordt vooralsnog een risico van 20 mln euro opgenomen. Kunnen we een nadere onderbouwing ontvangen van hoe en op basis van welke scenario's tot deze 20 mln gekomen is?
Antwoord:	Op basis van de businesscase is vooralsnog een verhoging van het risicoprofiel van 20 miljoen opgenomen op basis van de ingeschatte en doorgerekende projectspecifieke- en conjuncturele risico's. Een andere ontwikkeling is de wijze waarop algemene en project-specifieke risico's worden bepaald en ten laste komen van het weerstandsvermogen. Jaarlijks worden de risico's binnen grondexploitaties geanalyseerd en geactualiseerd. Er wordt uitgezocht of er andere manieren zijn waarop de risico's van grondexploitaties opgenomen kunnen worden in het weerstandsvermogen. Dit met de bedoeling om voortdurend tot een zo realistisch mogelijk beslag op het weerstandsvermogen van de gemeente te komen. Op basis van de businesscase is vooralsnog een verhoging van het risicoprofiel van 20 miljoen opgenomen op basis van de ingeschatte en doorgerekende project-specifieke en conjuncturele (algemene) risico's en op basis van een vergelijking met het risicoprofiel van bestaande grondexploitaties. Dit geeft een indicatie vooruitlopend op de later aan u voor te leggen gebiedsexploitaties. Echter zoals gebruikelijk ivm oa onderhandelingspositie zal dit achter gesloten deuren plaats dienen te vinden.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders/ Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-11***
Pagina:	12
Vraag:	Voor Arnhem komt er met de voorjaarsnota 1,5 miljoen extra ruimte. Waar is die 1,5 miljoen in de tabellen terug te vinden?
Antwoord:	Dit is verwerkt in de tabel op pagina 11 in jaarschijf 2027 in de regel 'Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen' in het daarin opgenomen bedrag van € 22.832 (* € 1.000). Vervolgens komt dit ook terug in de eerste tabel op pagina 14 in jaarschijf 2027 in de regel 'Ontwikkelingen gemeentefonds meicirculaire' in het bedrag van € 24.883 (* € 1.000). Samen met de regel daaronder over het doorgeven van mutaties decentralisatie-uitkeringen van - € 2.051 (* € 1.000) sluit dit totaal van € 22.832 (€ 1.000) aan op de tabel op pagina 11
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-12***
Pagina:	18
Vraag:	Proef met wasbare luiers. Is bij het slagen van de proef een voordeel te verwachten in de kosten van restafval en daarmee in de afvalstoffenheffing? Zo ja, hoe groot zou dit voordeel naar schatting kunnen zijn?
Antwoord:	Indien 100% van de Arnhemmers overgaat op wasbare luiers in plaats van wegwerpluiers, vermindert de totale hoeveelheid restafval per inwoner met ongeveer 8 kilo. Dit zou inderdaad een verlaging van de huidige kosten voor inzameling en verwerking van restafval betekenen. Het lijkt echter niet aannemelijk dat inderdaad 100% van de inwoners overstapt op wasbare luiers. Het percentage dat dit wel doet is niet te voorspellen. We monitoren dit in 2024 aan de hand van de samenstelling van het restafval (via sorteeranalyses). Een bedrag kan hier op dit moment niet aan toegekend worden. Een verlaging van de kosten voor inzameling en verwerking van wegwerpluiers betekent echter niet direct een verlaging van de afvalstoffenheffing. De afvalstoffenheffing wordt berekend over het totaal aan kosten die de gemeente maakt voor de afvalinzameling. Dit bestaat uit veel verschillende (financiële) parameters. We zien in de afgelopen jaren door contractuele tariefswijzigingen zoals indexatie dat de kosten jaarlijks toenemen. De ervaring leert dat een relatief kleine vermindering van de hoeveelheid restafval door in dit geval vermindering van de hoeveelheid luiers, leidt tot een eventuele demping van de stijging van de afvalstoffenheffing.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-13***
Pagina:	20
Vraag:	Er wordt een extra toevoeging aan het groenfonds voorgesteld. Op basis van welk beleid en met welke doelen is dit budget nodig? En waarom kunnen de beoogde extra activiteiten niet uit andere daarvoor bedoelde budgetten worden gefinancierd?
Antwoord:	Dit budget is nodig om de doelen uit de Groenvisie te realiseren. Het budget zal naast mogelijkheden voor natuurinclusieve stadslandbouw ook ingezet worden voor aankopen voor het versterken van de groenstructuur. Het behouden, verbeteren en versterken van de groenstructuur heeft haar basis in de Groenvisie 2017. Met dit budget wordt een bijdrage geleverd aan verschillende doelen uit de Groenvisie zoals, natuurinclusieve landbouw en het verbeteren van de biodiversiteit.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-14***
Pagina:	21
Vraag:	Extra investeringen in bomenbeleid en groene ambities. Klopt het dat deze intensivering nodig zou zijn voor de uitvoering van bestaand beleid? Of worden hiermee nieuwe doelen bekostigd? Wordt voorafgaand aan deze intensivering de toegezegde evaluatie van het bomenbeleid uitgevoerd?
Antwoord:	Om de ambities uit het bomenplan te realiseren is voor de periode 2021 – 2024 investeringskrediet beschikbaar gesteld. De extra investeringen voor 2025 en 2026 zijn een vervolg van de afgelopen jaren en zijn nodig voor de continuering van de uitvoering van het bestaande bomenbeleid. De in het Bomenplan aangekondigde tussentijdse evaluatie wordt uitgevoerd.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-15***
Pagina:	22
Vraag:	Budget dat is ingesteld voor scholen en ander vastgoed als verbindende plek in de buurt wordt ingezet om het beheer van de MFC's te bekostigen in afwachting van het

	accommodatiebeleid. Klopt het dat dit afwijkt van het oorspronkelijk gestelde doel? Kunnen we een overzicht ontvangen van deze beheerskosten en de verdeling daarvan over locaties?
Antwoord:	In het coalitieakkoord is het volgende opgenomen: “Er moeten voldoende, kwalitatief goede en voor iedereen toegankelijke schoolgebouwen zijn, die centraal bereikbaar zijn met de fiets, het openbaar centraal of te voet. Met één centraal huisvestingsplan (IHP) kunnen we beter aansluiten op de maatschappelijke opgave in de stad en de verschillende opgaven per wijk. Daarom komt er één plan voor de volledige onderwijshuisvesting en investeren we hier de komende jaren fors in. De school en het schoolgebouw worden nog meer een centraal punt in de wijk, waarin niet alleen ontmoeting tussen kinderen en jongeren maar ook tussen buurtgenoten onderling plaatsvindt. Ook na schooltijd gaan we de schoolgebouwen beter benutten, waardoor ze een bredere functie krijgen binnen de samenleving.” Door het budget ook in te zetten voor het beheer van de MFC’s wordt er niet afgeweken van het oorspronkelijke doel ervan. Immers ook in de MFC’s zijn scholen gehuisvest (met uitzondering van MFC De Wetering). In de beschikbare sportruimtes wordt bewegingsonderwijs gegeven. Daarnaast hebben de gebouwen in algemene zin een wijkfunctie die gericht is op het verbinden van betreffende doelgroepen. De inzet van beheer voor de MFC’s is net als voor de overige schoolgebouwen voorwaardelijk om de gewenste ontmoeting tussen kinderen/jongeren en buurtgenoten onderling te kunnen faciliteren. Het beschikbare budget wordt op dit moment nog niet actief ingezet voor de MFC’s. Over de besteding ervan en de verdeling over de scholen en MFC’s worden binnen korte termijn nadere afspraken gemaakt. Wij zullen u hierover op een later moment informeren.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks/ Nermina Kundic

***Fractie**:*	***D66-16***
Pagina:	22
Vraag:	Uitbreiding buurtsportcoaches: hier is extra geld nodig, omdat de huidige inzet grotendeels wordt ingezet in Arnhem Oost. Is het technisch gezien denkbaar deze extra middelen daarom uit de BR Arnhem Oost te dekken?
Antwoord:	Vanuit het Nationaal Programma Arnhem-Oost worden de voorgestelde initiatieven getoetst aan een aantal criteria. Naast dat het natuurlijk betrekking moet hebben op Arnhem-Oost wijken moet het ook zijn dat we iets extra’s doen. Het gaat dan altijd om een doorbraak, innovatie of intensivering. Daarnaast moet het passen in de uitvoering van de beschreven acties in onze uitvoeringsagenda, zoals opgenomen in het gebiedsplan. Tot slot wordt uitdrukkelijk een inhoudelijke keuze gemaakt alvorens middelen beschikbaar worden gesteld. Dat is van belang om de integraliteit te bewaken van het programma.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-17***
Pagina:	24
Vraag:	Het sportbedrijf krijgt eenmalig extra geld, o.a. vanwege hoge energielasten. Welke (technische) maatregelen worden er in 2024 genomen om te voorkomen dat dit ook in 2025 nodig is?
Antwoord:	In verband met de onzekere kosten voor energie, heeft het college besloten om in eerste instantie voor 2023 en 2024 incidentele middelen op te nemen in de begroting. In 2024 bezien we wat de kosten zijn voor 2025 en verder. Er worden uiteraard bedrijfsmatige maatregelen genomen (verduurzaming, kostenbesparing) genomen om het tekort minimaal te houden, maar er wordt niet grootschalig gesneden in de activiteiten. Wij

	krijgen inmiddels signalen van het Sportbedrijf dat zij verwachten dat het tekort voor 2024 iets minder hoog uit zal vallen.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs/ Paul Smeulders

Fractie:	***D66-18***
Pagina:	25
Vraag:	Bij welke maatschappelijke partners ontstaat een probleem, door het verschil in indexatie tussen huurlasten en subsidie? Hoe groot is dit probleem (per organisatie) in financiële zin, en welke activiteiten zullen daardoor vanaf 2024 niet of minder worden uitgevoerd?
Antwoord:	Er is voor alle gesubsidieerde instellingen die huren bij de gemeente Arnhem berekend wat het verschil is tussen de huurstijging die zij moeten betalen (6,4%) en de nominale compensatie die zij ontvangen in de subsidie ter dekking van loon- en prijsstijgingen (3,1%). Dit leidt tot onderstaande overzicht. **Extra compensatie huurstijging** MFC's € 129.670 Stadsboerderijen € 16.035 Culturele instellingen € 226.162 Sportorganisaties € 165.510 Buurthuizen € 21.200 € 558.577 Voorgesteld is om zowel in 2023 (Turap 2) als in 2024 (Begroting 2024) de organisaties incidenteel te compenseren voor dit verschil, om zo te zorgen dat de uitvoering van beleid geen problemen ondervindt. Voor al deze instellingen wordt de huurstijging gecompenseerd via een ophoging van de subsidie. Er is niet per organisatie uitgevraagd welke activiteiten niet of minder uitgevoerd kunnen worden als deze extra compensatie niet wordt toegekend. In de periode na 2024 zal afhankelijk van de huurstijging en nominale compensatie een verschil blijven bestaan. Het effect op de uitvoering van activiteiten kan dan afgewogen worden tegen eventuele (structurele) compensatie van gesubsidieerde partijen.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***D66-19***
Pagina:	25
Vraag:	De MFC's en buurthuizen worden in 2024 eenmalig extra gecompenseerd. Wat betekent dit voor een (eventueel) knelpunt in 2025 en daarna?
Antwoord:	Zie ook de beantwoording van vraag D66-18. MFC's en buurthuizen worden zowel in 2023 (Turap 2) als in 2024 incidenteel gecompenseerd voor het verschil tussen de huurstijging en de nominale compensatie die zij ontvangen in de subsidie ter dekking van loon- en prijsstijgingen (3,1%). In de periode na 2024 zal afhankelijk van de huurstijging en nominale compensatie een verschil blijven bestaan. Het effect op de uitvoering van activiteiten kan dan afgewogen worden tegen eventuele (structurele) compensatie van gesubsidieerde partijen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Fractie:	***D66-20***
Pagina:	26
Vraag:	Er is jaarlijks 500.000 extra nodig voor de opvang van vluchtelingen. Op welke wijze draagt het Rijk danwel het COA bij aan de opvang van vluchtelingen? En staan ertegenover de hier genoemde kosten dan ook inkomsten, en zo ja hoeveel ongeveer?
Antwoord:	De kosten van opvang vluchtelingen worden in beginsel volledig gedekt door het Rijk. . In het belang van de stad en vluchtelingen op het gebied van locatieontwikkeling, leefbaarheid, veiligheid, verbinding met de wijken en de persoonlijke ontwikkeling van de

	vluchteling willen we als gemeente een stapje extra zetten. Hiervoor is de €500.000,- bedoeld.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***D66-21***
Pagina:	29
Vraag:	Extra budget voor verbeteren dienstverlening. Welke concrete doelen horen er bij dit budget en welke verbeteringen mogen we na 2 jaar verwachten?
Antwoord:	Met de middelen worden extra medewerkers aangenomen. • Een hogere bezetting geeft meer mogelijkheden om de aanwezige capaciteit af te stemmen op het telefoonaanbod; • Er wordt een medewerker kwaliteit aangenomen die toeziet op de kwaliteit van de dienstverlening en die andere medewerkers (telefonie en receptie) coacht in hun klantcontacten; • De verbinding tussen de klantenservice en de rest van de organisatie wordt versterkt. Er wordt een medewerker aangesteld voor proces en optimalisatie die afspraken gaat maken met vak afdelingen over bereikbaarheid en reactietijd bij terugbelverzoeken. Ook neemt deze medewerker deel in projecten die impact kunnen hebben op de klantenservice.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***D66-22***
Pagina:	29
Vraag:	De uitvoering van moties 23M09gg en 21M218 wordt incidenteel ingeboekt tot en met 2025. Mogen we ervan uitgaan dat de kosten na 2025 binnen de reguliere budgetten van Burgerzaken kunnen worden opgevangen.
Antwoord:	Nee, uitgaande van de huidige budgetten kan dit na 2025 niet uit het reguliere budget van Burgerzaken gefinancierd worden. Het budget tot en met 2025 is een raming gebaseerd op het aantal naamsveranderingen en gewijzigde geslachtsregistratie in de jaren 2021 en 2022. Voor het budget vanaf 2025 wordt een voorstel gemaakt waarbij wordt gekeken naar het aantal aanvragen in 2023, het gemiddeld toegekende bedrag en eventuele ontwikkelingen zoals de transgenderwet.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***D66-23***
Pagina:	30
Vraag:	In motie 22M125 heeft de raad gevraagd om betrokken te worden bij de kaders voor de inzet van extra cultuurmiddelen. Op welke wijze wordt de raad meegenomen bij de inzet van de nu opgenomen extra middelen en de verdeling over diverse doelen (programmering, breedtekunst, etc.)?
Antwoord:	Op 11 april 2023 heeft het college de raad met een raadsbrief geïnformeerd over het besluit hoe het college de extra programmamiddelen cultuur gaat inzetten, waarmee het tevens uitvoering geeft aan de motie 22M125 “Kaders voor cultuur- en evenementensubsidies". De betreffende raadsbrief vindt u hier: https://arnhem.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/b2d48f86-d8fa-4e55-a2cf-113827b54625?documentId=47d61802-6303-4099-947c-aba9a1edb7b7.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***D66-24***
Pagina:	30
Vraag:	Er wordt ingezet op 12 nieuwe kunstwerken in de openbare ruimte (muurschilderingen). Is er in het onderhoudsbudget voor kunst in de openbare ruimte ook budget om deze te onderhouden?

Antwoord:	Vanaf 2024 zetten we in op 3 muurschilderingen per jaar. Muurschilderingen zijn kunstwerken met een tijdelijk karakter, er worden dan ook afspraken gemaakt over de (minimale) periode dat de muurschildering zichtbaar en onderhouden blijft. Wanneer een muurschildering geplaatst wordt op een pand wat niet van de gemeente is leggen we afspraken vast over onderhoud met de pandeigenaar. Het onderhoud ligt in principe onder verantwoordelijkheid van de eigenaar van het pand. In samenwerking met woningcorporaties hebben we afspraken bijvoorbeeld al eerder op deze manier vormgegeven. In de gevallen dat een muurschildering wel op een pand van de gemeente wordt geplaatst, wordt dit onderdeel van het onderhoudsregime van de gemeente. Voor onderhoud kunst in de openbare ruimte zijn jaarlijks middelen beschikbaar.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Fractie:	***D66-25***
Pagina:	41
Vraag:	Arnhemse Broek valt binnen NPAO. Hiermee pakken we ongelijkheid aan. Hoe zit het met de ondersteuning van andere inwoners binnen gebied CSA die vergelijkbare problemen hebben?
Antwoord:	Ondersteuning van de inwoners van Arnhem is vastgelegd in het bestaande beleid van de gemeente. Het Nationale Programma Arnhem Oost is een plus op dit beleid, omdat is vastgesteld dat in Presikhaaf, Malburgen, Klarendal, Geitenkamp en Arnhemse Broek langjarige, extra aandacht nodig is om de bestaanszekerheid van de inwoners te vergroten. Dit betekent dat de inwoners van het Centrum en Spijkerkwartier ondersteund worden vanuit het reguliere beleid van de gemeente.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Fractie:	***D66-26***
Pagina:	69
Vraag:	De burgerberaden gaan ten koste van de uitvoeringsagenda burgerparticipatie. Welke acties gaan we (mogelijk) niet of later uitvoeren?
Antwoord:	We blijven onze acties uitvoeren zoals omschreven in de uitvoeringsagenda. Alleen het opstellen van de inspiratiegids wordt in de planning doorgeschoven.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Fractie:	***D66-27***
Pagina:	76
Vraag:	Wat is het effect van de gebiedsverboden tot nu toe geweest?
Antwoord:	De uitgereikte gebiedsverboden (5) hebben ertoe geleid dat betrokkenen niet meer in het aangegeven gebied zijn gesignaleerd. We zetten hiermee gericht in op de personen die overlast veroorzaken. Daarmee herstelt de rust in het gebied voor omwonenden en bezoekers. Daarnaast hebben wij personen die overlast veroorzaakten actief (“outreachend”) hulpverlening aangeboden en een aantal van hen heeft dit aanbod geaccepteerd.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

Fractie:	***D66-28***
Pagina:	77
Vraag:	Het Zorg- en Veiligheidshuis krijgt dit jaar een forse kwaliteitsimpuls. Hoe ziet die kwaliteitsimpuls eruit?
Antwoord:	We zorgen ervoor dat het Zorg- en Veiligheidshuis verder wordt ontwikkeld tot een expertisecentrum, dat op lokaal niveau expertise op het gebied van (hoog) risico casuïstiek deelt, specialistische casuïstiek overleggen organiseert en procesregie voert. Om dit te bereiken wordt de basis op orde gebracht op het gebied van financiën, personeel en bedrijfsvoering. Naast het invoeren van efficiëntere werkprocessen en kwaliteitsmeting toetsen we vaker de tevredenheid van de deelnemers. Achterliggend doel is dat het Zorg- en Veiligheidshuis meer en daadkrachtiger complexe casuïstiek kan afwikkelen.

Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***D66-29***
Pagina:	84
Vraag:	Er wordt flink geïnvesteerd in snelfietspaden en OV-hubs. In hoeverre is er hierbij aandacht voor bijbehorende voorzieningen zoals watertappunten, toiletten (op drukke plekken), fietsreparatiezuilen?
Antwoord:	Op dit moment is dat nog niet aan de orde bij de HUB's. Maar we zullen het meenemen in de verdere uitwerking van de HUB's. Daarbij zullen we met name extra aandacht geven aan de voetganger en haar wensen en eisen aan de inrichting en faciliteiten. Het bekende STOMP-principe wordt dan het uitgangspunt voor de nadere uitwerking van de HUB's Voorzieningen langs snelfietspaden zijn in de regel onderdeel van het ontwerpproces. Tot op heden zijn voorzieningen zoals watertappunten of fietsreparatiezuilen daar geen onderdeel van. Mogelijk kan dat alsnog worden toegevoegd als gebruikers/fietsers daarom verzoeken of nadat gebruik van nieuwe doorfietsroutes goed op gang is gekomen.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***D66-30***
Pagina:	87
Vraag:	Er wordt nagedacht over een mogelijke verzwaring van de bestaande milieuzone. Waar hangt dit vanaf?
Antwoord:	De mogelijke verzwaring van de bestaande milieuzone hangt af van: • De milieuzone in Arnhem is één van de 4 milieuzones in Nederland die naast vrachtverkeer ook gelden voor bestel- en personenauto's op diesel. Om verwarring bij de automobilist te voorkomen zijn deze milieuzones op elkaar afgestemd, en volgen dus dezelfde richtlijnen vanuit het Rijk. • Op dit moment heeft Arnhem volgens deze richtlijnen de strengst mogelijke milieuzone (ook wel de "groene" zone genoemd). Dat betekent dat alleen auto's en bestelauto's met de EU emissieklasse 4 of hoger zijn toegestaan, ofwel alleen auto's die na 1 januari 2005 op de markt zijn gekomen. Vanaf 2025 kunnen de milieuzones verder worden aangescherpt, naar emissieklasse 5 of hoger (enkel auto's van na 1 september 2009). Dit is een keuze die de gemeente dan zelf maakt. • Naast een strengere milieuzone kunnen vanaf 2025 ook Zero Emissie (ZE) zones voor logistiek verkeer worden aangesteld. Deze zones werken naar verkeer zonder uitstoot (bijv. elektrisch of op waterstof). Om de schok op te vangen zijn hier overgangsregelingen van kracht. Bijvoorbeeld een bestelauto heeft met emissieklasse 6, mag nog door de ZE zone rijden tot 1 januari 2028. In Arnhem liggen nu plannen om een ZE zone voor stadslogistiek in te stellen vanaf 1 juni 2026. Deze geldt dan alleen voor de binnenstad, terwijl de milieuzone ook de singel omvat. • Een verzwaring van de milieuzone is in lijn met de Arnhemse ambitie van duurzaamheid en schone lucht (in het plan New Energy made in Arnhem). Minder vervuilende uitstoot en fijnstof van oude auto's bevordert de gezondheid. Ook bevordert het de ingroei van schonere (diesel)auto's, wat de klimaatdoelen ten goede komt.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-31***
Pagina:	94
Vraag:	Verbinden onderwijsinstellingen met maatschappelijke opgaven. Schakel025 organiseerde met de gemeente Arnhem afgelopen jaar een programma om de creatieve

	sector te verbinden met actuele maatschappelijke opgaven. Bij de onderwijsinstellingen op pagina 94 wordt ArtEZ echter niet genoemd. Hoe komt dat?
Antwoord:	Dit is foutief. Artez is nauw betrokken bij de ‘’Arnhemse Leeragenda’’ om maatschappelijke opgaven / initiatieven te verbinden aan onderwijsinstellingen.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***D66-32***
Pagina:	99
Vraag:	Op welke wijze wordt met wat nu in de begroting is opgenomen voor onderwijshuisvesting uitvoering gegeven aan motie 23M44g?
Antwoord:	Het huidige financiële kader is toereikend om uitvoering te kunnen gegeven aan het IHP PO 2017 en de plannen uit het pakket toekomstige huisvesting (Voortgezet) Speciaal Onderwijs. Het budget is in de uitvoering geen reden voor vertraging. Tevens is er in de begroting reeds een reservering voor toekomstige kapitaallasten beschikbaar zodat uitvoering gegeven kan worden aan het nog vast te stellen IHP. Deze reservering is in de begroting 2024 geïndexeerd zodat prijsstijgingen opgevangen kunnen worden. De raad is middels de raadsbrief “voortgang Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2039 Gemeente Arnhem” d.d. 13 juni 2023 er over geïnformeerd dat de effecten op de investeringen in het IHP worden meegenomen in het opstellen van de Perspectiefnota 2025-2028 en de begroting 2025. De indexatie van bouwkosten voor schoolgebouwen is gebaseerd op de onafhankelijk data van het bedrijf BDB Bouw(kosten)data. Naast de historische ontwikkeling is hier ook een toekomst verwachting in opgenomen. Jaarlijks wordt bij de begroting de bouwkostenontwikkeling middels dezelfde brondata geactualiseerd.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***D66-33***
Pagina:	110
Vraag:	Met een passende businesscase kunnen we strategische aankopen doen voor huisvesting van creatieve ondernemers. Wat zijn de voorwaarden voor een dergelijke “passende businesscase”?
Antwoord:	De belangrijkste voorwaarde voor een strategische aankoop is een zo laag mogelijk kostenniveau. Het gaat dan om zowel huurlasten, als ook servicekosten en energielasten. Vooral voor cultureel ondernemers, zoals zelfstandig werkende kunstenaars, is de betaalbaarheid van een werkruimte van belang voor een succesvolle beroepspraktijk. Te hoge huren leiden tot slecht verhuurbare werkruimtes en daarmee tot geen sluitende business case. Naast de financiële haalbaarheid is ook de ligging van een potentieel ateliergebouw van belang voor een passende business case. Locaties waar het realiseren van ateliers van maatschappelijke betekenis kan zijn, is relevant voor een passende business case.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-34***
Pagina:	110
Vraag:	In 2022 is een onderzoek uitgevoerd naar SLAK. Hierover ontvingen we in maart 2023 een raadsbrief. Kunnen we het achterliggende onderzoek ontvangen?
Antwoord:	De raad ontvangt dit najaar een brief waarin het college opnieuw verslag doet van de stand zaken over de herstructurering SLAK. Het benchmark rapport is als bijlage bij deze brief opgenomen.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-35***
Pagina:	111
Vraag:	Met de tijdelijke sluiting van het Stadstheater verhuist een deel van de programmering naar Musis. Met minder ruimte voor concerten en voorstellingen, wordt samenwerking tussen Arnhemse podia nog belangrijker. Wanneer en in welke vorm kunnen we de

	resultaten verwachten van de uitvoering van motie 22M122: het meer samenwerken van de podia in programmering en communicatie?
Antwoord:	Er zijn gesprekken gevoerd met verschillende organisaties waaronder Theater Oostpool, Postheater en De Nieuwe Oost, Theater a/d Rijn, waarin samen is gekeken naar de opties. Om verschillende redenen bleken daar niet of onvoldoende mogelijkheden. Met name vanwege de planning van de zalen, die nagenoeg vol zit, precies in de tien maanden dat ook Musis & Stadstheater het gros van de theatervoorstellingen kan programmeren. Met deze instellingen wordt overigens onderling al intensief samengewerkt. Het Posttheater programmeert al jarenlang al de cabaretvoorstellingen van Musis & Stadstheater. De samenwerking met De Nieuwe Oost uit zich rondom festivals en de programmering in elkaars theaterzalen, dit zal de komende jaren doorgang vinden. Met slimme investeringen in Musis kan theater de komende jaren daar plaatsvinden, deze investeringen zijn overigens duurzaam, dus ook in de toekomst van toegevoegde waarde voor het andere aanbod in Musis. Ook wordt er nog gekeken naar mogelijkheden om meer activiteiten op andere locaties in de stad op te zetten, zoals in de wijken. De raad wordt later dit jaar geïnformeerd over de initiatieven die er zijn.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***D66-36***
Pagina:	112
Vraag:	Nieuwe erfgoedagenda. In 2023 werd een motie aangenomen om ook middelen op te nemen om unieke erfgoedkansen te benutten. Op welke wijze wordt de uitvoering van deze motie onderdeel van de erfgoedagenda en welke budgetten horen hierbij?
Antwoord:	De Erfgoedagenda wordt begin 2024 naar uw raad gestuurd. Onderdeel is een uitvoeringsagenda, met daarin opgenomen unieke erfgoedkansen/ beleefbaar erfgoed. Momenteel is hiervoor gedurende deze coalitieperiode een budget van € 50.000 beschikbaar. Met stakeholders en door middel van een stadsgesprek wordt input opgehaald voor de uitvoeringsagenda. Een voorstel van onderwerpen met bijbehorende budgetten wordt aan de raad voorgelegd.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Fractie:	***D66-37***
Pagina:	116
Vraag:	Waarom is Goed Geregeld Arnhem alleen in de ochtenden open? Hoe is verzekerd dat ook werkenden hen altijd goed kunnen bereiken?
Antwoord:	Goed Geregeld Arnhem heeft door de week verschillende een spreekuren waarbij vanuit alle disciplines iemand aanwezig is om een vraag van een inwoner te kunnen beantwoorden. De spreekuren zijn zo verdeeld dat er iedere dag ofwel in Noord ofwel in Zuid een spreekuur open is. Zie: www.ggarnhem.nl/locaties/ Daarnaast kan er telefonisch of via de website een afspraak worden gemaakt op een moment wat het beste uitkomt voor de inwoner.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Fractie:	***D66-38***
Pagina:	116
Vraag:	Wordt bij de uitvoering van motie 23M58 ook gewezen op het thema wonen (het inschrijven bij Entree voor sociale huurwoningen)?
Antwoord:	Bij de uitvoering van deze motie wordt rekening gehouden met de 5 leefgebieden van een jongeren; netwerk, wonen, school en werk, inkomen en welzijn. Het inschrijven bij Entree hoort hier zeker bij.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-39***
Pagina:	117
Vraag:	We benaderen nog meer inwoners telefonisch of gaan bij hen thuis langs. Welke organisatie gaat dit uitvoeren?
Antwoord:	Rijnstad zal ook in 2024 Vroegeropaf uitvoeren. Vroegsignalering is onderdeel van de schulddienstverlening die de gemeente weer zelf zal gaan uitvoeren. Vanaf 2025 zal de gemeente deze inwoners daarom zelf benaderen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-40***
Pagina:	117
Vraag:	Hoeveel mensen maken er in dit jaar en maakten er in voorgaande jaren gebruik van het jongerenperspectieffonds?
Antwoord:	We helpen alle jongeren die zich met schulden melden. Als er afloscapaciteit is, wordt er een reguliere schuldregeling of een herfinanciering aangeboden. Als jongeren geen of beperkte afloscapaciteit hebben of niet in aanmerking komen voor een regulier traject, kunnen jongeren een JPF-krediet krijgen om te kunnen blijven/gaan studeren en de schulden af te lossen. Indien er geen afloscapaciteit is, is er een mogelijkheid om via Maatschappelijke Diensttijd de schulden af te lossen (onderdeel van JPF-krediet). Voor jongeren t/m 26 jaar zijn in de jaren 2020 t/m augustus 2023 respectievelijk de volgende aantallen schuldregelingen opgestart: Herfinanciering 3, 3, 5 en 6 Schuldregeling: 11, 27, 22 en 27 JPF krediet: 8, 12, 20 en 11
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-41***
Pagina:	118
Vraag:	Immerloo schuldenvrij. Hoeveel geld is er toegezegd door andere maatschappelijke organisaties voor deze aanpak? Hoeveel inwoners denken we in totaal te kunnen helpen? Op welke wijze worden deze inwoners gevonden / geselecteerd?
Antwoord:	Er zijn alleen nog middelen nodig voor het opkoopfonds. Hiervoor lopen vergevorderde gesprekken met een lokale geldschieter om bij te dragen aan het opkoopfonds. Het Nationaal Programma Arnhem-Oost heeft de aanvraag SPUK Kansrijke Wijk ingediend bij het Rijk. Daarin vragen we voor de vernieuwde schuldenaanpak de benodigde uitvoeringsgelden aan. In november verwachten we duidelijkheid te krijgen over zowel de aangevraagde uitvoeringskosten (SPUK) als de fondswerving voor het opkoopfonds. Daarnaast dragen veel partners bij op het gebied van kennis en ervaring en tevens financieel doordat zij zelf een schuldeiser zijn en mee werken aan het kwijtschelden van (een deel) van de schulden. Hoeveel inwoners denken we in totaal te kunnen helpen? Antwoord: in de pilot gaan we uit van 50 huishoudens. Op welke wijze worden deze inwoners gevonden / geselecteerd? Antwoord: De volgende stappen leiden tot een selectie van een 50tal huishoudens: • Gebiedsaanpak: we starten in het armste postcode gebied van Arnhem (Oost). • We selecteren vervolgens binnen het postcodegebied huishoudens waarvan we weten dat die meervoudige schulden hebben; • Inwoners die al in een schuldhulpverleningstraject zitten worden hier uit gehaald; • Aanvullend spreken we professionals om huishoudens in beeld te krijgen die middels de data niet naar voren komen. Te denken valt aan inwoners die een betalingsregeling hebben getroffen zonder einddatum.

	Alle geselecteerde huishoudens worden vooraf besproken met het sociaal wijkteam om vooraf een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de (multi) problematiek per huishouden.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-42***
Pagina:	118
Vraag:	We meten jaarlijks het bereik van regelingen en van de Gelrepas. Kunnen we een overzicht ontvangen van welke regelingen er zijn, voor welke doelgroep ze zijn en hoeveel inwoners van ieder van deze regelingen gebruik maken?
Antwoord:	Bij deze de tabel en korte toelichting op het totaalgebruik. In totaal waren er in 2021 24.234 pashouders, waarvan 19.497 de pas ook daadwerkelijk gebruikt hebben. In 2022 waren er 24.135 passen met 14.272 gebruikers. In 2023 zijn er tot en met augustus 23.199 passen verstrekt (12.723 gebruikers).
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Regeling	Doelgroep	periode geldig	2021	2022	2023 t/m aug
Dierenartsregeling (korting)	één tegoed per huishouden	Vanaf 2021	869	1.081	549
Diftar (tegoed)	één tegoed per huishouden	2021-2022	2.667	5.261	0
Peuteropvang (korting)	Kinderen van 0 t/m 3 jaar	Vanaf 2021	244	379	308
ID-kaart (lager tarief)	Gratis t/m 17 jaar, korting vanaf 18 jaar	Vanaf 2022	0	1.369	875
Schoolkostenregeling (tegoed)	kinderen van 4 t/m 17 jaar	Vanaf 2022	0	2.995	2.254
(sport)kledingtegoed (tegoed)	kinderen van 0 t/m 17 jaar	Vanaf 2022	0	4.127	4.143
OV-busvoordeelabonnement	Vanaf 4 jaar	Pilot in 2023	0	0	5.999

***Fractie**:*	***D66-43***
Pagina:	118
Vraag:	Waarom wordt alleen bij jongeren en ondernemers in de schuldhulpverlening ervaringsdeskundigen ingezet?
Antwoord:	In de toelichting bij schuldhulpverlening wordt dit specifiek genoemd. Werken met ervaringsdeskundigen beperkt zich niet alleen tot die doelgroepen. Op alle onderdelen wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de inzet van ervaringsdeskundigen. Denk hierbij voorbeeld bij de afhandeling van het kinderopvangtoeslagschandaal en het verbeteren van het proces om een uitkering aan te vragen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-44***
Pagina:	119
Vraag:	Wat is de definitie van het instrument basisbaan?
Antwoord:	De basisbaan is een instrument wat ingezet kan worden voor inwoners die onder de re-integratieverantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Het kan aanvullend ingezet worden op de andere re-integratie-instrumenten van de gemeente Arnhem. Het doel van de basisbaan is om inwoner binnen 2 jaar duurzaam uit de uitkering te laten stromen. Bij de inzet worden maximaal twee jaar middelen ingezet die nodig zijn om een inwoner te kunnen plaatsen bij een werkgever. Deze tijdelijke middelen zijn voor de

	ondersteuning van de werkgever (compensatie loonwaarde), inkomensondersteuning (zodat iemand volledig uit de uitkering kan) of scholing. Wanneer een baan meerwaarde heeft voor de Arnhemse samenleving is er volledige compensatie van de loonwaarde van de inwoner mogelijk. De werkgever committeert zich aan het doel door de medewerker na twee jaar zelf in dienst te nemen of zorg te dragen voor externe plaatsing. De gemeente experimenteert met de inzet van dit instrument, op dit moment veelal nog met tijdelijke middelen. Op 9 november wordt een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd over de re-integratie-instrumenten van de gemeente Arnhem.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-45***
Pagina:	120
Vraag:	Er wordt gesproken over de vorming van regionale werkcentra. Wat zijn de kansen en risico's van deze ontwikkeling voor Arnhem?
Antwoord:	Op dit moment is er nog veel onduidelijk over de vorming van de regionale werkcentra. In de loop van 2024 wordt een kamerbrief verwacht. Met de partners in de arbeidsmarktregio is afgesproken het 'waarom', 'wat' en 'hoe' van de samenwerking in de arbeidsmarktregio in 2024 te herijken. Hierbij worden de landelijke ontwikkelingen meegenomen. Zodra dit gereed is zullen wij de raad hierover informeren.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-46***
Pagina:	125
Vraag:	Uit inwonerservaringsonderzoeken blijkt dat inwoners over het algemeen tevreden zijn. Tegelijkertijd blijven inwoners te lang afhankelijk van specialistische hulp. Hoe organiseren we een alternatief voor deze specialistische hulp en is er voldoende capaciteit om dit te gaan vormgeven?
Antwoord:	Bij een deel van de inwoners zien we mogelijkheden om de gewenste ondersteuning meer vanuit sociale netwerken of vanuit algemene voorzieningen in de wijk te gaan vormgeven. Deze inzet vanuit de ''sociale basis'' kan onnodige inzet van professionele zorgverleners voorkomen. Daarbij kan gedacht worden aan allerlei ontmoetingsplekken in de wijk of de inzet van vrijwilligers of maatjesprojecten. Dit vraagt om een nieuwe blik op welzijn voor Arnhem, om een transformatie van welzijns(subsidie)beleid naar een betere aansluiting bij de complete opgave en begroting. Welzijn, zoals we dat nu kennen, is met bovenstaande onvoldoende meegegroeid en op dit moment nog niet genoeg klaar voor de toekomst.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel / Mark Lauriks / Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-47***
Pagina:	125
Vraag:	We onderzoeken samen met zorgaanbieders hoe we voldoende personeel kunnen inzetten voor huishoudelijke hulp en hoe we vraag en aanbod in evenwicht brengen. In de raadskamer is recent gesproken over de arbeidsomstandigheden van zorgmedewerkers. Die kunnen belangrijk zijn voor het aantrekken of vasthouden van personeel. In hoeverre zijn hier al afspraken over gemaakt en wat zijn die afspraken?
Antwoord:	De regionale inkooporganisatie en de gemeente Arnhem voeren regelmatig gesprekken met zorgaanbieders, die huishoudelijke ondersteuning aanbieden. In deze gesprekken wordt ook aandacht besteed aan de personeelstekorten en de toenemende vraag naar huishoudelijke ondersteuning (o.a. door vergrijzing). Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het werven en vasthouden van personeel dat huishoudelijke ondersteuning aanbiedt. Zorgaanbieders doen al veel om personeel te behouden, bijvoorbeeld door extra scholingen aan te bieden, aandacht te besteden aan persoonlijke mijlpalen van medewerkers en bijeenkomsten te organiseren waarbij medewerkers hun collega's kunnen ontmoeten. Voor het werven van nieuwe medewerkers, vissen zorgaanbieders in

	Arnhem echter allemaal uit dezelfde vijver. Ondanks alle inspanningen zien we dat de wachtlijst voor huishoudelijke ondersteuning oploopt en dat aanvullende maatregelen nodig zijn. Hierover zullen wij uw raad via een Raadsbrief nader informeren en de vervolgstappen toelichten.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-48***
Pagina:	125
Vraag:	Bij de perspectiefnota is motie 23M45 aangenomen. Waar vinden we de uitwerking van deze motie terug in deze begroting?
Antwoord:	Over de uitvoering van deze motie (integrale zorg, welzijn, werk en inkomen) zal binnenkort een raadsbrief verschijnen. Een eerste stap was het uitvoeren van een verkenning, daarom is het nog niet opgenomen in de begroting.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-49***
Pagina:	125
Vraag:	We hebben aandacht voor inwoners met dementie en werken toe aan een dementievriendelijke gemeente. We willen zorg zoveel mogelijk in de wijk organiseren. Hoe organiseren we dit voor met name de specifieke groep relatief jonge inwoners met dementie?
Antwoord:	Wij hebben de ambitie om een dementievriendelijke gemeente te zijn. We hebben hierin al verschillende stappen gezet waarbij we vooral blijven kijken naar wat wél kan en richten we ons op bewustwording en herkenning van dementie, zodat inwoners met dementie en hun mantelzorgers mee kunnen blijven doen in de gemeente. Jonge inwoners met dementie hebben ook onze aandacht. We blijven in gesprek met welzijnsorganisaties die dagactiviteiten organiseren in de wijken om hun aanbod beter te laten aansluiten bij het leven van jonge inwoners met dementie.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-50***
Pagina:	125
Vraag:	Zorgtoewijzing. Is er voldoende menskracht bij onze wijkcoaches en in hoeverre is er een achterstand in het stellen van indicaties?
Antwoord:	Op dit moment loopt een onderzoek of de personeelsformatie van de sociale wijkteams toereikend is om de opdracht van de gemeente Arnhem uit te voeren. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Significant. De uitkomsten worden eind 2023 verwacht. Op dat moment verwachten we inzichtelijk te hebben of het aantal wijkcoaches in balans is met de taken die sociale wijkteams uitvoeren, waaronder het toewijzen van zorg. Aanleiding tot dit onderzoek zijn signalen dat de werkdruk bij wijkcoaches hoog is. De wachttijden voor keukentafelgesprekken zijn in 2023 niet toegenomen ten opzichte van 2022 en bedraagt zo'n 17 dagen (tussen moment plannen en het keukentafelgesprek). Er is daarmee geen achterstand in het stellen van indicaties/toewijzingen.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-51***
Pagina:	126
Vraag:	Mensen met een PGB zijn zelf verantwoordelijk voor de juiste kwaliteit van zorg. Hoe helpen we hen om de juiste kwaliteit te selecteren?
Antwoord:	Gemeente Arnhem vindt het belangrijk dat mensen met een PGB juiste en kwalitatieve goede zorg blijven ontvangen. Om de toekomstige budgethouder te ondersteunen bij het selecteren van een passende zorgaanbieder, voert het team toezicht Wmo en Jeugd een lichte kwaliteitstoets uit bij professionele (beroepsmatige) zorgaanbieders. De lichte kwaliteitstoets vormt de basis voor de beoordeling van de kwaliteit van de ingezette zorgverlener. De gemeente Arnhem verwacht dat zorgaanbieders, die op basis van een

	PGB zorg leveren, in elk geval aantoonbaar beschikken over kennis en vaardigheden die nodig zijn om goede zorg te kunnen leveren. Deze kwaliteitstoets is tevens een onderdeel van het intensiveren van het toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid van zorg, waar we de raad eerder over hebben geïnformeerd. Daarnaast blijven de wijkcoaches in gesprek met de toekomstige budgethouder scherp toezien op iemands vaardigheden om bijvoorbeeld goede afspraken te maken met een zorgverlener over de ingezette zorg. Of om een budget te kunnen beheren. Hiervoor gebruiken we de landelijke '10-punten PGB-vaardigheid' leidraad.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-52***
Pagina:	126
Vraag:	We onderzoeken een betere aansluiting tussen zorg voor GGZ-doelgroep en de WMO. Hierover worden sinds vorig jaar gesprekken gevoerd. Wat is er inmiddels op dit punt bereikt?
Antwoord:	In de afgelopen periode hebben we in verschillende samenstellingen gesprekken gevoerd met betrokken zorg- en veiligheidspartners. De gesprekken waren vooral gericht om knelpunten in de huidige aanpak en verbetermogelijkheden in beeld te krijgen en afspraken te maken over een meer integrale en effectieve aanpak. Met als doel om preventie en zorg te realiseren en onnodige inzet door verschillende partijen te voorkomen. Op onderdelen vraagt het nog meer afstemming. In Q4 informeren we u nader over de verbetermogelijkheden van onze huidige aanpak.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-53***
Pagina:	128
Vraag:	Bij de inzet van zorg hebben oog voor het onnodig plakken van etiketten. Wordt het gesprek hierover ook met scholen gevoerd? Op welke wijze zorgen we dat het niet onnodig stigmatiseren van Arnhemmers ook voor jongeren geldt?
Antwoord:	De gesprekken van de wijkcoaches met jongeren en hun ouders gaan altijd over de vraag: "Wat is de toekomstdroom van de jongere/leerling (en ook van zijn/haar/hun/het) ouders?" Daarbij is een "diagnose of een etiket" lang niet altijd noodzakelijk en/of gewenst. Soms kan een diagnose wel helpen om beter te begrijpen wat wel en wat niet werkt. Dit is ook het uitgangspunt bij gesprekken met de school. De PIT-aanpak (Preventief Interventie Team, vooral bedoeld voor de basisscholen) kan hierbij als voorbeeld dienen: • Er wordt een uitgebreide analyse gedaan zowel van de individuele leerling als van de school en van de leefomgeving • Hierbij is oa aandacht voor het sociale leervermogen van de leerling en ook voor het herkennen van emoties (in stemgeluid en/of gezichtsuitdrukking) ; methodiek ondersteund door de universiteit van Leiden • In de rapportage worden de kwaliteiten van de leerling als uitgangspunt genomen (en niet diagnoses): "Dit kun je al heel goed.en op dat onderdeel zou het helpen als we daar wat in gaan oefenen." • De rapportage wordt zowel met ouders als het kind als de school besproken. Dus vooral ingaan op wat kinderen en jongeren kunnen, niet stigmatiseren en problematiseren.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-54***
Pagina:	128
Vraag:	Steungezinnen kunnen helpen bij een compleet en passend aanbod. In hoeverre hebben we in Arnhem voldoende steungezinnen?
Antwoord:	Op dit moment zijn er 15 steungezinnen actief in Arnhem. De verwachting is dat hier in 2023 nog 6 nieuwe steungezinnen bij komen. Er is op dit moment meer vraag dan aanbod. Er wordt daarom proactief geworven naar steungezinnen door Stichting MEE.

	Om hier zoveel mogelijk aandacht aan te geven sluiten zij aan bij de pleegzorgcampagne.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-55***
Pagina:	130
Vraag:	Gecertificeerde instellingen hebben subsidie ontvangen om de werkdruk te verlagen. Welk plan lag hieraan ten grondslag en welke resultaten zijn er bereikt?
Antwoord:	Begin 2023 zijn met de vakbonden, de Gecertificeerde Instellingen (Jeugdbeschermingsorganisaties), Rijk en VNG afspraken gemaakt over verlaging van de werkdruk in de jeugdbescherming in het hele land. Dit zal stapsgewijs leiden tot caseloadverlaging bij jeugdbeschermers opdat meer tijd beschikbaar is om de wettelijke taken zorgvuldig uit te kunnen voeren. Daarmee wordt gewerkt aan het verlagen van het ziekteverzuim en het aantrekkelijker maken van het vak. Op dit moment lukt het de Gecertificeerde Instellingen helaas nog niet om voldoende jeugdbeschermers beschikbaar te stellen. In 2024 wordt een verbetering van de situatie verwacht.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-56***
Pagina:	130
Vraag:	We willen het aantal (specialistische) jeugdhulpaanbieders in de wijken beperken. Hoe verhoudt dit zich tot het soms benodigde specialisme van aanbieders?
Antwoord:	Het benodigde specialisme van aanbieders blijft gewaarborgd. Aanbieders met benodigde specialisme blijven aanwezig om de juiste zorg te bieden aan de inwoners.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-57***
Pagina:	132
Vraag:	Woningcorporaties stellen 120 woningen beschikbaar voor de uitstroom uit Beschermd Wonen. Is hiervoor nu een wachtlijst? Zo ja, hoe lang is deze wachtlijst en in hoeverre is het aantal van 120 woningen voldoende om deze (blijvend) weg te werken?
Antwoord:	Met corporaties is afgesproken dat ze 120 woningen per jaar beschikbaar stellen voor uitstromers vanuit de intramurale zorg. Ondanks dat we de laatste jaren minder dan 120 aanvragen krijgen is er toch een wachtlijst. Deze wachtlijst ligt niet aan de commitment van de corporaties, maar aan de huidige staat van de huurwoningmarkt. De woningvoorraad van de corporaties bestaat veelal uit eengezinswoningen, maar wat de groep uitstromers nodig heeft zijn eenpersoonswoningen. Vooral uitstromers jonger dan 23 jaar zijn hier de dupe van, omdat ze nog geen huurtoeslag kunnen krijgen. Voor hen kunnen de corporaties dus enkel een woning toewijzen uit het allergoedkoopste prijssegment, waarvan het aanbod zeer schaars is of in wijken ligt waar al bovengemiddeld veel kwetsbare inwoners wonen. De leeftijdsgrens voor huurtoeslag zal overigens vanaf 1 januari a.s. verlaagd worden naar 21 jaar, zodat de corporaties meer mogelijkheden krijgen om een passende woning te zoeken. Voor de jonge uitstromers bedraagt de wachttijd momenteel 6 tot 9 maanden, afhankelijk van de woonvereisten (voor sommige zorguitstromers is er een beperkt zoekgebied vanwege diens verleden, of zijn bepaalde woningtypes niet passend). Uitstromers ouder dan 23 jaar hebben in de meeste gevallen wel een woning binnen een half jaar. Dit vraagstuk is één van de belangrijkste punten binnen het stadsprogramma Huisvesting bijzondere doelgroepen.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-58***
Pagina:	137
Vraag:	Sluitende aanpak ketenpartners vroegsignalering. Welke consequenties zijn tot nu toe in beeld als gevolg van het afschalen van de JGZ?

Antwoord:	Het niet inzetten van preventieve gezondheidszorg is lastig te meten. Het is daarom speculeren wat de consequenties zijn van de afschaling JGZ voor de sluitende ketenaanpak vroegsignalering. Door het wegvallen van een aantal vaste contactmomenten op scholen kan het zijn dat bepaalde ‘risicokinderen’ het afgelopen schooljaar zijn gemist. Dat geldt met name voor de leeftijdsgroep van 12 tot 18 jaar. Kinderen met vragen en kinderen waarover al zorgen waren zijn echter fysiek gezien door de GGD en hebben – indien nodig – ondersteuning gekregen. De GGD herkent de zorg die scholen en andere zorgprofessionals hebben over de mentale gezondheid en het schoolverzuim van jeugdigen. Gelukkig wordt de dienstverlening van de JGZ dit schooljaar weer volledig opgeschaald naar het niveau van voor de afschaling (medio 2022), waardoor ‘risicokinderen’ weer vroegtijdig in beeld zijn en passende zorg kunnen krijgen.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***D66-59***
Pagina:	142
Vraag:	We willen voor 2026 zorgen voor een inclusieve en toegankelijke speeltuin in iedere wijk en zorgen we dat de hoofdlooproutes toegankelijk zijn. Wat is de huidige stand van zaken op deze beide punten? Welke routes en welke speeltuinen zijn al voldoende toegankelijk?
Antwoord:	Stand van zaken hoofdlooproutes: We hebben als pilot een looproute in Malburgen (Graslaan) toegankelijk gemaakt. Deze is 5 oktober j.l. feestelijk geopend. Vervolgens staan de looproutes in Klarendal en ST. Marten voor 2024 op de planning gevolgd door ’t Dorp, Burgermeesterswijk en Heijenoord. Stand van zaken speeltuinen: Voor het toegankelijk maken van 24 speeltuinen in de periode tot en met 2026 loopt er op dit moment een pilot bij speelplek de Kroon in de Laar Oost. Samen met Openbare Ruimte, Team Leefomgeving, Bijzonder in Arnhem en het APCG is hiervoor een plan gemaakt. Met elkaar hebben wij tijdens dit project ervaring opgedaan. Deze ervaring kunnen we gebruiken bij de komende speeltuinen en voor het opstellen van de visie, het beoordelingskader en de planning. Als onderdeel van deze opgave werken we samen met bouwspeelplaats de Leuke Linde en de 2 stadsboerderijen om tot een toegankelijke inrichting te komen.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-60***
Pagina:	148
Vraag:	We stimuleren mensen met een beperking om te sporten. Wordt hierbij ook samengewerkt met de NOC-NCF Talentdagen (op Papendal)?
Antwoord:	Nee. De gemeente ondersteunt lokaal via ‘uniek sporten’ mensen met een beperking om te gaan sporten. Dit richt zich voornamelijk op de breedtesport. De inzet van NOC*NSF is landelijk en richt zich echt op de topsport en de paralympische spelen. Lokaal is er jaarlijks wel een soortgelijke talentdag op Valkenhuizen, waarbij de focus meer ligt op plezier en ‘talent’ voor een sport dan op het behalen van een topsport niveau. Op landelijk niveau werken Uniek Sporten en NOC*NSF wel samen op dit vlak.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-61***
Pagina:	149
Vraag:	Steeds meer vrouwen wantrouwen hormonale anticonceptie. De abortuskliniek herkent dit, ziet een toename aan behandelaantallen en krijgt vragen van middelbare scholen om voorlichting te geven. Signaleert de GGD / de gemeente deze ontwikkeling ook, in relaties tot programma’s zoals Nu Niet Zwanger? En zo ja, wat wordt hiermee gedaan?
Antwoord:	Nee, de GGD (opdrachtnemer van de gemeente op het gebied van outreachende seksuele gezondheid) ontvangt geen informatie over het aantal behandelingen in de

	abortusklinieken en weet niet of een mogelijke toename van abortusbehandelingen samenhangt met ‘het wantrouwen van hormonale anticonceptie’. De GGD houdt wel bij met hoeveel cliënten een gesprek over anticonceptie wordt gevoerd. Op het spreekuur seksuele gezondheid en in het kader van Nu Niet Zwanger (NNZ) worden gesprekken gevoerd met cliënten over anticonceptie. NNZ richt zich specifiek op mensen in kwetsbare omstandigheden en op professionals die deze mensen begeleiden. In die gesprekken is NNZ voortdurend bezig de keuze voor wel of geen kind geïnformeerd en bewust te laten zijn. Als cliënten aangeven nu geen kinderwens te hebben èn men wil geen hormonen, dan zijn er nog mogelijkheden voor koperspiraal, condoom en sterilisatie. Bij cliënten aansluiten, goed uitvragen en samen kijken naar passende methoden van anticonceptie is wat NNZ doet en kan doen. Naast individuele gesprekken geeft de GGD op aanvraag ook voorlichting over anticonceptie, o.a. op scholen. Dit is een aanbod dat de GGD al jaren heeft en dus niet wordt uitgevoerd n.a.v. een bepaald signaal. Onlangs heeft de GGD ook aandacht besteed aan de Trek-‘m-aan-campagne in het kader van wereld anticonceptie dag (26 september). Scholen konden zich hiervoor aanmelden en kregen een tool opgestuurd om dit onderwerp bespreekbaar te maken en condooms passend bij deze campagne. Wat er nu op scholen wordt gedaan door de GGD verschilt per school. Landelijk is er een aanbod van lesmethoden waarin het onderwerp anticonceptie aan bod komt. Bijvoorbeeld de methode Lang Leve de Liefde. Daarin is ook aandacht voor veilig vrijen, de diverse anticonceptiemiddelen en hoe je daar aan komt. Scholen die meer aandacht willen geven aan het thema relaties en seksualiteit kunnen gebruik maken van de stimuleringsregeling van de gezonde-school-aanpak. In dit thema is onder andere aandacht voor fijn en veilig vrijen. Daarnaast kunnen scholen altijd contact opnemen met de GGD, team seksuele gezondheid en/of de gezonde-school-adviseur, wanneer zij aandacht willen besteden aan dit thema. Zij kunnen dan advies krijgen hoe dit thema op te zetten, scholing in het bespreekbaar maken van relaties & seksualiteit krijgen en eventueel gastlessen ter ondersteuning hiervan.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***D66-62***
Pagina:	150
Vraag:	De gemeente stimuleert een verantwoord middelengebruik. Wat zijn hiervan tot nu toe de resultaten (niet enkel de inspanningen), binnen de genoemde domeinen?
Antwoord:	Op vier middelbare scholen draait het programma Helder op School en op veertien scholen zijn profesionals opgeleid in gespreksvaardigheden bij (vermoedens van) middelengebruik en het signaleren van middelengebruik. Zes sportverenigingen en drie locaties van Sportbedrijf Arnhem zijn actief aan de slag met verantwoord alcoholbeleid.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***D66-63***
Pagina:	151
Vraag:	Wat is de inspanning van de gemeente in het aansluiten bij de landelijke campagne “Zien Drinken, Doet Drinken”.
Antwoord:	Iriszorg, onze subsidiepartner die uitvoering geeft aan middelenpreventie, is aangesloten bij de landelijke campagne “Zien Drinken, Doet Drinken”. De campagneboodschap wordt door onze partner in Arnhem verspreid. Bij voorlichting aan ouders komt het onderwerp ‘Zien drinken Doet Drinken’ standaard aan bod.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***D66-64***
Pagina:	167, 174, 20
Vraag:	Het budget van de ODRA wordt weer verhoogd. O.a. voor de coördinatie en afstemming van milieubeleid en handhaving wooninstrumentarium. Op welke wijze is geborgd dat de beoogde doelen (verbeteringen) ook bereikt worden?
Antwoord:	ODRA rapporteert maandelijks aan de gemeente over gemaakte uren en geleverde producten. Op deze wijze kan Arnhem bepalen of de uitvoering verloopt zoals gepland. Dit kan aanleiding zijn om bij te sturen en/of verder uitleg te vragen. Naast bespreking van deze managementrapportages is er ook regelmatig overleg over het bereiken van doelstellingen. Hoe vaak dit overleg plaatsvindt en op welke manier wisselt per onderwerp. Zo is het voor veel routinetaken die bij ODRA belegd zijn voldoende om hier op hoofdlijnen naar te kijken. Eventuele bijzonderheden komen daarnaast naar voren in de periodieke werkoverleggen met ODRA of bijvoorbeeld uit klachten of meldingen. Voor vrijwel alle nieuwe onderwerpen die we bij ODRA beleggen wordt vooraf goed gekeken naar de werkzaamheden die ODRA gaat uitvoeren. Hier hoort ook bij dat gekeken wordt naar de te verwachte resultaten. Voor wat betreft de genoemde voorbeelden geldt bij de woontaken dat dit in nauwe samenspraak gebeurt met de vakgroep Wonen. Bij de coördinatie milieubeleid, dat ODRA voor alle aangesloten gemeenten uitgevoerd, is afgesproken dat in het ambtelijk opdrachtgeversoverleg wordt besproken welke taken binnen dit kader worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat een gemeenschappelijk afgestemd milieubeleid wenselijk is, ook in het kader van de omgevingsvisie. Uitvoering wordt samen met alle deelnemende gemeenten bepaald. Arnhem heeft daarnaast specifiek voor deze taak met ODRA afgesproken dat na twee jaar geëvalueerd wordt hoe groot de meerwaarde voor gemeente Arnhem is geweest.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***D66-65***
Pagina:	172
Vraag:	Het is onduidelijk wat er gebeurt met de doelgroepenverordening als de Omgevingswet over enkele maanden wordt ingevoerd. Eerder is aangegeven dat de regels uit de doelgroepenverordening automatisch opgenomen worden in nieuwe kaders als de Omgevingswet ingaat. Welk risico lopen we dat we na 1 januari niet meer op de doelgroepenverordening kunnen terugvallen en op welke wijze borgen we onze kwalitatieve ambities na 1 januari 2024?
Antwoord:	In beginsel is er niet echt sprake van een risico (niet direct na 1-1-2024): Een doelgroepenverordening op basis van het Besluit ruimtelijke ordening blijft gelden na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zie artikel 8.2.15a van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, te vinden in het Verzamelbesluit Omgevingswet. Hij houdt op te gelden op het moment dat de overgangsfase van het omgevingsplan is afgelopen (de overgangsfase loopt tot 1 januari 2032). Dan moet de gemeente dus ook de doelgroepenverordening in het omgevingsplan hebben verwerkt. Het klopt wel dat op dit moment nog een en ander onduidelijk is over hóe gemeenten exact kunnen gaan sturen op sociale en betaalbare woningen onder het regime van de Omgevingswet (en dus de doelgroepenverordening in het Omgevingsplan hebben verwerkt). Reden daarvoor is dat een belangrijke wet die gemeenten daartoe meer mogelijkheden geeft, de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting, nog niet in werking is getreden. Ook zijn de aanpassingen op het Besluit Kwaliteit Leefomgeving waar de instructieregels in staan waar een omgevingsplan precies aan dient te voldoen, nog niet openbaar gemaakt. De beste garantie om in de toekomst te kunnen sturen op onze kwalitatieve ambities, is als de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting wordt aangenomen. In de memorie van toelichting is opgenomen: “Een belangrijk instrument om uitvoering te geven aan het

	volkshuisvestingsprogramma (Woonvisie) is het omgevingsplan. In het omgevingsplan worden – juridisch bindende - regels gesteld op grond waarvan bijvoorbeeld woningen gebouwd kunnen worden. Met dit wetsvoorstel wordt buiten twijfel gesteld dat de regels in het omgevingsplan ook gericht kunnen zijn op de bouwmogelijkheid van woningen uitsluitend binnen een bepaalde prijssegmentering of huurcategorie. Provincie en Rijk kunnen met instructieregels en instructiebesluiten zorgen voor juridische doorwerking van het beleid naar het omgevingsplan. Het volkshuisvestingsprogramma – maar bijvoorbeeld ook bestuurlijke afspraken - kan daarbij dienen als onderbouwing van het provinciale of nationale belang voor dergelijke instructieregels en instructies. Daarbij ligt het in de rede dat de provincie – en niet het Rijk – de eerst aangewezen bestuurslaag is voor dergelijke instructieregels of instructiebesluiten over het omgevingsplan".
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***D66-66***
Pagina:	173
Vraag:	In Nijmegen wordt door 2 studenten een kamer te laten delen gezorgd dat met name internationale studenten bij de start van het studiejaar huisvesting hebben. Kunnen we dergelijke ontwikkeling ook in Arnhem verwachten?
Antwoord:	In Nijmegen is er sprake van een pilot. De pilot wordt uitgevoerd door de SSH&. Met de SSH& hebben we contact over dit project. Indien de ervaringen goed zijn, zal de ontwikkeling uiteraard ook worden doorgetrokken naar Arnhem.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***D66-67***
Pagina:	173
Vraag:	Op welke wijze borgen we de noodzakelijke kwalitatieve en kwantitatieve toename van met name niet-zelfstandige studenteneenheden?
Antwoord:	Wij borgen de kwalitatieve en kwantitatieve toename van (niet) zelfstandige studenteneenheden door samen te werken met een toegelaten instelling zoals de SSH&. De SSH& staat voor eerlijke huurprijzen, woonkwaliteit en het garanderen van goede faciliteiten. Companen heeft voor de gemeente een onderzoek uitgevoerd naar de vraagontwikkeling van studentenkamers in Arnhem (d.d. 17 juli 2023). De groei van het marktaandeel van de SSH& naar 10-11% (en de kwantitatieve groei) is in lijn met de prognose van de vraagontwikkeling in Arnhem. Bij de Ontwerp-Woonvisie (die gepubliceerd zal worden op 12 oktober) zal dit onderzoek als bijlage worden toegevoegd. In deze ontwerpvisie in de ambitie ook nader beschreven. Daarnaast hebben wij op basis van het facetplan woningsplitsing en verkamering duidelijke kaders om de woonkwaliteit van (niet) zelfstandige studenteneenheden te kaderen en te garanderen in onze stad. Door samen te werken met een toegelaten instelling en duidelijke kaders te bieden voor verkamering kunnen wij sturen op de kwaliteit van onze woningvoorraad .
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***D66-68***
Pagina:	174
Vraag:	We geven uitvoering aan het actieplan Arnhem Helpt Huurders. In eerste helft 2023 zou een voorlichtingscampagne plaatsvinden. Wat was het bereik van deze voorlichtingscampagne?
Antwoord:	Vanwege tekort aan capaciteit bij communicatieve afdelingen binnen de gemeente kan de campagne pas later worden gestart. Omdat in het kader van de Wet Goed Verhuurderschap gemeenten worden verplicht een meldpunt voor huurders in te richten, lijkt het nu goed de campagne te starten als dat meldpunt van start is. (Richtdatum meldpunt 1-12-2023)
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-69***
Pagina:	175
Vraag:	We herhalen periodiek het onderzoek naar discriminatie op de woningmarkt. Is ten opzichte van 2021 al een verbetering te zien?
Antwoord:	Het vorige onderzoek is gestart in 2021 en gepubliceerd in 2022. Sindsdien is er nog geen nieuw onderzoek uitgevoerd. De tijd is nu wel aangebroken om een nieuw onderzoek te starten. De contacten zijn gelegd met onderzoeksbureaus. De start van het onderzoek zullen we niet bekendmaken, om verhuurders niet van tevoren in te lichten over het onderzoek.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-70***
Pagina:	177
Vraag:	De toewijzigingsregels voor woonwagenlocaties zouden in 2023 geëvalueerd komen. Wat zijn de uitkomsten van de evaluatie?
Antwoord:	De toewijzingsregels zijn vastgesteld in november 2022. In de toelichting op de regels is opgenomen om ze na 1 jaar te evalueren. Omdat die periode nog niet is verstreken, heeft de evaluatie nog niet plaatsgevonden.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-71***
Pagina:	177, 20
Vraag:	Voor de herinrichting van woonwagenlocatie Bethaniënstraat is extra budget nodig. Kunnen we een uitsplitsing ontvangen van de totale kosten, verdeeld in saneringskosten en kosten voor de inrichting van het nieuwe woonwagenkamp, en een opgave van het actuele aantal te realiseren standplaatsen?
Antwoord:	De totale kosten zijn begroot op 6,3 miljoen. Hiervan is 4 miljoen begroot voor de sanering van de grondwal en de grond onder de huidige standplaatsen en 2,3 mln. voor de herinrichting. In de herinrichtingskosten is een bedrag van 360.000 opgenomen voor geluidsschermen. Deze kosten moeten ook worden gemaakt als alleen de grondwal zou worden verwijderd. Het gaat om 17 standplaatsen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***D66-72***
Pagina:	181
Vraag:	In 2023 is in beeld gebracht op welke plekken Arnhem nog niet voldoet aan de 3-30-300 norm. Kunnen we de rapportage hierover ontvangen? En welke acties op basis hiervan staan op de planning?
Antwoord:	In de loop van november 2023 zullen wij in een raadsinformatiebrief aangeven wat de conclusies zijn van onze analyse van de 3-30-300 norm. Daarbij zal aangegeven worden welke acties we uitvoeren op plekken die nog niet aan de norm voldoen.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***D66-73***
Pagina:	184
Vraag:	Aanpak van zwerfafval. Er zijn afgelopen jaar doneerringen aangebracht op vuilnisbakken. Wanneer worden deze geëvalueerd?
Antwoord:	De doneerring is en wordt op een aantal prullenbakken getest. Het functioneren van de ringen is door ons en door betrokken inwoners bekeken. Voorlopige conclusie daarbij is dat de ringen slechts af en toe gebruikt worden. Er staat soms een blikje of flesje in de ring. Het kan natuurlijk zijn dat flesjes en blikjes die erin geplaatst worden, er snel ook weer uitgehaald worden door inwoners, maar dit lijkt niet aannemelijk. De omzetsnelheid zou dan hoog moeten zijn.

	Het leeghalen van prullenbakken voor statiegeld zien we in heel Arnhem voorkomen, maar niet op grote schaal. De ervaringen uit andere steden zijn dezelfde. De doneerringen worden sporadisch gebruikt. Het effect op het leeghalen van prullenbakken blijkt zeer gering te zijn. Hoewel betrokken inwoners enthousiast zijn, zien we op basis van het gebrek aan effect en de dure aanschafkosten op dit moment geen aanleiding om de proef uit te breiden of zelfs over te gaan op stadsbrede uitrol. We houden de ontwikkelingen en signalen vanuit de samenleving vanzelfsprekend goed in de gaten. Mocht er aanleiding toe zijn, nemen we verdere stappen.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***D66-74***
Pagina:	189/190 Lokale heffingen
Vraag:	Is ook overwogen om een leegstandsverordening in te zetten om leegstand te verminderen en zodoende de omvang van minderopbrengsten door leegstand te verkleinen?
Antwoord:	Ja, de bedoeling is om in Arnhem een leegstandsverordening in te stellen. In het (vastgestelde) raadsvoorstel over de Opkoopbescherming (uit mei 2023) is beschreven dat de raad hierover in 2024 een voorstel ontvangt. Bij de tariefberekening kijken we steeds naar de actuele gegevens over de leegstand. Bij een dalende trend van de leegstand, zal het minder of niet nodig zijn om gederfde opbrengsten door leegstand in het eigenarentarief te verrekenen.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-75***
Pagina:	189/190
Vraag:	Wordt bij de verschuiving van leegstand in het gebruikersdeel rioolheffing naar het eigenaarsdeel de scheiding tussen woningen en niet-woningen vastgehouden, dus dusdanig dat de eigenaren niet-woningen opdraaien voor de leegstand niet-woningen en vergelijkbaar binnen de woningen?
Antwoord:	Ja.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-76***
Pagina:	191
Vraag:	Scheepvaartrechten: hoe kan het dat in 2024 gelijke opbrengsten aan scheepvaartrechten worden verwacht, terwijl de Lage Rijnkade in 2024 gesloten zal zijn. Hoe kan dit?
Antwoord:	In de Begroting 2024 is bij de opbrengsten scheepvaartrechten geen rekening gehouden met de sluiting van de Rijnkade omdat er bij het opstellen van de Begroting nog van uit werd gegaan dat we de cruisevaart konden ontvangen op de Nieuwe kade. Begin september is duidelijk geworden dat er geen alternatieve mogelijkheden zijn om de cruisevaart gedurende de vernieuwing van de Rijnkade elders in Arnhem te faciliteren. Gevolg hiervan is dat er voor 2024 een opbrengstdaling van € 100.000 wordt verwacht, die een plek zal krijgen in Turap 1. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de raadsbrief van 14 september jongstleden (zaaknummer 3921929).
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-77***
Pagina:	192
Vraag:	In hoeverre is met de wijziging van het stelsel van rioolheffing, in combinatie van het activeren van de riolering als investering, het nog mogelijk om bij particuliere initiatieven de kosten van aanpassing van de riolering op initiatiefnemers te verhalen (bijvoorbeeld middels een anterieur overeenkomst)?
Antwoord:	Het kostenverhaal vindt plaats bij initiatieven derden, rekeninghoudend met macroaftopping (kosten zijn te verhalen tot maximaal de hoogte van potentiële opbrengsten). Dit houdt in dat in die laatste gevallen alsnog geïnvesteerd kan worden vanuit het GRP.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-78***
Pagina:	193
Vraag:	Graag zouden wij een doorrekening van de lastenontwikkeling willen zien, uitgaande van een koopwoning met een WOZ-waarde van 200.000 euro, bij een meerpersoonshuishouden met 2 kinderen (12 en 16 jaar). Kunnen jullie die aanleveren? Graag zien we de uitkomsten vervolgens gecombineerd met het verwachte besteedbaar inkomen bij een inkomen van 140% van het sociaal minimum (Bijlage 2 NIBUD-rapportage, tabel g.).
Antwoord:	Verwachte ontwikkeling (jaarlijkse) woonlasten meerpersoonshuishouden in een koopwoning met een WOZ-waarde van € 200.000 in 2024:

	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	€ 203	€ 215	€ 226	€ 237	€ 249
Mutatie		6%	5%	5%	5%
Rioolheffing	€ 93	€ 97	€ 97	€ 96	€ 95
Mutatie		4%	0%	-1%	-1%
Afvalstoffenheffing	€ 296	€ 337	€ 344	€ 346	€ 340
Mutatie		14%	2%	1%	-2%
Totaal	€ 592	€ 649	€ 667	€ 679	€ 684
Mutatie		10%	3%	2%	1%

Voor de berekening van bovenstaande bedragen zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als genoemd op pagina 192 van de Begroting.

Het verwacht besteedbaar inkomen van een paar met twee oudere kinderen bij een inkomen van 140% van het sociaal minimum, bedraagt € 2.972 per maand (bedragen uit 2022, conform NIBUD-rapportage waar de indiener naar verwijst). Op jaarbasis is dat € 35.664.

De gemeentelijke woonlasten van dit gezin bedragen ongeveer 2% van het besteedbaar inkomen.

Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***D66-79***
Pagina:	193
Vraag:	Kunnen we de tabellen over lastenontwikkeling ook voor eenpersoonshuishoudens ontvangen?
Antwoord:	De lasten voor een eenpersoonshuishouden zijn alleen bij de afvalstoffenheffing verschillend ten opzichte van een meerpersoonshuishouden. De (verwachte) ontwikkeling in de afvalstoffenheffing voor een eenpersoonshuishouden is als volgt:

	2023	2024	2025	2026	2027

	Bedrag	€ 222	€ 253	€ 258	€ 260	€ 255
	Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		14%	2%	1%	-2%

Voor de berekening van bovenstaande bedragen zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als genoemd op pagina 192 van de Begroting.

Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***D66-80***
Pagina:	197
Vraag:	Tabel rioolheffing. Hoe zou deze tabel eruit zien zonder het verschuiven van de leegstand van het gebruikersdeel naar het eigenaarsdeel? En hoe ziet deze tabel eruit als de verschuiving van het leegstandsdeel binnen het deel woningen en het deel niet-woningen wordt gehouden?
Antwoord:	Zonder het verwerken van gederfde opbrengsten door leegstand in het eigenaarstarief zien de tabellen voor de lasten rioolheffing er als volgt uit:

Huishouden koopwoning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 300.000 (2024)	€ 139	€ 144	€ 144	€ 142	€ 141
Mutatie		4%	0%	-1%	-1%
WOZ-waarde € 600.000 (2024)	€ 279	€ 289	€ 287	€ 283	€ 282
Mutatie		4%	-1%	-1%	0%

Huishouden huurwoning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 150.000 (2024)	€ 35	€ 36	€ 36	€ 35	€ 35
Mutatie		3%	0%	-3%	0%
WOZ-waarde € 300.000 (2024)	€ 70	€ 72	€ 72	€ 71	€ 70
Mutatie		3%	0%	-1%	-1%

Eigenaar niet-woning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 400.000 (2024)	€ 265	€ 275	€ 278	€ 280	€ 282
Mutatie		4%	1%	1%	1%
WOZ-waarde € 800.000 (2024)	€ 530	€ 550	€ 556	€ 559	€ 565
Mutatie		4%	1%	1%	1%

Huurder niet-woning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 400.000 (2024)	€ 265	€ 275	€ 278	€ 280	€ 282
Mutatie		4%	1%	1%	1%
WOZ-waarde € 800.000 (2024)	€ 530	€ 550	€ 556	€ 559	€ 565
Mutatie		4%	1%	1%	1%

Voor de berekening van bovenstaande bedragen zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als genoemd op pagina 192 van de Begroting.

Zoals in de beantwoording van vraag D66-75 aangegeven, zijn de in de Begroting opgenomen tabellen reeds berekend op basis van een scheiding tussen woningen en

	niet-woningen bij het verwerken van de gederfde opbrengsten door leegstand in het eigenaarstarief.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

VVD

***Fractie**:*	***VVD-1 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	159
Vraag:	Wat is het aantal laadpalen/ snelladers nu? In 20230 is de doelstelling 6000 punten.
Antwoord:	De doelstelling van het Duurzaamheidsprogramma voor 2023 is: Publieke laadpunten: 1000 Snellaadpunten (> = 50 kW): 20 Huidige stand van zaken: Publieke laadpunten: 956 (er komen er dagelijks bij, verwachting is dat 1000 gehaald wordt) Snellaadpunten: 48
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***VVD-2***
Pagina:	Arnhem Oost
Vraag:	Er wordt gesproken over 47 miljoen dekken uit bestaande budgetten. Voorbeelden worden aangegeven. Kan er een koppeling worden gemaakt van de hoogte van de bedragen en de budgetten? Zo ja, graag een overzicht hiervan. Zo nee, wanneer kunnen we dit verwachten?
Antwoord:	We hebben forse ambitie en een in 2022 geraamd tekort van 245 miljoen op basis waarvan we een bijdrage van het rijk van 108 miljoen toegezegd hebben gekregen. Naast een bijdrage van het Rijk vraagt dit om een substantiële inzet van eigen middelen. In deze begroting wordt voorgesteld om hiervoor 43 miljoen te reserveren. Daarnaast zal uit overige budgetten zoals bereikbaarheid, mobiliteit, groen, klimaat en parkeerinkomsten nog circa 47 miljoen vrijgespeeld worden. Samen met Rijk en provincie gaan we er van uit dat we uiteindelijk op het moment van het voorleggen van de gebiedsexploitatie(s) van de Spoorzone Arnhem-Oost aan de raad tot een sluitende business case kunnen komen. We kunnen de financiële stand van zaken van de business case toelichten. Dit geeft een indicatie vooruitlopend op de later aan u voor te leggen gebiedsexploitaties. Echter zoals gebruikelijk i.v.m. o.a. onderhandelingspositie zal dit achter gesloten deuren plaats dienen te vinden.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp/ Paul Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-3***
Pagina:	Beschermd wonen
Vraag:	Het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen brengt financiële gevolgen met zich mee voor in de toekomst. Voor hoeveel cliënten had/heeft Arnhem als centrumgemeente in de jaren 2022 en 2023 een plek voor beschermd wonen? (Graag een overzicht ook met hoeveel hiervan Arnhemse inwoners waren).
Antwoord:	Het aantal plekken is redelijk stabiel de laatste jaren. In de bestuursrappportage is het aantal plekken opgenomen en de verdeling over de regio: Bestuursrapportage januari 2022: totaal in de regio 516 cliënten, waarvan 269 in Arnhem beschermd wonen. Bestuursrapportage januari 2023: totaal in de regio 524 cliënten, waarvan 253 in Arnhem beschermd wonen.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***VVD-4***
Pagina:	
Vraag:	Wat zijn de prognoses (qua aantal cliënten) voor beschermd wonen, wanneer de nieuwe herverdelingssystematiek in werking is getreden (prognoses 2024 t/m 2027) ? Hoe verhouden deze aantallen zich tot de de onderlinge verrekening? Is er sprake van een overschot/ tekort? Hoeveel?

Antwoord:	De prognoses van het aantal cliënten beschermd wonen is na de openstelling van de Wet Langdurige Zorg redelijk gestabiliseerd. Er is geen reden om in de toekomst aan te nemen dat dit gaat veranderen. In de onderlinge verrekening is rekening gehouden met de verdeling van cliënten onder gemeenten op basis van het objectieve verdeelmodel. Bij herverdeling is rekening gehouden met 2 groepen cliënten (bestaande en nieuwe). Arnhem houdt het budget uit het centrumgemeentelijk budget voor de bestaande cliënten. Zij stromen na verloop van tijd immers uit beschermd wonen. Daarnaast krijgt Arnhem ook budget voor cliënten die instromen vanaf moment van invoering verdeelmodel (nieuwe cliënten), net zoals de andere gemeenten in de regio. Op het centrumgemeentelijk budget houden we in de eerste jaren nog over, maar over de verdeling zijn goede afspraken met de regio gemaakt.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***VVD-5***
Pagina:	
Vraag:	Welke andere financiële gevolgen zijn er door de de herverdelingssystematiek voor beschermd wonen (naast het gegeven van minder cliënten en de directe financiële gevolgen daarvan)?
Antwoord:	1. Als regio hebben we de taak om te zorgen voor voldoende ambulant aanbod in de regio. Als deze ontwikkeling niet goed wordt opgepakt, heeft dit gevolgen voor alle gemeenten in de regio. Hierover gaan we nog afspraken met de regio maken in een convenant. 2. Arnhem is als centrumgemeente nog verantwoordelijk voor de cliënten van voor invoering verdeelmodel. Hiervoor wordt nog enkele jaren na invoering verdeelmodel budget ontvangen van het Rijk, het risico bestaat dat deze cliënten langer in zorg zijn. 3. De wetsaanpassing van het woonplaatsbeginsel is controversieel verklaard. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de invoering van het objectieve verdeelmodel per 1 januari 2025.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***VVD-6***
Pagina:	Schuldhulpverlening
Vraag:	Wie coördineert op dit moment aanbod vanuit de schuldhulpverlening? Er zijn verschillende potjes beschikbaar, maar wie zorgt er voor de rode lijn?
Antwoord:	Het opdrachtgeverschap voor schuldhulpverlening en vroegsignalering ligt bij de gemeente. Maandelijks worden voortgangsgesprekken gevoerd met de uitvoerende partijen die een rol hebben binnen Schuldhulpverlening. De gemeente zorgt met uitvoerders over afspraken over budgetten, kwaliteit en monitoring. Uw raad heeft recentelijk informatie ontvangen over de voorbereidingen om de uitvoering weer zelf uit te gaan voeren.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***VVD-7***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Hoeveel FTE is er op dit moment beschikbaar voor het uitvoeren van de bibob toetsing bij de gemeente Arnhem. Hoeveel hiervan is het afgelopen jaar (2022, eventueel ook deels 2023) ingezet ten behoeve van o.a. het tegengaan van criminaliteit en vervalsing van documenten binnen de zorg?
Antwoord:	We hebben twee Bibob-medewerkers (1,8 FTE). Die hebben we nog niet kunnen inzetten op bibob-toetsing in het zorgdomein. Pas sinds oktober 2022 maakt de Wet Bibob het mogelijk om de semi openhouse contracten (waar de aanbesteding zorg (WMO, Jeugd) onder valt) te onderwerpen aan de Bibob toets. Eerst moeten we regelen dat in de nieuwe aanbesteding, in 2025, een Bibob-toets deel uitmaakt van de procedure. Als dit is geregeld, zullen de Bibob-medewerkers gericht (op basis van signalen) worden ingezet op de contracten in het zorgdomein.

Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-8***
Pagina:	Wonen
Vraag:	In de begroting wordt er op pagina 16, over het Merwedeterrein, gesproken over een aanvullend planbudget. Bovenop de €0,3 miljoen, voor grondafvoer. Wat is de omvang van dit budget? Wat worden de extra kosten voor zover we nu kunnen voorzien?
Antwoord:	Er is geen extra budget nodig bovenop de gevraagde 0,3 miljoen. Binnen dit bedrag zitten zowel de extra kosten voor de grondafvoer als het aanvullend planbudget.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-9***
Pagina:	Bereikbaarheid
Vraag:	In navolging van succesvolle initiatieven, zoals die in Amsterdam, zou ik graag willen weten wat de geschatte kosten zijn voor de implementatie van een Opstap regisseur op specifieke locaties in Arnhem, zoals bijvoorbeeld de taxi opstapplaats bij de Korenmarkt?
Antwoord:	Er zullen nog diverse zaken moeten worden uitgezocht om tot implementatie van een Opstap regisseur te komen. Ook moet bekeken worden of dit überhaupt haalbaar is. Zaken die uitgezocht moeten worden zijn: taakomschrijving, juridisch kader, draagvlak en hele praktische zaken (werktijden en locaties). Een inschatting van de kosten hiervoor is lastig te doen, maar verwachting is dat dit tussen €15.000 en €35.000 kost.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***VVD-10***
Pagina:	Lasten
Vraag:	Welke financiële gevolgen heeft de beëindiging van het spaarelement rioolheffing voor de inwoners?
Antwoord:	Met het spaarelement in de rioolheffing wordt in de periode 2022-2025 jaarlijks € 700.000 gedoteerd aan de voorziening rioolheffing. De middelen in deze voorziening worden ingezet bij toekomstige vervangingsinvesteringen riolering. De dotatie aan de voorziening wordt aangemerkt als kosten voor de gemeentelijke rioleringstaak. Uitgaande van kostendekkende tarieven heeft het beëindigen van het spaarelement dan ook een tariefverlagend effect; de € 700.000 maakt vanaf 2026 geen onderdeel meer uit van de in de tarieven door te berekenen kosten. Op het totaal van de kosten (€ 18 miljoen) is de impact hiervan beperkt. Jaarlijks wordt ten behoeve van de tariefberekening een nieuwe doorrekening gemaakt van de aan de rioolheffing toe te rekenen kosten en de vertaling daarvan naar de tarieven. De tariefontwikkeling voor 2026 en verder is dan ook pas over een aantal jaren definitief.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-11***
Pagina:	Trolley
Vraag:	Er wordt gezocht naar een definitieve goede stalling voor het trolley-erfgoed. Wat is de actuele stand van zaken?
Antwoord:	De historische trolleybussen zijn momenteel gestald in en bij een leegstaand bedrijfspand op het voormalige KEMA-terrein. Hier kunnen de bussen tot 1 januari 2024 staan. Het organiseren van stalling voor daarna is primair de verantwoordelijkheid van de eigenaar (STA). Als gemeente zetten we ons tot het uiterste in om de Trolleybussen te behouden en de stichting hierbij te ondersteunen hierbij. We hebben regelmatig contact met de eigenaar.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***VVD-12***
Pagina:	Inkomensondersteuning
Vraag:	We zijn bezig inkomensondersteuning te vereenvoudigen en toegankelijker te maken. Welke resultaten zijn tot nu toe geboekt? Welke inspanning is verricht en wat heeft het opgelost?
Antwoord:	Inspanningen richten zich momenteel vooral op het vereenvoudigen en automatiseren van het aanvraagproces voor individuele inkomenstoeslag. We hebben inmiddels zicht op een doelgroep die zich niet eerder heeft gemeld maar wel recht heeft. Deze groep willen we gaan ondersteunen met een verkorte, reeds getoetste aanvraag. Voor een andere groep rechthebbenden willen we de IIT toeslag in de toekomst automatisch prolongeren. Meer dan 1000 inwoners kunnen hier voordeel van hebben doordat zij niet meer zelf aan de bel hoeven te trekken voor hun toeslag. Hiernaast bereiden we een aanpassing voor in de bijzondere bijstand voor beschermingsbewind. Meer inwoners komen daarmee voor vergoeding van de bewindvoerderskosten in aanmerking. De voorstellen leiden tot meer efficiëntie in de uitvoering waardoor consulenten meer tijd krijgen voor contact met de inwoner. Voor deze verbeteringen worden op dit moment processen ingericht en wordt waar nodig een collegebesluit voorbereid. Tot slot zijn er voorbereidingen gedaan om de website toegankelijker te maken en starten we dit jaar met een continue kwaliteitsmeting onder inwoners voor twee inkomensregelingen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***VVD-13***
Pagina:	Huisvesting creatieve en culturele sector
Vraag:	Op pagina 29 omdat het de markt niet lukt om de mismatch op te lossen, gaat de gemeente zelf de mismatch oplossen. Wat is de oorzaak van de mismatch? Welke oplossingen ziet het college om deze mismatch op korte termijn op te lossen? Welke subsidies worden op dit moment verstrekt aan derden voor deze opdracht?
Antwoord:	Op pagina 110 van de conceptbegroting 2024 is een nadere toelichting opgenomen over de zorg voor voldoende ateliers, oefenruimtes en presentatiemogelijkheden in de stad. Er bestaat een mismatch tussen de grote vraag naar en het beperkte aanbod van ateliers en andere werkruimtes voor cultureel en creatief ondernemers. Onder meer vanwege het beperkte ruimteaanbod en de woningbouwopgave. Via de subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen kunnen makers en andere particuliere initiatiefnemers (de markt) in een vroeg stadium worden ondersteund in hun planvorming. Die regeling heeft nog onvoldoende aanbod opgeleverd. Om de mismatch op te lossen wil het college gebouwaankopen voor de huisvesting van cultureel en creatief ondernemers kunnen doen.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***VVD-14***
Pagina:	Willemsplein
Vraag:	Voor de herontwikkeling van het Willemsplein is een investering tussen de €10 en €20 miljoen begroot. Waarom is dit zo ruim begroot? Is dit specifieker te maken? Vervolgens wordt er wel €6 miljoen als aanvullend investeringsbudget opgenomen, waar is dit bedrag op gebaseerd? Is er al in te schatten wat er precies met dit geld gedaan gaat worden?
Antwoord:	Het project Willemsplein is op dit moment volop in de planfase. Er wordt hard gewerkt om te komen tot een breed maatschappelijk gedragen schetsontwerp. In deze fase zijn alleen nog inschattingen te maken van de kosten. Omdat het gaat om een groot project (26.400m2) in de binnenstad is bandbreedte van de kostenindicaties nog relatief ruim, maar zeker wel reëel. Zo krijgt het gebied een kwaliteitsimpuls, wordt de verkeersafwikkeling beter en wordt het plein een kwalitatieve goed entree van de binnenstad. Een kans die zich aandient is het ondergronds brengen van de

	fietsenstalling op het Gele Rijdersplein. De inzet van het college is om de helft van de investering zelf als gemeente op te brengen en de andere helft bij derden te zoeken. De 6 miljoen is een aanvulling op de reguliere beleidsbudgetten om in ieder geval de helft van het noodzakelijke budget beschikbaar te hebben.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***VVD-15***
Pagina:	Parkeergarages
Vraag:	Voor de bewaking van de parkeergarages is €130.000 incidenteel begroot? Op basis waarvan is dit incidenteel en niet structureel? Is dit geld alleen bedoeld voor de veiligheid van de parkeergarages? Hoe zit het met alle extra schoonmaakkosten die onder andere P1 moet maken om de parkeergarages toonbaar te houden?
Antwoord:	De kosten zijn vooralsnog incidenteel. Het betreft nu bewaking. Als de overlast is opgelost zijn er geen extra middelen nodig voor bewaking en schoonmaak.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***VVD-16***
Pagina:	Sportbedrijf
Vraag:	Mede vanwege de gestegen energielasten heeft het Sportbedrijf een tekort van €2,8 miljoen over 2023. Dit wordt in 2024 incidenteel afgeboekt. Het lijkt alsof dit bedrag niet volledig toe te schrijven is aan de gestegen energielasten, wat zijn de andere oorzaken geweest van dit tekort?
Antwoord:	Naast stijgende energiekosten zijn stijgende personeelskosten de grootste factor. Er wordt rekening gehouden met een stijging van 11,3% onder invloed van CAO ontwikkelingen. De kosten voor onderhoud, schoonmaak, huur, bewaking/beveiliging en de overige bedrijfskosten (marketing, kantoorkosten, etc.) stijgen in de prognose met 4,3%. Wij krijgen inmiddels signalen van het Sportbedrijf dat zij verwachten dat het tekort voor 2024 iets minder hoog uit zal vallen dan in eerste instantie verwacht.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs/ Paul Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-17 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	
Vraag:	Hoe weten mensen dat zij gebruik kunnen maken van het digitaal scheidingsloket? En hoeveel mensen hebben gebruik gemaakt van het digitaal scheidingsloket?
Antwoord:	Van februari 2023 tot oktober is er een publiciteitscampagne gevoerd om het digitaal scheidingsloket onder de aandacht te brengen. Deze campagne heeft vooral via social media kanalen plaatsgevonden. Er is informatie aangeboden over het loket en mensen zijn uitgenodigd om verder te klikken naar de website. In de periode van februari 2023 tot april 2023 zijn 9.200 unieke personen bereikt, met 29.000 weergaven (de definitieve cijfers zijn nog niet bekend). Het aantal bezoekers dat gebruik heeft gemaakt van de chatfunctie sinds maart 2021 is 289. Vanuit Arnhem zijn dit er 80. Dit zijn enkel de bezoekers die gebruik hebben gemaakt van de chatfunctie. We hebben geen inzicht in het aantal mensen dat gebruik heeft gemaakt van de website.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***VVD-18***
Pagina:	
Vraag:	Tijdens de bespreking van de visie op jeugdbeleid is gesproken over participatie van jongeren en de wens om te komen tot een jeugdpanel of jongerenraad. Het college heeft nav het advies van de adviesraad Jeugd en WMO en het JongerenNetwerk aangegeven hiermee aan de slag te gaan. Wat is de status daarvan?
Antwoord:	Op verschillende manieren betrekken we jongeren bij het gemeentelijk beleid, o.a. via de adviesraad jeugd, op diverse (vaak gebiedsgerichte) onderwerpen waar jongeren bij

	betrokken zijn en door samenwerking met het jongerennetwerk op een aantal thema's. Voor dit jaar hebben we ingezet op 3 stadsgesprekken met jongeren; waarbij zij zelf thema's kunnen aandragen die voor hen relevant zijn. Ook worden deze stadsgesprekken door de jongeren zelf ingevuld. We willen het verloop van deze stadsgesprekken afwachten om te kunnen beoordelen of dit middel voldoende is. Daarnaast hebben we uit ervaringen met de kinderburgemeester geleerd dat ambtelijke begeleiding nodig is voor een goede invoering. Deze is momenteel niet beschikbaar.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic/ Bob Roelofs

Arnhem Centraal

***Fractie**:*	***AC-1***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	Wat zijn de hotspots voor criminele activiteiten in de stad? Denk hierbij m.n. aan dealen, drugsgebruik, wietplantages, intimidatie en overlast. Graag een overzicht van de strafbare feiten per hotspot. Is hiervoor een gerichte aanpak? Zo ja: welke?
Antwoord:	De registraties van overlast en specifiek overlast van alcohol en drugs zijn met afstand het hoogst voor het Centrum. Daarbij springen de omgeving van het Bartokplein, het Musispark en de parkeergarages in de stad het meest in het oog. Ook in het Spijkerkwartier en Klarendal zijn relatief veel registraties van overlast en specifiek overlast van alcohol en drugs. Deze cijfers zijn te raadplegen via www.arnhem.incijfers.nl. Wij gebruiken voor het operationele beeld de overlastgegevens van het dashboard radar-sonar. In het rapport Misdadige Invloed van Bureau Beke uit 2022 is een netwerk in beeld gebracht van jongeren en jongvolwassenen die betrokken zijn bij drugshandel in de wijken Geitenkamp, Malburgen en Presikhaaf. Wat betreft wietplantages zijn er in 2022 38 opgerold, waarvan de meeste in Presikhaaf (9) en Malburgen (8). Op de hotspots in de stad wordt een integrale veiligheidsaanpak losgelaten, waarin veiligheid met andere domeinen samenwerkt om de overlast structureel te stoppen of terug te brengen. Verwarde personen die overlast veroorzaken krijgen begeleiding en zo nodig wordt er voor opvang gezorgd. We begeleiden jeugd die dreigt te ontsporen. We zetten op hotspotplekken in alle wijken een persoonsgerichte aanpak in met nu al goede resultaten in De Laar en Geitenkamp. Woonoverlast wordt tegengegaan door onze interventiespecialisten die samen met partners, zoals de wooncoöperaties, maatregelen opleggen om een overlast gevende situatie te beëindigen. De aanpak van hotspots vergt doorzettingsvermogen en een lange adem. Daarom komt er, zoals aangekondigd in het Actieplan Overlast, een gemeentelijke functionaris die de aanpak van de stedelijke overlast aanstuurt en langdurig inzet op het terugdringen van overlast op hotspotplekken in de stad. De aanpak van drugslocaties vindt plaats onder de ondermijningsaanpak, waarbij we de bevoegdheden tot sluiting of de aanpak van panden die een bron zijn van overlast inzetten naast de strafrechtelijke aanpak van justitie en politie. We informeren omwonenden over ontmantelingen of sluitingen van drugslocaties in hun straat en informeren hen over de gevaren van drugs(productie), de signalen en waar men deze kan melden. Voor intimidatie in het algemeen zijn geen cijfers beschikbaar. Voor seksuele intimidatie zijn de registraties (uit 2021) het hoogst voor Spijkerkwartier, Centrum en Arnhemse Broek. Wat betreft bedreiging valt op dat de registraties ook hoog zijn in Geitenkamp en Presikhaaf-West. Voor seksuele intimidatie is een gerichte aanpak, waarover de raad medio vorig jaar is geïnformeerd.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***AC-2***
Pagina:	
Vraag:	Is er een toename van verwarde personen en/of daklozen op straat? Zo ja: wat is de toename per categorie. Is hiervoor een gerichte aanpak? Zo ja, graag toelichten.
Antwoord:	Daklozen: Volgens de meest recente telling zijn er 30 buitenslapers in beeld. Het aantal fluctueert, maar is in orde van grootte meer dan afgelopen jaren. Buitenslapers worden door alle betrokken professionals (bemoeizorg, Soepfiets, GGD, politie/handhaving/straatcoaches) gewezen op opvangmogelijkheden. Voor dakloze EUburgers geldt dat op verzoek van de raad, vooruitlopend op landelijke en/of Europese regelgeving, liefst nog dit jaar 10 opvangplekken worden gerealiseerd.

	Verwarde personen De Politie heeft in 2023 (tussen januari t/m augustus 2023) 1.221 overlastmeldingen ontvangen over personen met verward gedrag. In 2022 waren dat er over het hele jaar gezien 2.170. In 2021 waren dat er nog 2.250. Er lijkt sprake te zijn van een lichte afname van het aantal meldingen. Dat klopt niet. In 2021 en 2022 is er bij politie sprake geweest van een onnauwkeurige registratie van de meldingen. Er werden toen ook andere type meldingen (bijvoorbeeld overlast door dronken personen) geregistreerd als overlastmelding door personen met verward gedrag. Desalniettemin is de problematiek fors en zeer complex. Een sluitende aanpak en goede samenwerking tussen verschillende professionals uit het sociaal domein, zorgdomein en veiligheidsdomein is essentieel. Dit moet leiden tot meer verbinding met preventie en zorg en onnodige inzet door verschillende partijen voorkomen. Op onderdelen vraagt het nog meer afstemming. In Q4 informeren we u nader over de verbetermogelijkheden van onze huidige aanpak
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***AC-3***
Pagina:	
Vraag:	Is er een toename van rondhangende jongeren die overlast plegen? Graag per wijk aangeven. Is hiervoor een gerichte aanpak? Zo ja, graag toelichten.
Antwoord:	De registraties van meldingen over overlast van jeugd over de afgelopen vijf jaar, gecorrigeerd voor de coronajaren, laten een divers beeld zien. In algemene zin is in Presikhaaf-West (meerdere locaties, meerdere groepen), Geitenkamp, De Laar en Schuytgraaf sprake van een duidelijke toename van registraties. Ook de jeugdoverlast in Elderveld is opgevallen. In de wijken Schuytgraag/Elderveld hanteren we een groepsaanpak met de partners in het veiligheidsdomein gericht op specifieke jongeren die verantwoordelijk zijn voor de overlast. Dit combineren we met het uitbreiden van de mogelijkheden tot activiteiten voor de jongeren in die wijken. Tevens voeren we in het kader van het plan van aanpak Preventie met Gezag vele activiteiten uit met als doel de omgeving rondom kwetsbare jongeren te versterken en hen een perspectief te bieden door persoonlijke ontwikkeling, onderwijs en werk. In de overige wijken bieden de cijfers te weinig duidelijkheid om over een significante toe- of afname te spreken. Deze cijfers zijn te raadplegen via www.arnhem.incijfers.nl. Wij gebruiken voor het operationele beeld de overlastgegevens van het dashboard radar-sonar.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***AC-4***
Pagina:	
Vraag:	Wat is er nodig om de verloedering op het Nieuwe Plein aan te pakken? En de route van het CS naar de binnenstad via o.a. de Oude Oeverstraat naar het Bartokplein (peuken, zwerfafval, bijplaatsen grofvuil, weesfietsen, fietsen die op plekken neergezet worden waar het niet is toegestaan etc.)
Antwoord:	Recent zijn de bushaltes daar vernieuwd, wordt er op dit moment gekeken naar de kapotte hekwerken om deze te laten verwijderen en te vervangen voor zwerfkeien en weten we dat voor velen de taxi standplaats een doorn in het oog is. Deze taxi standplaats zal betrokken worden bij het project herinrichting Willemsplein. Verder maakt het Nieuwe Plein deel uit van het kernwinkel gebied evenals de door U aangegeven route. In het kernwinkel gebied kennen we een onderhoudsniveau op kwaliteit A waarop de aannemer dit gebied onderhoud. Ook het verwijderen van peuken en zwerfafval hoort daarbij. Helaas constateren wij evenals U dat er sprake is van bijplaatsen grofvuil waar wij middels meldingen en controles of handhavend optreden en over gaan tot het verwijderen daar van. De vele geparkeerde fietsen in het gebied zijn een bekend knelpunt in het beheer van de openbare ruimte. Uit het recent opgestelde fietsparkeerplan blijkt de sterke behoefte aan meer parkeergelegenheden voor de fiets. Hierom zijn plannen voor extra fietsenstallingen in de maak. Intussen worden niet

	gebruikte fietsen (zgn “weesfietsen”) zo veel mogelijk verwijderd om de overlast zoveel mogelijk te beperken.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***AC-5***
Pagina:	
Vraag:	Zijn er delen van Arnhem geprioriteerd v.w.b. schoonmaken? Zo ja, Welke zijn dat? En wat houdt die aanpak in?
Antwoord:	Onze stad kent twee niveaus waarop de openbare ruimte dagelijks wordt onderhouden. De centrum gebieden worden op A-niveau onderhouden en de overige gebieden op C-niveau. Op basis van dit niveau wordt de stad “schoon” gehouden. Denk hierbij o.a. aan onkruid op verharding, het legen van de prullenbakken, het opruimen van zwerfvuil en het vegen van de openbare ruimte. Daarnaast maken we ons kernwinkelgebied (centrum met uitlopers naar bv. de Steenstraat) 4 ochtenden in de week schoon middels de klad en plak bus. Deze bus heeft een vaste route om de bekende plas/poep plekken nat te reinigen. Deze bus hebben wij 4 dagen tot onze beschikking en de overige uren zetten we ad hoc in op basis van meldingen (Fixi, Collega’s, KCC) door de gehele stad.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***AC-6***
Pagina:	
Vraag:	Zijn we in staat om op de actualiteit v.w.b. schoonmaken van de stad te reageren en het schoonmaken van bepaalde plekken/meldingen direct op te pakken? Zo ja, hoe doen we dit?
Antwoord:	Voor ons kernwinkelgebied (centrum met uitlopers naar bv. de Steenstraat) hebben we voor vier ochtenden in de week een vaste route met de klad en plak bus, langs de ons bekende plas/poep plekken. Deze plekken worden nat gereinigd. Deze bus hebben we gemiddeld vier dagen tot onze beschikking en de overige uren zetten we ad hoc in op basis van meldingFixi, Collega’s, KCC) door de gehele stad. Bij een calamiteit zetten we of de klad en plak bus direct in of maken we gebruik van onze aannemers. Denk hierbij bv aan de firma van Amerongen voor wegdekreiniging bij ongevallen of oliesporen. Onze storingsdienst coördineert dit buiten de kantooruren zodat we 24 uur per dag bezetting hebben.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***AC-7***
Pagina:	
Vraag:	Hoe staat het met de werving van boa’s. Kan Arnhem goed opgeleide boa’s voor langere tijd aan zich binden? Hoe is het verloop?
Antwoord:	Het verloop van boa’s is in 2023 fors teruggelopen; eerder ontstane vacatures zijn ingevuld en de uitbreiding is recent gerealiseerd. We zetten stevig in op het zelf opleiden van boa’s. Goed opgeleide boa’s vinden is lastig. Uit de belangstelling voor onze vacatures kunnen we gelukkig concluderen dat de gemeente Arnhem een aantrekkelijke werkgever is. Illustratief is het feit dat we inmiddels enkele collega’s die elders waren gaan werken terug hebben kunnen aannemen.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***AC-8***
Pagina:	
Vraag:	Hoe verhouden de arbeidsvoorwaarden voor boa’s in Arnhem zich t.o.v. arbeidsvoorwaarden voor deze functie in andere gemeenten?
Antwoord:	De functies zijn in 2022 opnieuw gewaardeerd. Dit heeft geleid tot een nieuwe inschaling van de functies. Deze is gelijkwaardig aan wat andere gemeenten bieden.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***AC-9***
Pagina:	
Vraag:	Waarom staat er voor de wijken Malburgen, Schuytgraaf/Elderveld, geen aparte passage voor Veiligheid in de begroting opgenomen?

Antwoord:	In de wijkprogramma's voor Schuytgraaf/Elderveld en Malburgen zijn de veiligheidselementen in de wijk meegenomen onder de thema's kansengelijkheid, kansrijk opgroeien, openbare ruimte & veiligheid. De reden hiervoor is dat de veiligheidselementen in deze wijken betrekking hebben op jeugd (gedrag in de openbare ruimte) en ook de openbare ruimte (verkeersveiligheid, verloedering en overlast in de leefomgeving). Veiligheid maakt hierdoor integraal onderdeel uit van deze thema's en is om die reden niet apart benoemd. De doelstellingen voor veiligheid zijn wel apart opgenomen in de wijkveiligheidsplannen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Fractie:	***AC-10***
Pagina:	
Vraag:	Witwassen: intensiveren van de wet BIBOB. Zijn er genoeg mensen om dit snel en goed op te pakken?
Antwoord:	Ja, in de begroting vragen we om 1 extra fte voor het Bibob-team. Daarmee hebben we op dit moment voldoende Bibob-medewerkers om het huidige Bibob-beleid, inclusief de gewenste intensivering, uit te voeren.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

Fractie:	***AC-11***
Pagina:	
Vraag:	Seksuele intimidatie: hebben we al cijfers over het aantal meldingen?
Antwoord:	In 2023 januari t/m september waren er 23 meldingen bij ons meldpunt, welke is ondergebracht bij Vizier. We hebben afgelopen zomer met Vizier nadere afspraken gemaakt over het verbeteren van de zichtbaarheid en bekendheid van het meldpunt.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***AC-12***
Pagina:	
Vraag:	Wanneer kunnen we een rapportage van het meldpunt verwachten?
Antwoord:	Er heeft een evaluatie van de aanpak over de jaren 2020-2023 plaatsgevonden. Deze evaluatie wordt in november met de raad gedeeld. De resultaten van het meldpunt zijn in die evaluatie meegenomen.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***AC-13***
Pagina:	
Vraag:	Wat doen we eraan om (potentiële) slachtoffers te attenderen op het meldpunt?
Antwoord:	Vizier zal dit najaar een campagne voeren om bekendheid van het meldpunt te vergroten. Tijdens de Orange the World zal er ook aandacht zijn voor dit thema. Daarnaast bieden we voorlichting op scholen, straattrainingen en hebben we onze eigen publiekscampagne.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***AC-14***
Pagina:	
Vraag:	Opvang dakloze EU-burgers. 5 ton begroot. Wat kunnen we daarvoor doen? Zijn er al concrete ideeën waar te vestigen?
Antwoord:	De begroting omvat kosten voor begeleiding, voeding, verzorging en beveiliging. Naar een geschikte locatie wordt op dit moment actief gezocht.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***AC-15***
Pagina:	

Vraag:	Huisvesting bijzondere doelgroepen. Aantal passende en betaalbare woningen worden uitgebreid. Aan welke wijken wordt gedacht?
Antwoord:	We streven naar een evenwichtige spreiding over de stad.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***AC-16***
Pagina:	
Vraag:	Idem voor duurzame opvanglocaties vluchtelingen.
Antwoord:	We streven naar een evenwichtige verdeling over de stad. Locaties zijn nog niet bekend, behalve de al bestaande permanente Proces Opvang Locatie van COA aan de Groningensingel.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***AC-17***
Pagina:	
Vraag:	“Vluchtelingen ruimhartig opvangen. Mensen zonder documenten willen we toekomstperspectief bieden.” Wat betekent dat concreet?
Antwoord:	In de raadsbrief van 17 maart 2023 leggen we uit wat we organiseren voor mensen zonder verblijfsdocumenten. Concreet betekent het bieden van toekomstperspectief voor ongedocumenteerden dat we hen niet alleen opvang (in samenwerking met vluchtelingenwerk) bieden, maar ook de mogelijkheid geven om actief deel te nemen aan de maatschappij. Dit doen we door middel van de pilot 'dagbesteding ongedocumenteerden' bij 't Broek Omhoog. Hier krijgen zij niet alleen een veilige plek om te verblijven, maar ook de kans om nieuwe vaardigheden aan te leren, sociale contacten op te bouwen en een gevoel van eigenwaarde te ontwikkelen.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***AC-18***
Pagina:	
Vraag:	Weten we hoeveel eenzame mensen er in Arnhem zijn? Zo ja, graag een overzicht per wijk en leeftijdsgroep. Is er een toename van eenzaamheid te zien?
Antwoord:	Elke twee jaar vragen we, middels de de Arnhemse Leefbare Wijken-monitor (ALW-monitor), steeksproefsgewijs onder de Arnhemse inwoners om een aantal vragen te beantwoorden In de ALW-monitor wordt eenzaamheid gemeten door middel van 11 stellingen over emotionele eenzaamheid en sociale eenzaamheid (De Jong-Gierveld). Uit deze stellingen worden twee kengetallen samengesteld: emotionele eenzaamheid en sociale eenzaamheid. De waarde van de kengetallen ligt tussen 0 en 10. De kengetallen zijn hoger naarmate inwoners meer eenzaamheid ervaren. In bijgevoegde bijlage geven we inzicht in de kengetallen per wijk en per leeftijdscategorie als het gaat om deze emotionele en sociale eenzaamheid.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***AC-19***
Pagina:	
Vraag:	Zijn er gerichte acties om eenzaamheid in Arnhem tegen te gaan? Welke zijn dat?
Antwoord:	Partners schakelen snel met ons/elkaar op het gebied van welzijn en in de strijd tegen de eenzaamheid. Denk hierbij aan: Sociale wijkteams, Teams leefomgeving (TLO), Werk en inkomen, huisartsen/Praktijkondersteuners huisartsen (POH), maar ook wijkverpleegkundigen en sleutelfiguren in de wijk hebben een belangrijke signaleringsrol. Voorbeelden op wijkniveau zijn: 1. Project Netwerk Ouderenzorg Presikhaaf (waarbij de methodiek positieve gezondheid een uitgangspunt is)

	2. Sociale Tafels 3. Eenzaamheidscoalities 4. Netwerkbijeenkomsten vanuit SWT/Werk en inkomen/TLO We zoeken op ook diverse manieren actief aansluiting, bijvoorbeeld met woningcorporaties. SWOA heeft onlangs de samenwerking opgezocht bij een grootschalig verduurzamingsproject bij seniorenwoningen in Elderveld. Hierdoor komt zij als welzijnsorganisatie eerder binnen en hebben zij afspraken dat de woningcorporaties kunnen schakelen naar welzijnsactiviteiten. In deze periode verruimt SWOA haar openingstijden en eetmogelijkheden voor ouderen. Daarnaast nemen we deel aan diverse stedelijke en gebiedsgerichte signaleringsnetwerken. Denk hierbij aan Netwerkbijeenkomsten, dementienetwerk Arnhem en omstreken, Welzijn op recept.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

Fractie:	***AC-20***
Pagina:	
Vraag:	Klopt het dat ouderen in de wijkteams geen vast aanspreekpunt meer hebben en dat ze meer digitaal moeten doen? Hoe is de situatie nu?
Antwoord:	Ouderen hebben geen vast aanspreekpunt bij Sociale Wijkteams Arnhem (SWT). Alle wijkcoaches hebben basiskennis op alle leefgebieden en regelmatig worden trainingen aangeboden in diverse specialisaties (bijvoorbeeld respijtzorg, mantelzorg). Als ouderen een vraagstuk hebben bijvoorbeeld rondom de wmo of eenzaamheid, wordt deze volgens een triagesysteem belegd bij een wijkcoach waar het vraagstuk het beste past, die hier affiniteit mee heeft of als er spoed is, dan wordt gekeken welke coach het eerst beschikbaar is. Deze werkwijze is al sinds de start van SWT. SWT herkent de trend dat ouderen steeds meer digitaal doen, maar blijft het mogelijk houden dat inwoners ook telefonisch met hun vragen terecht kunnen. Met name bij de groep vitale ouderen gaat dit goed. De oudere senioren blijken ten eerste minder digitaal vaardig en zijn meer kwetsbaar voor de gevaren zoals digitale afpersing, fraude etc.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel/ Bob Roelofs

Fractie:	***AC-21***
Pagina:	
Vraag:	Zijn er inmiddels projecten om 80-plussers in beweging te krijgen en te voorkomen dat ze invalideren?
Antwoord:	We zijn een ketenaanpak Valpreventie aan het ontwikkelen in samenwerking met Sportbedrijf Arnhem, Stichting Welzijn Ouderen Arnhem (SWOA), Onze Huisartsen, fysiotherapeuten, Driegasthuizengroep en apothekers. Hierbinnen kan onderzocht worden of een deel van de aanpak zich specifiek op de oudere senioren zou moeten richten. Verder hebben we via het Sportbedrijf veel aanbod voor senioren om in beweging te komen, waarvan ook een aantal die geschikt zijn voor de oudere senioren. Voorbeeld : https://www.sportinarnhem.nl/activiteiten/gymfit-mbvo-elderveld/ van een activiteit die geschikt is voor deze doelgroep. Ander specifiek beweegaanbod voor 70 plussers o.a. via Sportbedrijf Arnhem: • Nationale Diabetes Challenge, wandelgroepen (in 7 wijken) • Wandel je fit (6 groepen) • Doorlopend fit (200 deelnemers) • Fiets je fit (250 deelnemers)

	• Beter bewegen (2 groepen) • Soople* Bakermat (2 groepen) • Gymfit MBvO (12 groepen) • Sjoelen Elderveld • Bewegen met migranten Klarendal • Soople* boxen SWOA (3 locaties) Vanaf november wordt het aanbod uitgebreid: • Op 2 locaties van Driegasthuizengroep en voor de wijk Beter Bewegen • Start Beter bewegen in CSA • Start Soople* in CSA * Soople is een beweegconcept voor ouderen
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***AC-22***
Pagina:	
Vraag:	In RKV is sprake van een grote hulpvraag. Welke doelgroepen betreft dit en welke hulpvraag is er?
Antwoord:	Onze ketenpartners delen met ons de signalen wat betreft hulpvragen. Deze zijn zeer uiteenlopend en vaak gestapeld. Als we inzoomen op de hulpvragen zien we dat in Vredenburg en Kronenburg er sprake is van een hogere werkeloosheid in vergelijking met het Arnhemse gemiddelde. Dit geldt ook voor gezondheid en gevoelens van eenzaamheid, dit speelt met name in Kronenburg en Vredenburg. Daarnaast is er een toename in het aandeel inwoners met een matige of slechte lichamelijke of mentale gezondheid. Deze informatie halen we onder meer op uit de Arnhemse Leefbare Wijken Monitor (ALW). In deze wijken zijn relatief veel inwoners die zowel ondersteuning vanuit de WMO als een bijstandsuitkering ontvangen. Ook hebben relatief veel inwoners ondersteuning nodig om aan het werk te kunnen gaan en om aan het werk te blijven. We zetten hier gericht op in bijvoorbeeld door het project ‘Sterke vrouwen in RKV doen ook mee’. Met dit project worden verschillende activiteiten aangeboden om vrouwen in een kwetsbare positie te empoweren zodat zij mee kunnen doen in de maatschappij.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***AC-23***
Pagina:	
Vraag:	“Het terugdringen van problematisch alcohol en drugsgebruik.” Betekent dit dat we op festivals die wij faciliteren en waar veel drugs en alcohol wordt gebruikt ook inzetten op goede voorlichting inzake bewustwording m.b.t. schadelijke neveneffecten en preventie?
Antwoord:	Ja, dit doen we door middel van het Unity project. Dit is een landelijk project waarbij jongeren op feesten en festivals objectief informatie geven over de risico's die gepaard gaan met gebruik van alcohol en andere drugs aan gebruikers of mensen die de intentie hebben om te gebruiken.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***AC-24***
Pagina:	
Vraag:	Doen we dit ook t.a.v. fastfoodketens in de stad? Voorlichting over gezonde voeding?
Antwoord:	Met de JOGG-aanpak, de Gezonde School aanpak en het programma Jong Leren Eten zetten we in op voorlichting over gezonde voeding. We beginnen zo vroeg mogelijk met voorlichting over gezonde voeding en daarom wordt op de basisschool al gestart met

	voedingseducatie. Ook wordt voedingseducatie opgenomen als onderdeel van de Rijke Schooldag.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***AC-25***
Pagina:	
Vraag:	In diverse wijken is de waardering voor het cultuuraanbod vrij laag, namelijk 41%. Zijn er wijken waar dit nog lager ligt? Welke?
Antwoord:	https://arnhem.incijfers.nl/jive?workspace_guid=4c86514b-890a-401a-bf52-e17121133126 In de link is het overzicht per wijk terug te vinden. Overigens wordt deze meting 1 x per 2 jaar gemeten. De laatste meting is van 2021.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***AC-26***
Pagina:	
Vraag:	In het verleden was het mogelijk veel breder cultuuronderwijs te volgen doordat de tarieven onderverdeeld waren in schalen, bepaald door inkomen. Waardoor is dit verdwenen en is dit alsnog weer mogelijk te maken? Deze vraag is geherfomuleerd naar: "Is het technisch mogelijk tariefdifferentiatie toe te passen in tarieven voor cultuur onderwijs"
Antwoord:	Er is meer tijd nodig deze vraag te beantwoorden.
Portefeuillehouder:	

Fractie:	***AC-27***
Pagina:	
Vraag:	Is er inmiddels een meer heldere klantvriendelijke procedure om WOZ-bezwaar aan te tekenen?
Antwoord:	De procedure om bezwaar tegen de WOZ-waarde aan te tekenen (en de stappen daaropvolgend) is nog gelijk aan de procedure zoals deze in juni 2023 was (moment beantwoording technische vraag AC-4 bij Perspectiefnota 2024). Deze procedure heeft onze aandacht en we kijken in aanloop naar de aanslagoplegging 2024 welke aanpassingen wenselijk zijn.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***AC-28***
Pagina:	
Vraag:	Wat is de stand van zaken m.b.t. de pilot voor het inzamelen van statiegeld blikjes m.b.v. de speciale ring? Dit n.a.v. het leeghalen van de bakken wat weer veel zwerfafval veroorzaakt. Wordt deze ring voor de hele stad ingezet?
Antwoord:	De doneerring wordt op een aantal prullenbakken getest. Het functioneren van de ringen is bekeken door onze mensen en betrokken inwoners. Voorlopige conclusie daarbij is dat de ringen slechts af en toe gebruikt worden. Er staat soms een blikje of flesje in de ring. Het kan natuurlijk zijn dat flesjes en blikjes die erin geplaatst worden snel er ook weer uitgehaald worden door inwoners, maar dit lijkt niet aannemelijk. De omzetsnelheid zou dan hoog moeten zijn. Het leeghalen van prullenbakken voor statiegeld zien we in heel Arnhem voorkomen, maar niet op grote schaal. De ervaringen uit andere steden zijn dezelfde. De doneerringen worden sporadisch gebruikt. Het effect op het leeghalen van prullenbakken blijkt zeer gering te zijn. Hoewel betrokken inwoners enthousiast zijn, zien we op basis van het gebrek aan effect en de dure aanschafkosten op dit moment geen aanleiding om de proef uit te breiden of zelfs over te gaan op stadsbrede uitrol. We houden de ontwikkelingen en signalen vanuit de samenleving vanzelfsprekend goed in de gaten. Mocht er aanleiding toe zijn, nemen we verdere stappen.

Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***AC-29***
Pagina:	
Vraag:	Stand van zaken Bridge To Liberation onderzoek invulling herdenking slag om Arnhem
Antwoord:	Motie 22M132 Een brug naar de toekomst verzoekt het college om voor de begroting van 2024 met een voorstel te komen hoe we na 2024 invulling kunnen blijven geven aan de Slag om Arnhem herdenking in het algemeen en De Bridge to Liberation in het bijzonder, inclusief een financiële paragraaf. Gezien het belang van het onderwerp hebben wij BMC, een extern bureau, opdracht gegeven om dit voor ons te onderzoeken. Zij zijn in mei gestart met het voeren van gesprekken met interne betrokkenen en externe stakeholders. Daarnaast willen wij de ideeën en andere input van (jonge) Arnhemmers ophalen. Het onderzoek zal naar verwachting afgerond zijn in Q1-2024. De resultaten zullen dan zo snel mogelijk worden teruggekoppeld aan de raad.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***AC-30***
Pagina:	
Vraag:	Stand van zaken van beleidsvoornemen op initiatief voorstel diversiteit straatnamen .
Antwoord:	• We hanteren vanaf eind 2022 de regel dat straatnamen vernoemd naar personen moeten bijdragen aan een betere afspiegeling van de diversiteit van Arnhem en de diverse geschiedenis van Arnhem; • Voor Veld 1 van Schuytgraaf ligt een conceptplan klaar met straatnamen vernoemd naar activisten. Besluitvorming hierover volgt na vaststellen van het bestemmingsplan dit najaar. • We zijn bezig met het aanpassen/nuanceren van de online teksten op Straatnamen op de kaart. Hier is informatie te vinden over de betekenis van de verschillende straatnamen in Arnhem. • We bereiden een pilot voor waarbij een aantal straten in fysieke omgeving worden voorzien van uitleg d.m.v. QR-codes
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Partij van de Dieren

Fractie:	***PvdD-1***
Pagina:	157
Vraag:	Hoeveel woningen van het doel 35.000 zijn nu geïsoleerd? Hoe verdelen zich die per sector?
Antwoord:	Dit jaar (2023) hebben ongeveer 3.000 woningeigenaren isolatiemaatregelen getroffen of stappen gezet richting een goed geïsoleerde woning. Ongeveer de helft hiervan zijn woningen van woningcorporaties, en de andere helft heeft met SEWA/KWAS/ISDE en/of inkoopactie stappen gezet richting een goed geïsoleerde woning. In de afgelopen jaren (2020 – 2022) zijn circa 6.500 woningen verduurzaamd waarvan ca 50% huur en 50% koop.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***PvdD-2***
Pagina:	
Vraag:	Bij het doel “20 gebouweigenaren hebben een energiescan uitgevoerd”, wordt 20 gebouwen bedoeld of alle gebouwen van 20 eigenaren?
Antwoord:	Bedoeld wordt 20 gebouwen van 20 eigenaren.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***PvdD-3***
Pagina:	
Vraag:	Zijn de 206 erfgoedwoningen van portaal boven op de genoemde aantallen voor woningcorporaties of zitten die daar in? Is het bekend om welke woningen dat gaat?
Antwoord:	De 206 erfgoedwoningen van Portaal zitten in de genoemde aantallen voor woningcorporaties. Het is bekend om welke woningen het gaat.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***PvdD-4***
Pagina:	
Vraag:	Zijn er (grove) doel aantallen voor andere jaren tot 2030?
Antwoord:	Onderdeel van de Arnhemse Aanpak Woningisolatie is om in de komende jaren de voortgang van de aantallen geïsoleerde woningen beter te kunnen volgen en het huidige tempo te versnellen zodat we in 2030 op het gestelde doel van 35.000 woningen uitkomen.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

PvdA

***Fractie**:*	***PvdA-1***
Pagina:	3
Vraag:	Wat is de stand van zaken voor de wijkgroenagenda's? Worden er in 2024 meer wijken toegevoegd?
Antwoord:	In de komende jaren worden er voor alle wijken in Arnhem wijkgroenagenda's opgepakt. In 2024 starten we met enkele nieuwe wijkgroenagenda's. Er is nog niet bepaald voor welke wijken we dat doen. Deze keuze hangt o.a. af van: de hoeveelheid groen in de wijk, de mate waarin er bewonersinitiatieven zijn en of er andere acties in de wijk plaatsvinden die een relatie met de wijkgroenagenda's hebben (zoals bijvoorbeeld Arnhem-oost aanpak).
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***PvdA-2***
Pagina:	4
Vraag:	"Voor de verbetering van het Willemsplein gaan we vanaf 2027 geld reserveren." Betekent dit dat de werkzaamheden pas vanaf 2027 starten en niet meer vanaf 2025?
Antwoord:	We zijn op dit moment volop bezig met de planvorming. De uitvoeringsplanning is nog niet bekend. We verwachten wel voor 2027 de uitvoering te starten.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-3***
Pagina:	5
Vraag:	"Ook gaan we vanaf 2025 onderdelen van de schuldhulpverlening weer in eigen beheer uitvoeren" Welke onderdelen worden niet in beheer genomen en waar worden die belegd?
Antwoord:	Schuldhulpverlening is verankerd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Deze wet is een kader wet met veel ruimte voor lokale invulling. Integrale schuldhulpverlening zoals die binnen Arnhem is georganiseerd is samengesteld uit een omvangrijk pallet aan diensten en interventies. Daarbij zijn een veelvoud van professionele- en vrijwilligersorganisaties en instellingen betrokken. De volgende dienstverlening uitgevoerd door professionele organisaties nemen we niet over: • Sociale Kredietverlening en dan met name het saneringskrediet. Voor dit onderdeel is een samenwerkingsverband aangegaan met de Kredietbank Nederland. • Bewindvoering in het kader van de wettelijke schuldsaneringsregeling. Voor dit onderdeel zijn er in de stad voldoende bewindvoerderskantoren actief. • Bewindvoering in het kader van het schuldenbewind. Voor dit onderdeel zijn er in de stad voldoende bewindvoerderskantoren actief. De gemeente Arnhem heeft met een deel van deze bewindvoerderskantoren een convenant afgesloten. • Preventie in het algemeen en voor bijzondere doelgroepen. Voor dit onderdeel is een opdracht verleend aan Rijnstad. • Schuldregeling voor zelfstandigen. Voor dit onderdeel is een samenwerkingsverband aangegaan met Zuidweg & Partners en Over Rood. Het college van burgemeester en wethouder gebruikt de komende tijd om te bezien of en hoe wij de Arnhemse schuldhulpverlening kunnen uitbouwen. De huidige kijk op schuldhulpverlening in Arnhem en eventuele toevoegingen zullen wij dan aan uw raad voorstellen, eveneens in 2025, na het verder raadplegen van uw raad, interne en externe stakeholders en ervaringsdeskundigen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***PvdA-4***
Pagina:	6

Vraag:	De subsidieregeling vanuit het Volkshuisvestingsfonds voor de aanpak van de slechtste woningen in Arnhem-Oost bestaat al enkele jaren. Wat zijn de vorderingen tot nu toe? Hoeveel woningen zijn al verbeterd en wat staat er nog op de planning?
Antwoord:	Het verduurzamen van de woningen die in de 1e tranche zitten komt op stoom. In totaal hebben 131 eigenaren tot op heden een individuele aanvraag ingediend en zijn 54 aanvragen beschikt. 37 Aanvragen zijn nog in behandeling en 41 aanvragen zijn niet behandeld of afgewezen o.a. omdat men niet in aanmerking kwam voor de regeling. Vanuit de collectieve aanpak hebben wij inmiddels 37 woningeigenaren kunnen voorzien van een aanbod. 77 woningeigenaren krijgen in het 4e kwartaal een aanbod. Daar lopen de opnames voor woonplannen nog. De komende 3 maanden benadert het SEWA-team aanvullend 180 woningeigenaren om aan te sluiten bij de regeling. Deze aantallen liggen in lijn met het 10-jarenplan voor de realisatie. (D.d. 26-09-2023).
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***PvdA-5***
Pagina:	16
Vraag:	Gemeentelijke middelen worden ingezet voor dekking van de gebiedsontwikkeling Spoorzone-Oost. Waarom wordt hier ook geput uit de bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling Kronenburg en Zuidelijke binnenstad? Zijn deze niet meer nodig voor het oorspronkelijke doel?
Antwoord:	Bestemmingsreserve Kronenburg: Dit betreft vrijval in de vastgestelde gebiedsexploitatie Kronenburg. Als ingestemd wordt met de in deze begroting voorgestelde stelselwijziging riolering is binnen de vastgestelde gebiedsexploitatie Kronenburg 1,1 miljoen niet meer nodig voor het oorspronkelijke doel en wordt voorgesteld om deze in te zetten ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Spoorzone Arnhem-Oost Bestemmingsreserve Zuidelijke Binnenstad: Binnen de bestemmingsreserve Zuidelijke Binnenstad was aan 410.000 nog geen specifieke maatregel gekoppeld.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders/ Bob Roelofs

***Fractie**:*	***PvdA-6***
Pagina:	18
Vraag:	Is bekend in hoeverre het Makelpunt (succesvol) wordt gebruikt? Wij lezen dat aanbieders enthousiast zijn. Zijn de gebruikers dat ook?
Antwoord:	Het succes van Makelpunt kunnen wij deels kwantitatief en deels kwalitatief duiden. Kwantitatief Onderstaand een overzicht van het aantal (nieuwe) gebruikers en de weergaven op MakelpuntArnhem.nl

periode	Aantal gebruikers	waarvan aantal **NIEUWE** gebruikers	in %	Aantal weergaven op de site (hoe vaak is site bezocht)
mei-23	499	453	90,8%	3730
jun-23	405	354	87,4%	3041
jul-23	929	903	97,2%	3724
aug-23	857	831	97,0%	3315
sep-23	837	758	90,6%	3840

Naast bovenstaande cijfermatige informatie hebben wij afgelopen week enkele aanbieders gevraagd of zij naar aanleiding van de plaatsing op Makelpunt Arnhem vaker worden gebeld met vragen over de door hen aangeboden ruimtes.

Buurthuis de Overkant:
“wij worden zeker vaker gebeld. Wij merken dat wij beter worden gevonden bijna dagelijks krijgen wij verzoeken.”

Wijkcentrum de Bakermat:

	“Wij worden vaker gebeld door nieuwe partners wat zorgt voor meer reserveringen. Het is een goede zet geweest om op Makelpunt Arnhem onze ruimtes aan te bieden.” Watermuseum: “In het begin werden wij vaker gebeld dan de laatste maanden. Als mensen reserveren vragen wij ook niet of zij via onze site of via Makelpunt Arnhem bij ons terecht zijn gekomen. Graag gaan wij samen in overleg om te kijken of iets kunnen verbeteren”. Arnhemse Uitdaging: “Wij zijn superblij met Makelpunt Arnhem. Wij verwijzen vaak naar de site. Het is een ontzettend handig overzicht voor alle ruimtes voor maatschappelijke initiatieven in Arnhem om te gebruiken en aan te bieden.” Sport en wijkcentrum Rijkerswoerd: “Wij zien de laatste tijd meerdere nieuwe huurders.” Bovenstaande reacties geven uiteindelijk niet expliciet aan of alle gebruikers daadwerkelijk enthousiast zijn. Wel kunnen wij hieruit opmaken dat Makelpunt Arnhem wordt gevonden, gebruikt en dat er daadwerkelijk reserveringen worden geplaatst. Dit contact verloopt tussen de zoeker en aanbieder. In enkele gevallen worden wij wel direct benaderd met een concrete zoekvraag voor een locatie. In deze gevallen zoeken en denken wij mee voor een geschikte locatie die past bij de aard van de activiteit.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***PvdA-7***
Pagina:	19
Vraag:	Het Willemsplein wordt omschreven als “OV knelpunt”. Bestaat hier een probleem of wordt “knooppunt” bedoeld?
Antwoord:	Er is sprake van een probleem. Het Willemsplein is het grootste OV-knelpunt van de provincie Gelderland. De dagelijkse vertraging van alle passeerde bussen bij elkaar, ligt in de ochtendspits op ong 60 min. en 30 min. in de avondspits.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-8***
Pagina:	20
Vraag:	Welke kwaliteitsimpuls is voorzien voor Bakenhof en Overmaat/Rijkerswoerd?
Antwoord:	In de Visie Werklocaties 2040 is opgenomen dat de kwaliteit van de werklocaties samenhangt met de bereikbaarheid, veiligheid, de kwaliteit van de openbare ruimte, faciliteiten en de gebouwen van de gevestigde bedrijven. Daarbij zijn thema’s als duurzaamheid, klimaatadaptatie en leefklimaat voor werkgevers en werknemers van groot belang voor het behouden of verbeteren van de kwaliteit van werklocaties voor de langere termijn. Hierop wordt met de kwaliteitsimpuls ingezet. De belangrijkste impuls wordt gegeven met een Green Deal projecten voor zowel de Bakenhof als voor de Overmaat/Rijkerswoerd gezamenlijk. In deze projecten werken betrokken partners (waaronder het bedrijfsleven, overheid, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties) samen aan het behalen van de duurzame doelen binnen de pijlers energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit. Voor de werklocaties Overmaat/Rijkerswoerd (en ook IJsseloord I en Gelderse Poort) wordt met de aanstelling van een projectleider het IB-Green project gestart, waarvoor de Interreg NWE-subsidie is binnengehaald. Met het IB Green project richten we ons op het verminderen van hittestress op deze werklocaties, door het toevoegen van groen-blauwe infrastructuur en het verminderen van verharding. Vanuit de werkgroep Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO), waarin gemeente, StAB, politie, ODRA en brandweer participeren, wordt er gewerkt aan een nieuwe organisatiestructuur. De werkgroep stelt een uitvoeringsagenda op, met daarin een

	aantal prioriteiten/actielijnen voor alle openbare werklocaties (waaronder Bakenhof, Overmaat/Rijkerswoerd), om te komen tot de basis van ‘Schoon, Heel en Veilig’.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-9***
Pagina:	21
Vraag:	Er wordt aangegeven dat er incidentele middelen voor mobiliteitsdoeleinden vrijvallen en er structurele middelen voor worden vrijgemaakt. Wat gebeurt er met de vrijgevallen incidentele middelen? Hoeveel wordt er hiermee (totaal meerjarig) structureel ingezet voor deze doeleinden (die eerder incidenteel werden gedekt
Antwoord:	De incidentele budgetten zijn vrijgevallen ten gunste van de Algemene middelen. De structurele kosten (kapitaallasten) worden meerjarig meegenomen in het MIP en worden jaarlijks geactualiseerd. Er worden geen structurele middelen vrijgemaakt.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-10***
Pagina:	24
Vraag:	Mede als gevolg van de gestegen energielasten is een tekort bij het Sportbedrijf ontstaan tot 2,8 miljoen. Kan de samenstelling van dit tekort nader worden toegelicht?
Antwoord:	Naast stijgende energiekosten zijn stijgende personeelskosten de grootste factor. Er wordt rekening gehouden met een stijging van 11,3% onder invloed van CAO ontwikkelingen. De kosten voor onderhoud, schoonmaak, huur, bewaking/beveiliging en de overige bedrijfskosten (marketing, kantoorkosten, etc.) stijgen in de prognose met 4,3%. Wij krijgen inmiddels signalen van het Sportbedrijf dat zij verwachten dat het tekort voor 2024 iets minder hoog uit zal vallen dan in eerste instantie verwacht.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs/ Paul Smeulders

***Fractie**:*	***PvdA-11***
Pagina:	26
Vraag:	Welke voorzieningen krijgen nog meer een impuls naast DWS in Malburgen-Oost Noord?
Antwoord:	Naast de impuls voor MFC De Malburcht door de huisvesting van DWS wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van sportpark de Bakenhof. Het plan gaat uit van het toegankelijk en opener maken van het sportpark om op deze wijze van meer toegevoegde waarde te zijn voor de wijk. Zo wordt entree van het sportpark verbeterd en gaan meer partijen gebruik maken van de sportaccommodaties.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***PvdA-12***
Pagina:	57
Vraag:	Wat houdt het actieplan Winkelcentrum de Drieslag in?
Antwoord:	Gemeente Arnhem, Politie en een extern projectleider werken samen met ondernemers en bewoners aan het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid op winkelcentrum Drieslag en omgeving. Er is een werkprogramma met verschillende actielijnen, geprioriteerd op basis van bijeenkomsten waarin door de gemeente Arnhem gesproken is met ondernemers en bewoners over wat zij graag verbeterd zien op de Drieslag. Het doel is om mensen met plezier te kunnen laten wonen, ondernemen en winkelen op en rondom winkelcentrum De Drieslag. We richten ons in de huidige fase vooral op: - Vieze, onveilige plekken voor bewoners en ondernemers in het verzorgingsgebied verbeteren. - Het aangezicht van de Drieslag verbeteren; schone en nette straten, nette winkelpuien, een eigen en eigentijdse huisstijl Drieslag, het verbeteren van groen, het verbeteren van verlichting, etc.

	- Het verbeteren van goede verhoudingen en zinvolle samenwerking met bewoners en ondernemers. En werkende weg het vertrouwen verhogen. Onderling in elkaar en in ‘de overheid’ en partners. - Het verbeteren van het zogenaamde binnenplein en bovenwoningen. - Het handhaven op dronkenschap en drugsgebruik, overlastgevend gedrag in de openbare ruimte en verkeer- en parkeerovertredingen. Het werkprogramma is gepland voor drie jaren; 2023, 2024 en 2025. Voor dit werkprogramma is driemaal 250.000 gereserveerd, na besluit op een motie uit november 2022.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***PvdA-13***
Pagina:	85
Vraag:	Aandeel ov in modal split loopt tot 2021. Deze cijfers zijn vertekend vanwege corona. Is er zicht op het huidige gebruik van het ov in Arnhem?
Antwoord:	Het beeld dat de gemeente heeft is dat het gebruik van het OV op dit moment ongeveer 85 procent ten opzichte van pre-corona.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-14***
Pagina:	86
Vraag:	Waarom wordt de taxiverordening niet ingevoerd?
Antwoord:	Afgelopen jaren is gewerkt aan de implementatie van deze verordening. Tijdens deze uitwerking hebben wij samen met de Stichting Keurmerk Taxi Arnhem (SKTA) geconstateerd dat de implementatie van de taxiverordening momenteel niet realistisch is. Door beperkingen in de infrastructuur zijn wij niet in staat om, met name rondom de Korenmarkt en het Gelredome, een situatie te creëren die een implementatie van de taxiverordening mogelijk maakt die draaggvlak heeft en handhaafbaar is. We hebben daarom samen met SKTA geconcludeerd dat we moeten wachten op landelijke regelgeving waar alle taxi’s (zowel opstapmarkt als belmarkt) onder vallen. Wij wachten daarom de landelijke ontwikkelingen vanuit het Rijk af, die het mogelijk moeten gaan maken om regels op te stellen voor de volledige taxibranche. Zodra deze regelgeving op orde is gaan wij weer verder met de implementatie van de taxiverordening. SKTA informeert de taxichauffeurs hierover en raadpleegt de chauffeurs over mogelijke gezamenlijke vervolgstappen. Meer informatie hierover kunt u vinden in de raadsbrief die hierover op 20 april 2023 is verstuurd.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-15***
Pagina:	72
Vraag:	In 2022 waren alle stemlokalen volledig toegankelijk. Is dit bij de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen wederom het geval?
Antwoord:	Ja. We geven opdracht aan een externe partij die stemlokalen op basis van een checklist inspecteert en beoordeelt op toegankelijkheid. Op basis van het rapport dat wordt opgeleverd, worden maatregelen genomen. Bij de verkiezingen in november zijn er zes nieuwe stemlokalen, waarbij we volgens deze procedure de toegankelijkheid waarborgen.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch/ Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***PvdA-16***
Pagina:	84
Vraag:	Op dit moment is er veel discussie over de (financiële) staat van het ov. Is er al zicht op de mogelijke impact hiervan op de Arnhemse mobiliteitsambities?

Antwoord:	Hier is nog geen beeld van. De provincie heeft op dit moment het tekort aan budget aangevuld tot het jaar 2025
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-17***
Pagina:	85
Vraag:	Het ov richting de Randstad en internationale bestemmingen willen we aantrekkelijker maken. Welke inspanningen worden hiervoor verricht?
Antwoord:	De gemeente Arnhem, participeert via de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen in een MIRT onderzoek naar de spoorcorridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens. Dat dit onderzoek er komt is vorig jaar november tijdens het zogenaamde Bestuurlijk Overleg MIRT door de minister en staatssecretaris van IenW met Landsdeel Oost (waarin prov. Gelderland en GMR participeren) afgesproken. In dit MIRT-onderzoek wordt onderzocht hoe deze spoorverbinding naar de Randstad èn richting Duitsland verbeterd kan worden (verhogen snelheid, meer (inter) nationale treinen (6 tot 8 intercity's per uur), aanbrengen veiligheidssysteem (ERTMS) waardoor treinen dichter op elkaar kunnen rijden, verbeteren stations, opheffen ongelijkvloerse spoorkruisingen (waaronder MIRT-onderzoek vrije spoorkruising Arnhem Oost), gedeeltelijke viersporigheid). Dit onderzoek was gestart, maar is door het ministerie van IenW tijdelijk "on hold" gezet vanwege financiële situatie IenW (beperkte middelen Mobiliteitsfonds). De gemeente Arnhem, GMR en provincie Gelderland starten nu de lobby om ervoor te zorgen dat er snel een herstart plaatsvindt van dit MIRT-Onderzoek. Afgelopen donderdag (5 oktober) heeft wethouder Nermina Kundic dit ook besproken met de gedeputeerde Klaas Ruitenberg. Daarnaast is Arnhem ook weer door de GMR vertegenwoordigd (bestuurlijk door weth Kundic) in de OV en spoortafel Landsdeel Oost. De spoorverbindingen met zowel de Randstad als Duitsland (Frankfurt (ICE) en Berlijn (ICE via Duisburg) staan daar regelmatig op de agenda. Verder zijn de afgelopen jaren door de GMR, Kamerleden en ambtenaren van IenW diverse keren op bezoek geweest in o.a. Arnhem, Zevenaar en Ede/Wageningen. Tijdens deze bijeenkomsten is het belang van deze corridor (Utrecht-Arnhem-Duitse grens) aangegeven voor de bereikbaarheid per spoor van onze regio, voor de bereikbaarheid van onze grote verstedelijkingslocaties zoals Spoorzone Arnhem Oost. Daarnaast is het belang van deze internationale corridor en internationale halteplaats Arnhem Centraal voor onze regio en Arnhem aangegeven.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***PvdA-18***
Pagina:	173
Vraag:	Hoeveel groter wordt het marktaandeel van SSH&?
Antwoord:	Het marktaandeel van de SSH& groeit de komende jaren van 8% naar 11% .
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***PvdA-19***
Pagina:	194
Vraag:	Bij de berekening van de indicator 'woonlasten meerpersoonshuishouden' wordt uitgegaan van de gemiddelde waarde van een koopwoning van 429.084 euro en van een huurwoning van 228.916 euro. Is dit representatief? Er zijn namelijk ook goedkope koopwoningen en dure huurwoningen.
Antwoord:	De indicator 'woonlasten meerpersoonshuishouden' wordt berekend door het Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden (Coelo). Het Coelo hanteert hierbij voor alle gemeenten de gemiddelde WOZ-waarde van een koop- en huurwoning in de betreffende gemeente.

	Op de pagina's 193 en 194 in de Begroting zijn ook voor een aantal 'standaard' huishoudens in een goedkopere of duurdere woning de Arnhemse woonlasten opgenomen.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***PvdA-20***
Pagina:	
Vraag:	Vanuit BR cultureel vastgoed valt incidenteel budget vrij. Ten behoeve van het Stadstheater wordt structurele financiering geraamd. Waar vloeien de vrijgevallen middelen naartoe en waar komen de structurele middelen meerjarig totaal op uit?
Antwoord:	De middelen uit de bestemmingsreserve cultureel vastgoed (resp. € 12,5 miljoen, € 2,3 miljoen en € 2,7 miljoen in 2024, 2025 en 2026) vallen vrij ten gunste van de algemene middelen. Ze worden opgenomen in het totaal financieel beeld in deze begroting. Een overzicht van de kosten en dekking van de vernieuwing van het stadstheater is opgenomen in het raadsvoorstel Investeringskrediet vernieuwing Stadstheater dd. 30 augustus 2022 (682769) Daaruit blijkt dat de totale lasten circa € 4,9 miljoen per jaar bedragen. Zie ook de raadsbrief Voortgangsrapportage vernieuwing Stadstheater en Oostpool/Introdans van 11 juli 2023.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

Fractie:	***PvdA-21***
Pagina:	
Vraag:	Is er inzicht in (de ontwikkeling van) het percentage externe inhuur (+ kosten)?
Antwoord:	In de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarstukken 2022 is onderstaande tabel opgenomen met daarin de ontwikkeling van de inhuurkosten over de jaren 2019 t/m 2022: **Inhuur externen** / *Bedragen x € 1.000* Begroot: 11.409 / 11.320 / 19.823 / 20.258 Realisatie: 14.303 / 14.963 / 22.931 / 20.882 **Afwijking: -2.894 / -3.644 / -3.108 / -624** De werkelijk geboekte inhuurkosten t/m 1 september 2023 bedragen: € 12 miljoen. In de bijlage bij de Ontwerpbegroting 2024 zijn de Besluit-Begroting en Verantwoordings- (BBV) indicatoren opgenomen. Eén van de indicatoren waarop gerapporteerd wordt, zijn de kosten inhuur externen als percentage van de totale loonsom (inclusief inhuurkosten). Dit laat onderstaand beeld zien: **2019 / 2020 / 2021 / 2022 / 2023** Kosten inhuur externen als % van de loonsom: 21,0% / 17,0% / 22,7% / 19,5% / 0% Eenheid: *Inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detacheringsovereenkomsten in procenten* Bron: *Eigen gegevens gemeente.* * Inhuur wordt begroot op het moment dat een aanvraag voor inhuur ontstaat in het lopende jaar. Vandaar dat voor het jaar 2023 (nog) geen percentage is opgenomen. Ondanks de aanwezige krapte op de arbeidsmarkt heeft het college de ambitie uitgesproken om in de komende jaren het aantal inhuurkrachten te willen verminderen.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

CDA

***Fractie**:*	***CDA-1 (mondeling gesteld op 27-9)***
Pagina:	28
Vraag:	Hoe succesvol is Loket-Zuid? Hoeveel mensen komen dagelijks aan de balie op het stadhuis?
Antwoord:	Op basis van de uitgifte van paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen is de verhouden Stadhuis vs Loket Zuid 60% - 40%. Inwoners reageren positief. Met name de combinatie burgerzaken en de informatiebalie van de klantenservice waar mensen laagdrempelig worden geholpen bij vragen wordt gewaardeerd.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Volt

***Fractie**:*	***Volt-1***
Pagina:	Gezondheid en sport / welzijn en inclusie
Vraag:	De gemeente Arnhem werkt aan het realiseren van pedagogische wijken en investeert o.a. in de aanpak Arnhem-Oost om ervoor te zorgen dat Arnhemmers in een kansrijkere omgeving opgroeien en leven. Is de gemeente bekend met het IJslandse preventiemodel? Zo ja, in hoeverre wordt dit model ook gebruikt? Zie ook: Het IJslandse preventiemodel in Nederland gaat verder als 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO) met tien nieuwe gemeenten - Trimbos-instituut
Antwoord:	Het IJslandse model bestaat al 20 jaar en gaat over Opgroeien in een kansrijke Omgeving (OKO). OKO richt zich op de belangrijkste factoren in de leefomgeving van jongeren die het risico op middelengebruik verkleinen (beschermende factoren) of het risico vergroten (risicofactoren). Landelijk doen er 36 gemeenten mee met deze aanpak, waaronder Ede en Barneveld. Binnen de gemeente Arnhem zijn wij bekend met dit model, maar wordt het nog niet gebruikt.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***Volt -2***
Pagina:	Armoedebestrijding
Vraag:	Afgelopen voorjaar is er een motie aangenomen waarmee €150.000,- vrij is gemaakt om inwoners in Immerloo schuldenvrij te maken (corrigeer me gerust als ik het niet correct hebt beschreven). Het betreft een pilot. Zijn er al stappen gezet voor deze pilot? Wat zijn de plannen voor 2024 en hoe worden we als gemeenteraad op de hoogte gehouden van de pilot?
Antwoord:	De pilot is begonnen. Zie ook antwoord op vraag D66-41 over Immerloo Schuldenvrij. Eind december is het uitvoeringsplan en bestedingsplan voor het Nationaal Programma Arnhem Oost gereed en zal deze ook richting Raad gaan. De informatie over Immerloo Schuldenvrij wordt hierin meegenomen.
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***Volt-3***
Pagina:	Bereikbaarheid
Vraag:	Er wordt dit jaar gewerkt aan een duurzame mobiliteitsvisie. Dit jaar is gestart met een participatietraject. Daarnaast is er een burgerinitiatief voor maatregelen aan de Centrumring omarmd door de gemeenteraad. Wat zijn de stappen en plannen voor 2024 om de ambities voor mobiliteit te realiseren? Ik ben niet alleen benieuwd wanneer we welke stukken gaan bespreken, maar ook of de gemeente een beeld heeft van de eerste maatregelen/aanpassingen voor duurzame mobiliteit gaan starten.
Antwoord:	De fasering van maatregelen (zowel in volgorde als snelheid) zal een belangrijk onderdeel van het duurzaam mobilieitsplan zijn. Dit is echter een ook een belangrijk aspect dat we met de stad willen bespreken. Ambitie is om eind 2023 het duurzaam mobilieitsplan voor te leggen aan de gemeenteraad, met daarbij een uitvoeringsagenda, die in de tijd is uitgezet. Op basis van die agenda zullen we maatregelen van 2024 gaan uitvoeren. Daarbij moet opgemerkt worden dat we vanuit het lopende beleid (bijvoorbeeld accentnota fiets) ook al projecten aan het realiseren zijn. In het duurzaam mobilieitsplan wordt dit op elkaar afgestemd.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

Forum voor Democratie

***Fractie**:*	***FvD-1***
Pagina:	3
Vraag:	"We pakken de regie en zetten ons beleid en instrumentarium maximaal en onorthodox in" (p.3) a. Wat wordt er expliciet bedoeld met deze krachtzin? Welke regie? Welk beleid en instrumentarium wordt maximaal toegepast? b. en is dit tevens onorthodox of worden er nog onorthodoxe instrumenten daaraan toegevoegd?
Antwoord:	Aanleiding voor deze zin is dat we een woningtekort hebben en er veel vraag is naar meer woningen, meer sociale en betaalbare woningen, en/of een betere kwaliteit van de woningen. Gemeenten hebben een gereedschapskist met publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instrumenten die zij kunnen inzetten om woningbouw te faciliteren, te sturen op onderhoud en goed verhuurderschap en om (afdwingbare) afspraken te maken over betaalbare en sociale woningbouw. Voorbeelden zijn de doelgroepenverordening, huisvestingsverordening, (handhaving op) bouwbesluit, woningwet, wet goed verhuurderschap etc. In de zin is omschreven dat we alle instrumenten uit deze gereedschapskist willen benutten én dat we voortdurend onderzoek blijven doen naar wijzen om de vastgestelde ambities vanuit de raad via beleid te verwezenlijken.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-2***
Pagina:	8
Vraag:	"De nieuwe landelijke Taskforce Taken en Middelen brengt de consequenties in beeld van het tekort 2026. Ook komt de taskforce met voorstellen over de wijze waarop taken en middelen structureel in balans gebracht kunnen worden". (p.8) c. Wanneer kan de Raad het bovenstaande verwachten om hier indien nodig adequaat en tijdig op te anticiperen?
Antwoord:	In de Algemene ledenvergadering (ALV) van de VNG in juni is een resolutie aangenomen, waarin is aangedrongen op verdere acties voor een solide meerjarig financieel perspectief voor gemeenten. Kort daarvoor was de Taskforce al ingericht. Deze zomer is bureau BMC gevraagd om onderzoek te doen naar de consequenties voor gemeenten van de landelijk opgelegde kortingen. BMC heeft een rapport opgeleverd waarin de consequenties van de landelijke korting van € 3 miljard in beeld worden gebracht. De Taskforce heeft de uitkomsten van het rapport van BMC verwerkt in een brief aan het VNG-bestuur. Deze brief en het rapport van BMC zijn in september aangeboden aan het demissionaire kabinet. Aansluitend worden deze documenten benut in de inzet in de kabinetsformatie na de verkiezingen van 22 november en zal de Taskforce meedenken over volgende stappen. Via de volgende link is het rapport van BMC in te zien: Rinnooy Kan: Korting op gemeentefonds heeft grote gevolgen | VNG
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-3***
Pagina:	9
Vraag:	"Daarnaast wordt in deze begroting voorgesteld een stelselwijziging ten aanzien van de kosten van riolering door te voeren: de kosten van de eerste aanleg van riolering bij nieuwbouw worden daarbij niet meer als kosten van de grondexploitatie aangemerkt, maar als investeringen geactiveerd". (p.9) d. Op basis van welke punten wordt een dergelijke stelselwijziging gemotiveerd? e. Wat zijn de verwachte gevolgen van de bovengenoemde stelselwijziging en welke voordelen gaan hiermee gepaard?
Antwoord:	1. De binnenstedelijke woningbouwopgave (inbreiding) waar Arnhem voor staat wordt voor de aanleg van riolering binnen het reeds bestaande rioleringsstelsel gerealiseerd. Onderscheid tussen de eerste aanleg van riolering bij nieuwbouw en

	aanpassing van het bestaande verdwijnt. De kosten voor riolering zijn investeringen en deze worden geactiveerd. De uitgaven voldoen aan de criteria van investeringen binnen het BBV (nota materiële vaste activa, commissie BBV). De stelselwijziging is voorgelegd en goedgekeurd door de accountant. In de paragraaf lokale heffingen (p.192) is de stelselwijziging nader toegelicht. 2. Gevolg van de stelselwijziging is dat alle vervanging en aanleg van riolering voortaan in de rioolinvesteringen opgenomen worden. De kosten maken dan geen onderdeel meer uit van de grondexploitaties. Zo worden alle soortgelijke activiteiten op eenzelfde wijze verrekend via de rioolheffing. Vanwege de verwachte groei van het aantal woningen nemen de gemiddelde lasten voor huishoudens, ook na de voorgestelde stelselwijziging, vanaf 2025 naar verwachting niet toe. Voor niet-woningen gaan we uit van een gelijkblijvend aantal objecten waardoor er wel een verwachte (beperkte) stijging van de lasten rioolheffing zal zijn.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-4***
Pagina:	13
Vraag:	“Daarnaast wordt het abonnementstarief vanaf 2025 afgeschaft en wordt in de plaats daarvan een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo heringevoerd”. (p.13) a. Hoe hoog zal de inkomensafhankelijke eigen bijdragen bedragen voor mensen die aanspraak maken op de Wmo?
Antwoord:	Dit is nog niet bekend. De regeling moet nog door het rijk worden uitgewerkt. In het coalitieakkoord van het rijk was afgesproken om dit per 1 januari 2025 te realiseren. Door het nieuwe besluit om de inkomensafhankelijke eigen bijdrage te verbreden naar alle Wmo-voorzieningen, waarvoor nu het abonnementstarief geldt, wordt de invoeringsdatum een jaar opgeschoven. Dit betekent dat het wetsvoorstel Passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp ingetrokken wordt en er een nieuw wetsvoorstel Passende eigen bijdrage Wmo 2015 komt met ingangsdatum 1 januari 2026. Wmo-cliënten gaan dus op zijn vroegst vanaf 1 januari 2026 deze inkomensafhankelijke eigen bijdrage betalen.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***FvD-5***
Pagina:	
Vraag:	Arnhem stelt zich beschikbaar als opvang gemeente voor asielzoekers en vluchtelingen b.v. de cruise schepen aan de rijnkade. f. Hoeveel kosten zijn hierbij gemoeid voor de gemeente? Graag een overzicht tussen 2021 en heden g. Is er enige economische schade m.b.t. Het niet kunnen aanmeren van andere commerciële cruiseschepen gezien de plekken reeds bezet zijn? Is hier een schatting op te calculeren?
Antwoord:	• Opvang van vluchtelingen wordt door het COA gefinancierd. We vinden het belangrijk om in gesprek te blijven met de buurt. Dit heeft extra inzet gevraagd van de gemeente. Dat zijn extra kosten, maar deze kunnen worden gedekt vanuit bestaande middelen. • In de Begroting 2024 is bij de opbrengsten scheepvaartrechten geen rekening gehouden met de sluiting van de Rijnkade omdat er bij het opstellen van de Begroting nog van uit werd gegaan dat we de cruisevaart konden ontvangen op de Nieuwe kade. Begin september is duidelijk geworden dat er geen alternatieve mogelijkheden zijn om de cruisevaart gedurende de vernieuwing van de Rijnkade elders in Arnhem te faciliteren. Gevolg hiervan is dat er voor 2024 een opbrengstdaling van € 100.000 wordt verwacht, die een plek zal krijgen in Turap-1 van 2024. Het is lastig om de economische waarde van de riviercruise te kwantificeren, maar de economische schade is beperkt. Grofweg meren er per jaar 600/700 cruiseschepen met gemiddeld 100 personen aan in Arnhem. Van deze passagiers komen er maar weinig in de (binnen-) stad. De excursies van de

	bezoekers worden immers vooraf geboekt en vinden buiten Arnhem plaats (bv Kröller-Müller, Nationaal Park de Veluwe of Oosterbeek en haar oorlogsverhaal); de Arnhemse binnenstad is geen actief onderdeel van hun programma/excursies.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-6***
Pagina:	
Vraag:	Voor het project Spoorzone Arnhem Oost worden de kosten geraamd op 245 milj. h. Hoeveel van deze raming betreft het project Schaapsdrift e.o.?
Antwoord:	We hebben forse ambitie en een in 2022 geraamd tekort van 245 miljoen op basis waarvan we een bijdrage van het rijk van 108 miljoen toegezegd hebben gekregen. Ook voor Schaapsdrift geldt dat hoge ambities forse investeringen vragen. We hebben het in deze gebiedsontwikkeling niet alleen over nieuwbouw maar ook over investeringen ten behoeve van de bestaande buurt. We kunnen de financiële stand van zaken van Schaapsdrift e.o. binnen de business case van de Spoorzone Arnhem-oost toelichten. Dit geeft een indicatie vooruitlopend op de later aan u voor te leggen gebiedsexploitaties. Echter zoals gebruikelijk i.v.m. onder andere onderhandelingspositie zal dit achter gesloten deuren plaats dienen te vinden.
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp

***Fractie**:*	***FvD-7***
Pagina:	12
Vraag:	“mogelijk nieuw nationaal belastingstelsel” (p. 12) i. Zijn er op dit moment conceptuele danwel concrete inschattingen hoe dit nieuwe stelsel eruit gaat zien? Gezien er eerder gesproken wordt over verkenning over de mogelijkheden voor modernisering en uitbreiding van het belastinggebied in coöperatie met het VNG?
Antwoord:	Er zijn ons op dit moment geen conceptuele of concrete inschattingen bekend over een mogelijk nieuw belastingstelsel. Reeds enige jaren wordt vanuit het rijk met de VNG over een mogelijke uitbreiding/aanpassing van het gemeentelijk belastingstelsel gesproken. Dit heeft echter vooral het karakter van een verkenning van bouwstenen voor een ander belastingstelsel, verschillende beleidsopties, etc. Hier is op dit moment geen voortgang op. Het is aan een nieuw kabinet om hier iets van de vinden.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-8***
Pagina:	17
Vraag:	Kopje “Lokaal, sociaal, duurzaam, circulair en diervriendelijk inkopen” (p. 17) j. Hoe draagt ‘deze impuls’ ertoe dat er meer inzicht komt?
Antwoord:	Er wordt meer inzicht verkregen door de rol van de strategische inkoopfunctie uit te breiden en de ondersteuning te versterken. Deze rol leidt tot meer actief en frequent adviseren van budgethouders en opdrachtgevers hoe zij LSDCD kunnen toepassen bij inkoop en aanbestedingen. Daarnaast draagt het vormgeven van contractmanagement bij aan het beter inzichtelijk maken van contractuele maatschappelijke afspraken met leveranciers en monitoring en sturing.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-9***
Pagina:	
Vraag:	Kan de afdeling financiën een concept-raming maken over alle gemeentelijke lasten voor inwoners van Arnhem gebaseerd op, 1 pers huishoudens, 2 en groter. Waaronder bijvoorbeeld OZB, RZB en afval/rioolheffingen worden meegewogen en diens ophogingen tussen de jaren 2022 en 2026 gelet op het voorgesteld beleid (P&c cycli en coalitieakkoord).

<table>
<tr><td>Antwoord:</td><td>Een overzicht van de gemiddelde (verwachte) ontwikkeling in de woonlasten 2023-2027 voor een meerpersoonshuishouden (koop- en huurwoning) is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen in de Begroting 2024, onderdeel ‘Lokale lastendruk en kwijtscheldingsbeleid’ (pagina 192). Voor de RZB gelden dezelfde tarieven als voor de OZB.

De lasten voor een eenpersoonshuishouden zijn alleen bij de afvalstoffenheffing verschillend ten opzichte van een meerpersoonshuishouden. Voor de afvalstoffenheffing voor een eenpersoonshuishouden geldt de (verwachte) lastenontwikkeling:

<table>
<tr><td></td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td></tr>
<tr><td>Bedrag</td><td>€ 222</td><td>€ 253</td><td>€ 258</td><td>€ 260</td><td>€ 255</td></tr>
<tr><td>Mutatie t.o.v. voorgaand jaar</td><td></td><td>14%</td><td>2%</td><td>1%</td><td>-2%</td></tr>
</table>

Voor de berekening van bovenstaande bedragen zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als genoemd op pagina 192 van de Begroting.

Voor de periode 2022 > 2023 geldt dat de gemiddelde ontwikkeling in de woonlasten als volgt was:

OZB (alleen bij koopwoning): +4%
Rioolheffing huishouden koopwoning: 0%
Rioolheffing huishouden huurwoning: 0%
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden: +1%
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden: +1%</td></tr>
<tr><td>Portefeuillehouder:</td><td>Paul Smeulders</td></tr>
</table>

***Fractie**:*	***FvD-10***
Pagina:	2
Vraag:	“Circulaire economie en duurzame samenleving" (p.2) a. Hoeveel kost de transitie naar en in stand houden van een circulaire economie ten opzichte van de huidige staat van onze economie. Graag cijfermatige baten en lasten verschil;
Antwoord:	De circulaire transitie staat, in tegenstelling tot de energietransitie, nog relatief in de kinderschoenen. De totale kosten en baten die een circulaire transitie teweeg gaan brengen zijn niet in kaart gebracht. Wel is duidelijk dat de circulaire transitie vooral een investering in de toekomst betekent. Ons huidige materiaal en grondstoffengebruik is verantwoordelijk voor 40 tot 70 % van onze CO2-impact. Het is duidelijk dat het aanpakken van het klimaatprobleem nu investeringen vergt, maar dat wanneer we op tijd actie ondernemen we hoge kosten in de toekomst voorkomen. Zie voor onderbouwing bijvoorbeeld deze en deze bron. Daarnaast heeft de transitie naar een circulaire economie nog meer voordelen, zoals onafhankelijkheid van andere landen in onze grondstoffenvoorziening en de mogelijkheid tot het vinden van nieuwe, lucratieve business modellen in onze regio. Veel investeringskosten die moeten worden gedaan voor de circulaire transitie worden daarnaast terugverdiend in de toekomst. Een sector waarop hiervoor inmiddels verkenningen zijn gedaan, onder andere door consultancy en adviesbureau Alba Concepts, is de bouwsector. Ook Arnhem heeft bijgedragen aan een onderzoek van Alba waarbij is doorberekend wat het aan extra investeringen vergt om circulair te bouwen. Het blijkt dat, afhankelijk van het precieze ambitieniveau, er inderdaad extra bouwkosten zijn aan de voorkant maar dat er ook veel meer restwaarde overblijft aan het einde van de levenscyclus. Dit betekent dat een gebouw, wanneer het gerenoveerd wordt of gesloopt, nog economische waarde overhoudt. Dit kan worden bereikt door een gebouw meer ‘losmaakbaar’ te bouwen en bijvoorbeeld een materiaalpaspoort toe te voegen.

	Hiermee kunnen elementen makkelijker worden gedemonteerd, hergebruikt en gerecycled. Dit principe geldt niet alleen voor gebouwen maar ook voor andere producten, zoals verpakkingen of elektronica. Wanneer er circulair wordt ontworpen, behouden materialen hun waarde langer. De komende jaren neemt de lucrativiteit van circulaire business modellen naar verwachting alleen maar toe, met het uitbreiden en aanscherpen van het CO2-emissie handelsysteem (ETS) van de Europese Unie. Hiermee wordt vervuiling duurder en circulaire business modellen goedkoper.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***FvD-11***
Pagina:	17
Vraag:	“Hiermee wordt bewustwording gecreëerd en de gewenste aanpak in onze organisatie en in onze werkprocessen geborgd”. (p.17) b. Op welke wijze is de gemeente Arnhem van plan om bewustwording te toetsen, kan hier nadere toelichting op worden gegeven?
Antwoord:	De bewustwording wordt getoetst door uitbreiding en verbetering van het contractmanagement. Hierbij wordt zowel gedacht aan het uitbreiden van de personele inzet als het meer specifiek inrichten van systemen voor contractmanagement voor LSDCD. Op deze manier worden gemaakte afspraken/KPI’s voor LSDCD beter gemonitord en de bewustwording bij de opdrachtgevers en budgethouders binnen de organisatie scherper in beeld gebracht.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-12***
Pagina:	17
Vraag:	“Gelet op de organisatiekosten van het opzetten van een vergunningverlening- en handhavingsregime en de capaciteit die het vergt om in de beginfase adressen te inventariseren, aan te schrijven en registreren wordt eenmalig €0.6 miljoen vrijgemaakt en €75.000 structureel”. (p.17) c. Is het door de gemeente Arnhem in kaart gebracht of ‘adressen te inventariseren’ al dan niet via het kadaster gerealiseerd kan worden? d. Indien bovenstaande wel degelijk door het kadaster gerealiseerd kan worden, kunnen de kosten voor bovenstaande gedrukt worden?
Antwoord:	Het kadaster kan inderdaad helpen om inzichtelijk te krijgen op welke adressen verhuur plaatsvindt. We weten al dat ongeveer 20% van de Arnhemse woningvoorraad door een particuliere verhuurder wordt verhuurd. De benodigde middelen zijn vooral bedoeld voor het aanschrijven van de verhuurders, het in contact komen met hen, en het toetsen of alle aanvragen voldoen aan de gestelde eisen die volgen uit de vergunning en uit de wet. Hiervoor zijn de genoemde middelen benodigd.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-13***
Pagina:	18
Vraag:	“Om ook Makelpunt Arnhem in de lucht te houden wordt een structurele last van €100.000 opgenomen”. (p.18) e. Uit welke kosten is het bovenstaande bedrag opgebouwd? f. Zijn de voordelen van zo'n structurele last in kaart gebracht? g. Zo ja, graag een nadere toelichting.
Antwoord:	a.De structurele last van € 100.000 is opgebouwd uit: • Abonnement en technische kosten; • Marketing kosten; • 0,8 FTE. b en c. De voordelen van deze structurele last zijn in kaart gebracht.

	Voordat het Makelpunt werd opgericht klopten burgerinitiatieven en organisaties bij verschillende afdelingen binnen de gemeente aan. De behoefte en vraag naar geschikte ruimtes voor maatschappelijke initiatieven is erg groot. Door middel van het ontbreken van een totaaloverzicht van ruimtes voor maatschappelijke initiatieven in Arnhem (gemeentelijk en particulier bezit) werd er zelden een match tussen vraag en aanbod gemaakt. In de praktijk is gebleken dat er ruim voldoende ruimtes aanwezig zijn, maar de vraag kon niet worden beantwoord en bereikte niet de juiste aanbieder. We constateerden daarom dat het goed is om een Arnhems Makelpunt op te zetten. Voldoende passende locaties zijn een randvoorwaarde voor sport, cultuur en ontmoeting. Makelpunt Arnhem faciliteert door inzicht te bieden in het totaal van toegankelijke locaties. Door de vraag beter te koppelen worden de bestaande voorzieningen beter benut. Met name de initiatieven die nu geen of een slecht passende locatie hebben, hebben baat bij Makelpunt Arnhem. Maar ook voorzieningen die voor hun exploitatie afhankelijk zijn van verhuur, denk bijvoorbeeld aan buurthuizen, helpt Makelpunt Arnhem om de bezettingsgraad en tevens de naamsbekendheid te verbeteren/vergroten.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-14***
Pagina:	18
Vraag:	“Wasbare proefluiers (amendement 22A38)”. (p.18) h. Hoeveel luiers worden er ingekocht met het bedrag van €63.000? i. In hoeverre worden de effecten door de gemeente Arnhem getoetst en wat zijn eventuele vervolgstappen van het proefproject? j. Hoe wordt er gemeten of dit project succesvol of niet succesvol is geweest?
Antwoord:	a. We houden rekening met de geboorte van 1800 baby’s in Arnhem in 2024 op basis van cijfers van de afgelopen jaren. Bij de aangifte van een geboorte zal een proefluier uitgereikt worden in het welkomstpakket dat de ouders ontvangen bij de aangifte op het Stadhuis. We gaan dus uit van 1800 luiers. b. De effecten worden gemeten op basis van de sorteeranalyses huishoudelijk restafval die wij periodiek uitvoeren. Een succesvolle adaptatie van de wasbare luiers moet zichtbaar worden in een verminderde hoeveelheid wegwerpluiers in het restafval. De proef is bedoeld om het gebruik van wasbare alternatieven te stimuleren. Op de lange termijn ligt de keuze voor wasbare alternatieven bij de ouders zelf. We kunnen er als gemeente voor kiezen om de proef bijvoorbeeld langjarig door te zetten of een subsidie in te stellen voor de aanschaf van wasbare luiers. Hier is op dit moment nog geen beslissing over genomen. We beginnen met de proef. c. Zie ook het antwoord op vraag b). Het lijkt voor de hand te liggen om vanuit de gemeente na enige tijd contact te zoeken met de jonge ouders. Dit is vanwege privacy lastig en wij vinden het ook niet gepast. Wel zullen we in gesprekken met de consultatiebureaus navragen of zij een toename van het gebruik van wasbare luiers zien bij ouders van kinderen die in 2024 geboren zijn. Dit lijkt samen met de onder b) genoemde sorteeranalyses een goede graadmeter of te bepalen of de proef aanslaat.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***FvD-15***
Pagina:	18
Vraag:	Kopje: Makelpunt (p. 18) k. Hoeveel wordt er gebruik gemaakt van Makelpunt door derden, hoeveel wordt er verhuurd? Graag cijfers.
Antwoord:	Onderstaand een overzicht van het aantal (nieuwe) gebruikers en de weergaven op MakelpuntArnhem.nl

	<table><tr><th>periode</th><th>Aantal gebruikers</th><th>waarvan aantal **NIEUWE** gebruikers</th><th>in %</th><th>Aantal weergaven op de site (hoe vaak is site bezocht)</th></tr><tr><td>mei-23</td><td>499</td><td>453</td><td>90,8%</td><td>3730</td></tr><tr><td>jun-23</td><td>405</td><td>354</td><td>87,4%</td><td>3041</td></tr><tr><td>jul-23</td><td>929</td><td>903</td><td>97,2%</td><td>3724</td></tr><tr><td>aug-23</td><td>857</td><td>831</td><td>97,0%</td><td>3315</td></tr><tr><td>sep-23</td><td>837</td><td>758</td><td>90,6%</td><td>3840</td></tr></table> Uit de cijfers en de reacties van aanbieders (zie ook vraag PvdA-6) kunnen wij opmaken dat Makelpunt Arnhem wordt gevonden, gebruikt en dat er daadwerkelijk reserveringen worden geplaatst. Dit contact verloopt tussen de zoeker en aanbieder. In enkele gevallen worden wij wel direct benaderd met een concrete zoekvraag voor een locatie. In deze gevallen zoeken en denken wij mee voor een geschikte locatie die past bij de aard van de activiteit.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***FvD-16***
Pagina:	18
Vraag:	Kopje: Verduurzamen vastgoed (p. 18) l. Wat is het verwachte financieel rendement van de voorgestelde investeringen?
Antwoord:	Als gevolg van de aard van de meeste verduurzamingsmaatregelen wordt het terugverdien-potentieel steeds minder. Zonnepanelen hebben we al op veel panden liggen, de financieel niet- of minder rendabele maatregelen zoals warmtepompen komen juist nu aan de beurt. Dit betekent dat de relatie tussen de voorgestelde investeringen en het financiële rendement niet valt te geven. Daarentegen is wel te rapporteren op besparingen zoals CO2, gas en Elektra reductie.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

Fractie:	***FvD-17***
Pagina:	19
Vraag:	“Snelfietsroute Arnhem-Huissen (2026: €205.000. 2027: €205.000”. (p.19) m. Waar is het bedrag van in totaal (tot 2027) €410.000 op berekend? Graag een nadere toelichting. n. Levert de gemeente Lingewaard ook een gelijke financiële bijdrage aan het realiseren van een nieuwe snelfietsroute? o. Welke concrete (financiële)bijdrage levert het t.o.v. de huidige fietsroutes tussen Arnhem en Huissen?
Antwoord:	a. Het bedrag van het totaal is berekend op een (voorlopige) investeringssom voor de fietsroute van € 1.170.000 in deze twee jaren, op basis van een bijdrage vanuit de provincie Gelderland voor de realisatie. b. Gemeente Lingewaard draagt de kosten van de snelfietsroute op eigen grondgebied. Dat bedrag is anders dan de investering van Arnhem, omdat de opgave in gemeente Lingewaard afwijkt. Op dit moment is niet bekend hoeveel de gemeente Lingewaard voor het project heeft gereserveerd. c. De fietsroute zorgt voor een grote verbetering in de fietsverbinding tussen Arnhem en Huissen en in de regionale en stedelijke bereikbaarheid. Meer mensen zullen voor dagelijkse ritten de fiets pakken. Op dit moment ontbreekt deze verbinding nog, die door de regio is betiteld als kansrijke snelfietsroute. Wij verwachten positieve effecten op de afname van autogebruik (korte ritten) en auto-afhankelijkheid (in Arnhem Zuid en Huissen), met een positieve effect/afname op de verkeersdruk en congestie van bijvoorbeeld de Pleyroute. De fietsroute is niet alleen gericht op de John Frostbrug (binnenstad) maar ook op (winkelcentrum) Kronenburg. De huidige fietsroutes is het gebied Arnhem Zuid – Huissen zijn kwalitatief onder de maat. T.i. de bijlage bij de raadsbrief Fietsagenda 2022-2025 gaat nader in op de kenmerken en kansen van een nieuwe fietsverbinding.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***FvD-18***
Pagina:	
Vraag:	Is het college bekend met het onderzoek “Flink doortrappen” van De Rekenkamer Oost-Nederland, d.d. 8 februari 2023? p. Zo ja, is het college bekend met het fenomeen dat snelfietsroutes in Gelderland tot vandaag de dag alleen maar een groeiend aandeel fietsgebruikers (van de nieuwe snelfietsroutes) heeft gerealiseerd, en geen groter aandeel fietsverplaatsingen? q. Wordt bovenstaande meegenomen in het plan van een nieuwe snelfietsroute tussen Arnhem - Huissen?
Antwoord:	Nee, het college is niet bekend met het onderzoek ‘Flink Doortrappen’ van de Rekenkamer Oost Nederland van 8 februari 2023. e. Wij zullen kennis nemen van het onderzoek en de uitkomsten waar nodig van toepassing laten zijn op de plannen voor de nieuwe snelfietsroute. Wij willen hierbij wel aantekenen dat het onderzoek betrekking heeft op heel Gelderland, mogelijk kan dat de verschillen met onze regio verklaren. Het fietsgebruik in de de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen laat een ander beeld zien, met meer fietsritten en een hoger aandeel fiets in de modal split (vervoerswijzeverdeling), die verklaard worden door hoogwaardige fietsroutes.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***FvD-19***
Pagina:	20
Vraag:	“Voor de kwaliteitsimpuls werklocaties wordt voor de jaren 2024 tot en met 2026 jaarlijks een aanvullend budget van €100.000 begroot”. (p.20) r. Wat beoordeelt het college als “kwaliteit”? s. Op welk budget is de desbetreffende €100.000 aanvullend en op welk bedrag komt dit dan totaal?
Antwoord:	a. De kwaliteit van werklocaties gaat over de aantrekkelijkheid en toekomstbestendigheid van deze locaties voor ondernemers en werknemers. In de Visie Werklocaties 2040 is opgenomen dat de kwaliteit van een werklocaties samen hangt met de bereikbaarheid, veiligheid, de kwaliteit van de openbare ruimte, faciliteiten en de gebouwen van de gevestigde bedrijven. Daarbij zijn thema’s als duurzaamheid, klimaatadaptatie en leefklimaat voor werkgevers, werknemers en inwoners van groot belang voor het behouden of verbeteren van de kwaliteit van werklocaties voor de langere termijn. Hierop wordt met de kwaliteitsimpuls ingezet. b. Dit budget is aanvullend op de € 200.000 die jaarlijks begroot is voor de kwaliteitsimpuls werklocaties. Het jaarlijkse totaal bedrag voor de periode 2024 tot en met 2026 wordt daarmee € 300.000.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***FvD-20***
Pagina:	20
Vraag:	“Voor de uitvoering van de parkenvisie wordt in deze begroting voor 2024 en 2025 vast €500.000 vrijgemaakt”. (p.20) t. Waar is het bedrag van in totaal (tot 2025) €1.000.000 op berekend? Graag een concreet financieel overzicht.
Antwoord:	De € 1.000.000 over 2 jaar is voor de uitvoering van twee projecten in de parken Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem. Dit bedrag is over twee jaar verdeeld en is nodig voor het (participatie)proces en de realisatie. Het is een schatting op basis van ervaringen van andere soortgelijke projecten. De twee projecten zijn: (1) Op de plek van het voormalig jachthuis en moestuin in het park Gulden Bodem wordt in overleg met bewoners en belangengroepen een speel- en ontmoetingsplek gerealiseerd. (2) Het gebied rondom Molenplaats Sonsbeek en het Watermuseum wordt landschappelijk en recreatief verbeterd, samen met Watermuseum en het Natuurcentrum

	en andere belangengroepen. Daarbij wordt de toegankelijkheid verbeterd op het terrein en een bezoekerscentrum en kenniscentrum voor bossen en parken, klimaatadaptatie en biodiversiteit ontwikkeld inclusief een recreatief start en eindpunt voor bezoekers (fietsen en wandelen in de parken en op de Veluwe). Het project is ook gekozen in het kader van 125 jaar Sonsbeek, aangezien deze plek de toegang is tot Sonsbeek, de parken en tot de Veluwe. Tenslotte zijn de parken Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem toe aan extra onderhoud. Ook hiervoor worden extra middelen gereserveerd.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***FvD-21***
Pagina:	
Vraag:	"In 2024 en 2025 wordt €350.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Groenfonds voor de aankoop van grond voor natuurontwikkeling in het kader van groen en ontmoeten die voorzien is in 2025". (p.20) u. Heeft de gemeente Arnhem al grond in zicht voor natuurontwikkeling? v. Zo ja, om welke delen grond gaat dit dan en neemt dit geen gevolgen voor de woningbouw met zich mee? Is hier een kosten- en batenanalyse voor opgemaakt?
Antwoord:	Ja er zijn gronden in beeld. De aankopen zijn niet beoogd voor woningbouw, maar bieden kansen voor natuurontwikkeling en natuurinclusieve landbouw zoals beschreven in de Groenvisie. Eventuele aankopen hebben geen gevolgen voor de woningbouw. De regeling is op basis van vrijwillige deelname. Bij grondaankopen wordt altijd gekeken naar kosten en baten;
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***FvD-22***
Pagina:	20
Vraag:	"In voorbereiding van de herinrichting van de Bethaniënstraat is gebleken dat hier meer middelen voor nodig zijn". (p.20) w. Voor de herinrichting van de Bethaniënstraat wordt €2.540.000 extra begroot. Op welk eerder bedrag komt dit bovenop? x. Waarom doet de situatie 'extra kosten voor de sanering van de grondwal' zich voor? y. Op basis van welke situatie moet het inrichtingsplan worden aangepast? z. Wordt er met het totaalbedrag enkel het woonwagenkamp en de grondwal herinricht of geldt dit voor de gehele straat?
Antwoord:	a. Bij raadsbesluit van 27 mei 2020 is 3.9 mln ter beschikking gesteld voor de herinrichting van de Bethanienstraat en de verwijdering van de grondwal. b. Uit nader onderzoek blijkt dat de grond erger verontreinigd is dan waarmee rekening is gehouden in het raadsbesluit. Daarnaast is een nieuwe inmeting gedaan waaruit blijkt dat er meer grond verwijderd moet worden. Te samen met de prijsstijgingen voor het afvoeren en verwerken van de grond leidt dit tot extra kosten van € 1,2 miljoen. Bij brief van 11 juli 2023 'Planologische en ruimtelijke uitgangspunten woonwagenlocaties en stand van zaken woonwagenzaken" is de raad geïnformeerd over de extra kosten inzake de verwijdering van de grondwal. c. Het eerder uitgewerkte inrichtingsplan kon niet rekenen op draagvlak onder de bewoners. Na gesprekken met alle bewoners is gekozen voor een ander ontwerp waarbij de locatie in tweeën wordt gedeeld en een uitbreiding van 6 standplaatsen wordt gerealiseerd. d. Het totaal bedrag ziet op de herinrichting van de locatie en de verwijdering van de grondwal
Portefeuillehouder:	Mark Lauriks

***Fractie**:*	***FvD-23***
Pagina:	4
Vraag:	"We streven naar een schone leefomgeving… rookgaskanalen in 200 woningen te cofinancieren" (p.4) aa. Hoeveel aanvragen zijn er geweest voor een subsidiemogelijkheid bij de gemeente in de afgelopen 3 jaar? bb. Het verwijderen of onklaar maken; in hoeverre is deze aanpassing van permanente aard (is het makkelijk weer open te breken ja of nee).
Antwoord:	En we hebben de sloopsubsidie rookkanaal opgevoerd in de decentrale uitvoeringsplannen binnen het Schone Lucht Akkoord. a) Er zijn op dit moment 0 aanvragen geweest. De regeling is nog niet in uitvoering. De verwachting is dat dit in 2024 gaat starten. b) Nee, dit is niet onomkeerbaar. De kosten voor het (opnieuw) aanleggen van een rookkanaal variëren tussen de €2500,- en €3500,-
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***FvD-24***
Pagina:	
Vraag:	'Uitvoering Parkenvisie' (p. 20) cc. Op basis van welke kosten is een raming van 500,000 gebaseerd? I.e. hoe is dit bedrag tot stand gekomen?
Antwoord:	Zie hiervoor het antwoord op vraag 20.
Portefeuillehouder:	Marco van der Wel

***Fractie**:*	***FvD-25***
Pagina:	21
Vraag:	'Mobiliteit' (p. 21) dd. Welk feitelijk positief verschil; financieel, veiligheid e.d. hoopt deze investering te bewerkstelligen? Wat zijn hierin de kosten vs baten?
Antwoord:	Met het verlagen van de snelheid willen we bijdragen aan een duurzame mobiliteit in de stad. Verminderen van de rijstroken levert ook een bijdrage aan de leefbaarheid van de stad. We gaan na of verminderen rijstroken kan bijdragen aan het bevorderen van andere modaliteiten en aan de vergroening. De beleidsmatige vertaling vindt plaats in het DMP, waarna ook de financiële consequenties (indien mogelijk) in beeld worden gebracht.
Portefeuillehouder:	Nermina Kundic

***Fractie**:*	***FvD-26***
Pagina:	23
Vraag:	"Hiervoor wordt incidenteel €1.5 miljoen per jaar van 2024 tot en met 2027 begroot voor onder andere projectkosten, plankosten, voorinvesteringen, of voor onrendabele toppen". (p.23) ee. Hoeveel passende en betaalbare woningen denkt de gemeente Arnhem met extra investeringen te kunnen realiseren? ff. Heeft de gemeente Arnhem inzichtelijk gemaakt hoeveel "bijzondere doelgroepen" dan wel statushouders en extreme overlastgevers hiermee verplaatst kunnen worden naar tussenwoningen, flexwoningen en aangekochte (en verbouwde) panden?
Antwoord:	a. a. Afhankelijk van de kosten en onrendabele toppen 60 tot 100 woningen extra per jaar. Hierover vinden gesprekken met onder meer de woningbouwcorporaties plaats. b. Uitgaande van minimaal 1 persoon per extra gerealiseerde woning tot maximaal de gemiddelde woningbezetting in Arnhem van 1,9 persoon in relatie tot het aantal extra te realiseren woningen, een bandbreedte van 60 tot 190 personen.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-27***
Pagina:	23
Vraag:	“Voor de opvang van dakloze EU-burgers wordt in 2024 en 2025 elk jaar €500.000 begroot”. (p.23) gg. Hoeveel dakloze EU-burgers verwacht de gemeente Arnhem op te kunnen vangen met een bedrag van in totaal €1.000.000?
Antwoord:	Er komen op verzoek van de raad, nav motie 23M41, tien plekken voor 24uursopvang van kwetsbare dakloze EU-burgers. Hoeveel dakloze EU-burgers in 2024 en 2025 in totaal worden opgevangen is afhankelijk van de behoefte aan opvang en verblijfsduur.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-28***
Pagina:	26
Vraag:	“De ambitie is om permanent een aantal van 2.000 plekken aan te houden”. (p.26) hh. Heeft de gemeente een plan om dit aantal te bereiken, denkende aan de krappe woningmarkt en weinig beschikbare ruimte? ii. Jaarlijks wordt hiervoor een budget van €500.000 gereserveerd, op welke wijze wordt dit bedrag verdeeld?
Antwoord:	• a. Op dit moment bevinden zich al ruim 2.500 vluchtelingen in Arnhem, grotendeels op tijdelijke locaties. En plan om van hier uit het aantal permanent op 2.000 te houden wordt gemaakt. Locaties hiervoor zijn nog niet bekend, behalve de al bestaande permanente Proces Opvang Locatie van COA aan de Groningensingel. • b De kosten van opvang vluchtelingen worden in beginsel volledig gedekt door het Rijk. In het belang van de stad en vluchtelingen op het gebied van locatieontwikkeling, leefbaarheid, veiligheid, verbinding met de wijken en de persoonlijke ontwikkeling van de vluchteling willen we als gemeente een stapje extra zetten. Hiervoor is de €500.000,- bedoeld.
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-29***
Pagina:	29
Vraag:	“Dit vertaald zich voornamelijk in de opleiding van werkgevers. Hiervoor wordt in 2024 €400.000, 2025 €350.000 en in 2026 €275.000 begroot ”. (p.29) jj. Welke opleidingen krijgen medewerkers en welke invulling wordt hieraan gegeven? kk. Waaraan wordt concreet het resterende bedrag besteed?
Antwoord:	a. De grootste inspanning zit op opleiding, van het management, en van de medewerkers. Het aanleren van ander gedrag en bijvoorbeeld politieke sensitiviteit vraagt een intensief traject, met continue herhaling. Wat verder inzoomend op de opleidingen, heeft het programma LWAA een grote verandercomponent in zich. Leidinggevenden hebben daar een belangrijke rol in om leiding te kunnen geven aan deze verandering. Een deel van het budget zal dus gebruikt worden voor een leiderschapstraject. Nog een belangrijk onderdeel om de ambitie van het programma LWAA te bereiken, is de onboarding van nieuwe medewerkers. Er is gebleken dat medewerkers te weinig worden begeleid bij het starten in hun werk bij de organisatie en daarop is nu een programma ontwikkeld. Medewerkers worden meegenomen in onderwerpen als visie en ambitie van de organisatie, organisatiestructuur, hoe ze zelf zaken regelen, kennismaken met de stad, D&I en integriteit. Een laatste belangrijk thema waarop training en opleiding nodig is, is digitale fitheid. Om lekker te kunnen werken is het belangrijk dat we snel en efficiënt kunnen werken met de digitale middelen. b. Daarnaast laten we bijvoorbeeld de meest kritische processen doorlichten met als doel verlichting voor medewerkers en management te kunnen inbouwen, werken we rollen en verantwoordelijkheden uit, zodat we onze inwoners en bedrijven beter kunnen bedienen en ontwikkelen we een monitor om voortgang op het bereiken van onze ambitie te

	volgen, zodat we onze medewerkers op de best mogelijke manier kunnen faciliteren om hun werk in en voor de stad te kunnen doen. • Voor deze opleidingen en trainingen worden hoofdzakelijk externe partijen ingezet. Wie dit zijn, is afhankelijk per thema.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***FvD-30***
Pagina:	5
Vraag:	"We breiden het aantal buurtsportcoaches uit." (p.5) ll. Wat is precies het doel en het taakprofiel van buurtsportcoaches?
Antwoord:	De buurtsportcoach kent verschillende profielen en niveau's met bijhorende taakprofielen en doelstellingen. Deze kunnen hier geraadpleegd worden: Buurtsportcoach - BuurtSportCoach (sportindebuurt.nl) Onderstaand een voorbeeld van een profiel: De Buurtsportcoach C ontwikkelt, plant, coördineert, realiseert en evalueert activiteiten & projecten en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van nieuwe activiteiten met als doel om: (1) voor zoveel mogelijk mensen een leven lang (inclusief) sporten en bewegen mogelijk te maken, (2) lokale verbindingen tot stand te brengen en uit te bouwen en (3) sport- en beweegaanbieders duurzaam te versterken en innoveren. Met deze drie sociaal maatschappelijke doelstellingen wordt beoogd om maatschappelijke impact te creëren, waarbij sport & bewegen kan worden ingezet als middel of als doel. De functionaris wordt geacht om verbinding te maken tussen verschillende sectoren, zoals de sector sport & bewegen, onderwijs, sportaanbieders, welzijn, de buurt, ouderenzorg, jeugdzorg, gezondheidszorg, kinderopvang, gehandicaptenzorg en kunst & cultuur.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Fractie:	***FvD-31***
Pagina:	22
Vraag:	'in een duurzaam kunstgrasveld.' (p. 22) mm. Om welke type kunstgrasveld gaat het hier? nn. Zijn er ook hybride vormen van kunst en echt gras?
Antwoord:	Dit is nog niet duidelijk. De ontwikkelingen op dit vlak en het gesprek met de KNVB hierover zijn volop gaande. In het verleden is er gekozen voor organisch materiaal als infill (kurk). Een andere optie is mineraal ingestrooide velden, of zogenaamde 'non-infill'. Er bestaan ook hybride vormen van kustgras en echt gras. Kosten, circulariteit, sportieve prestaties, levensduur etc. zijn hierin allen afwegingen. Wat de zoektocht bemoeilijkt is dat de KNVB nog maar zeer beperkt alternatieven accepteert om wedstrijden op te spelen.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

Fractie:	***FvD-32***
Pagina:	23
Vraag:	'Opvang dakloze EU-burgers' (p. 23) oo. Op basis van welke opbouw bestaat dit geraamd bedrag?
Antwoord:	De kostenraming omvat kosten voor begeleiding, voeding, verzorging en beveiliging.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

Fractie:	***FvD-33***
Pagina:	9
Vraag:	"De lokale coördinator tegen discriminatie en racisme moet bijdragen aan het beeld hebben van de balangrijkste knelpunten in de stad en het aanjagen van de aanpak van die punten". (p.6) pp. Op welke manier gaat de 'lokale coördinator' de knelpunten in kaart brengen?

	qq. Welke kosten gaan hiermee gepaard en op welke wijze is dit opgebouwd?
Antwoord:	a) De Arnhemse Coördinator Discriminatie en Racisme gaat in gesprek met organisaties, bedrijven, instellingen en sleutelpersonen om signalen en knelpunten op te halen. Zie ook de raadsbrief over de ACDR. b) In de aangenomen Motie 22M156 verzoekt de raad het college om de kosten voor de Coördinator te dekken uit de extra reserveringen voor het uitvoeringsplan 'Vrij zijn in Arnhem'. De kosten voor het pilotjaar 2023-2024 van de ACDR komen neer op €50.000 voor de functie van de ACDR. Daarnaast zijn er kosten voor beleids-, secretariële en communicatieve ondersteuning die ook uit de bestaande beschikbare middelen worden gedekt.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-34***
Pagina:	6
Vraag:	"Evenementen in Arnhem moeten zo divers, inclusief, laagdrempelig en duurzaam mogelijk zijn". (p.6) rr. Op welke manier zal Arnhem op het bovenstaande citaat toezien? ss. Wat is volgens het college zo 'divers, inclusief, laagdrempelig en duurzaam mogelijk'? tt. Indien een evenementenorganisatie niet aan de beantwoording van bovenstaande kan voldoen, welke consequenties gaan hiermee gepaard?
Antwoord:	a. We gaan vooral stimuleren dat organisatoren zich bewust zijn van deze thema's. Dat doen we door kennis te delen en uiteindelijk door zaken te verplichten via de evenementenvergunning. b. We stimuleren: • een divers programma via het verstrekken van subsidies en de sturing op de evenementenkalender; • inclusieve evenementen bijvoorbeeld door kennisdeling over hoe iemand zijn/haar evenement toegankelijk kan maken aan de hand van een checklist; het is de bedoeling om toe te werken naar het verplicht stellen van de checklist bij subsidie- en vergunningverlening; organisatoren worden hierin ondersteund door de cultuuracademy; o.a. door kennisdeling, bijeenkomsten en ondersteuning op maat. De cultuuracademy krijgt hiervoor budget van de gemeente Arnhem. Diversiteit op andere vlakken is een thema tijdens de startbijeenkomst in januari geweest. • door het budget én het aan te vragen percentage subsidie voor publieksevenementen te verhogen, is het voor organisatoren gemakkelijker om hun evenement laagdrempeliger te maken. Zo is Park Open bijvoorbeeld weer gratis toegankelijk; • voor het verduurzamen van evenementen is een actieplan in de maak, waarbij zowel wij als gemeente als organisatoren aan zet zijn. Gemeente in eventuele voorzieningen en organisatoren in duurzame keuzes en communicatie. Voorbeelden zijn de wettelijke verplichting om vanaf 1 januari 2024 met een duurzaam bekersysteem te werken (als gemeente helpen we organisatoren door ze bij elkaar te roepen en ze te informeren) en organisatoren te helpen door te investeren in tools om hun evenement door te lichten op duurzaamheidskansen. c. Uiteindelijk kan dat betekenen dat ze geen subsidie of vergunning krijgen. We hebben nog niet met elkaar afgesproken wanneer dat in zou kunnen gaan.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs

***Fractie**:*	***FvD-35***
Pagina:	28
Vraag:	"Om de begroting weer op een realistisch niveau te brengen wordt het budget voor de verkiezingen in 2024 verhoord met €158.000 oplopend tot €188.000". (p.28) uu. Voor welke "nieuwe" veranderingen zijn de bovenstaande bedragen gereserveerd?

	vv. Welke concrete effecten levert dit op het verloop van de verkiezingen?
Antwoord:	De kosten voor de verkiezingen zijn om verschillende redenen gestegen. Door een wetswijziging is de procedure voor vaststelling van de verkiezingsuitslagen aangescherpt. Dit leidt tot hogere kosten voor vrijwilligers, locatiehuur en transport. We hebben de afgelopen jaren meer maatregelen genomen om de stemlokalen voor alle kiesgerechtigden toegankelijk te maken. Het totale aantal kiesgerechtigde inwoners neemt toe als gevolg van een groeiende bevolking. Daardoor zijn er meer stembureaus nodig, meer stembiljetten, meer vrijwilligers, etc. Dit alles leidt ook tot hogere kosten. En tot slot stijgen de kosten per kiezer als gevolg van algemene prijsstijgingen. Het budget voor de verkiezingen is de afgelopen jaren niet mee gestegen met deze ontwikkelingen. Het verhogen van het budget zorgt ervoor dat we aan wettelijke eisen kunnen blijven voldoen en de kwaliteit van de verkiezingen kunnen waarborgen.
Portefeuillehouder:	Ahmed Marcouch

***Fractie**:*	***FvD-36***
Pagina:	28
Vraag:	“Om hierop in de toekomst ook goed in te kunnen spelen wordt de afdeling burgerzaken doorontwikkeld”. (p.28) ww. Wat definieert de gemeente Arnhem als ‘doorontwikkelen’? xx. Waaraan wordt het incidentele bedrag van €500.000 besteed en welke veranderingen c.q. voordelen brengen dit met zich mee?
Antwoord:	a en b De lasten voor de afdeling Burgerzaken zijn toegenomen doordat in de eerste plaats de hoeveelheid werk is toegenomen. Dat is enerzijds het logische gevolg van een groeiende bevolking (inclusief een groeiende asielinstroom) en anderzijds van nieuwe wet- en regelgeving. Voorbeelden hiervan zijn de verruimde mogelijkheden voor inschrijving op een briefadres, wijziging ouderlijk gezag bij erkenning en de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Deze wijzigingen brengen extra werkzaamheden met zich mee, hiervoor worden we als gemeente echter deels of niet gecompenseerd via het gemeentefonds. Daarnaast vindt er doorontwikkeling plaats in digitalisering. Voor al deze werkzaamheden is extra formatie nodig. We gebruiken 2024 en 2025 om te bepalen wat er structureel nodig is aan formatie voor Burgerzaken.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-37***
Pagina:	29
Vraag:	Om blijvend in te kunnen zetten op diversiteit en de verbinding onder collega’s wordt vanaf 2024 structureel €50.000 in de begroting opgenomen”. (p.29) yy. Kan “verbinding onder collega’s” gelezen worden als teambuilding c.q. teamuitjes? zz. Zo nee, wat wordt er wel met bovenstaande bedoeld? aaa. Wat wordt er bedoeld met “in te kunnen zetten op diversiteit”? bbb. Welke voordelen voor de organisatie brengt de beantwoording van vraag 'c' met zich mee? ccc. In hoeverre worden structurele kosten van €50.000 per jaar als noodzakelijk geacht en welke gevolgen brengt het fenomeen met zich mee als er geen bijdrage op het gebied van diversiteit op de werkvloer wordt begroot?
Antwoord:	a. Dat zou kunnen, maar dat bedoelen we in deze context niet. b. We bedoelen hiermee activiteiten die bijdragen aan meer bewustwording onder medewerkers over de thema’s diversiteit en inclusie. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een medewerkersevenement dat in het teken staat van inclusie en diversiteit, waarbij we verschillende werkvormen inzetten om de drempel voor medewerkers te verlagen om met andere collega’s in contact komen. c. Hiermee wordt de diversiteit aan collega’s bedoeld. d..We willen medewerkers bewust maken dat we een organisatie zijn met diverse medewerkers. Elke medewerker is uniek en we willen dat medewerkers zichzelf kunnen zijn. Aandacht hiervoor, door middel van activiteiten, blijft nodig. e. Het is noodzakelijk, omdat we de ambitie hebben om een inclusieve organisatie te zijn.

	Dat gaat niet vanzelf en betekent dat we extra inzet nodig hebben om medewerkers hierin mee te nemen wat dit voor hun betekent en hun ook bewust te maken.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-38***
Pagina:	29
Vraag:	Om de vragen in het kader van de Wet open overheid (Woo) worden gesteld in de toekomst beter en efficiënter in te beantwoorden wordt dit proces beter ingericht ". (p.29) ddd. Wat is de 'toekomst', over hoeveel maanden/jaar kunnen wij een "beter en efficiëntere" beantwoording verwachten? eee. Wat wordt er verstaan onder "beter en efficiënter"?
Antwoord:	Onder beter en efficiënter wordt verstaan dat we uiteindelijk als organisatie sneller (vaker binnen de wettelijke of met verzoeker afgesproken termijnen) de bij een Woo-verzoek gevraagde documenten openbaar maken en tegelijkertijd de kwaliteit van de bijbehorende besluitvorming hoog houden. Ook willen we ervoor zorgen dat beschikbare capaciteit binnen de organisatie effectief wordt ingezet door inefficiëntie te vermijden en knelpunten op te lossen. Hiervoor zijn de volgende acties ingezet: verbetering procesbeschrijving (proces inhoudelijke behandeling Woo-verzoek en proces anonimiseren informatie), het actualiseren van modellen en instructies en het optimaliseren van het Woo-proces in het zaaksysteem om te komen tot accurate en real-time stuurinformatie. Deze acties zullen begin december 2023 zijn afgerond. Daarnaast is gestart met opleidingen voor managementsupport en anonimiseerders. Deze opleidingen zullen samen met nog op te starten workshops voor behandelaren doorlopen tot in de winter van 2023/2024. Tegelijkertijd is in september 2023 gestart met een traject om te komen tot de aanschaf van een slimmere anonimiseringstool. Hierin wordt samengewerkt met de gemeenten Rheden en Renkum. Synchroon met de hier voor genoemde acties worden er binnen de gemeentelijke organisaties activiteiten verricht die erop gericht zijn om te komen tot standaardisering van zoekslagen en instructies en beleid omtrent de omgang met chatdiensten en de opslag en archivering van chatberichten. Samen met de extra ingezette capaciteit verwachten we meer regie op proces, capaciteit en doorlooptijden te krijgen en dat in 2024 de ingezette verbeteringen nog duidelijker zichtbaar zullen zijn.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-39***
Pagina:	
Vraag:	"Dit programma behelst activiteiten die de bewustwording en kennis vergroten over het Koloniaal en Slavernijverleden van Arnhem". (p.30) fff. Welke activiteiten worden met het bedrag van €100.000 gerealiseerd? ggg. Op welke wijze wordt de bewustwording bij organisaties en collega's vergroot?
Antwoord:	a) Dit zijn activiteiten die samen met partners uit de stad worden ontwikkeld om de uitkomsten van het onderzoek op een zo laagdrempelige manier te delen met de inwoners van Arnhem. Daarbij valt te denken voorlichtingen, gids-wandelingen, voorstellingen en exposities. Het programma zal bij de presentatie van het onderzoek in het eerste kwartaal van 2024 kenbaar worden gemaakt. b) Het programma dat we voor de stad opzetten wordt actief gedeeld met medewerkers en andere organisaties die ook uitgenodigd worden hieraan deel te nemen. Daarnaast gaan we verkennen welke activiteiten we specifiek voor medewerkers gaan inzetten voor meer bewustwording op dit thema.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-40***
Pagina:	29
Vraag:	'Dit vertaald zich met name in de opleiding van medewerkers' (p. 29) hhh. Om welke opleiding gaat het hier precies? Welk persoon voert deze uit?

Antwoord:	Zie voor het antwoord op deze vraag, de laatste bullet bij de beantwoording van FvD-29.
Portefeuillehouder:	Maurits van de Geijn

***Fractie**:*	***FvD-41***
Pagina:	30
Vraag:	Hiervoor wordt tijdelijk een kwartiermaker aangesteld' (p. 30) 2. Waarom is er gekozen voor een kwartiermaker en lopen gesprekken niet via al bestaande ambtelijke fte's?
Antwoord:	De Synagoge is een heel belangrijk rijksmonument in onze binnenstad en heeft een interieur dat vanuit het oogpunt van erfgoed tot de top van ons land behoort. Het gebruik van de Synagoge zal de komende 5-10 jaar afnemen om demografische redenen. Gezien de uitzonderlijke erfgoedwaarden kan er geen sprake zijn van een eenvoudige herbestemming. Duurzaam behoud van de erfgoedwaarden van de Synagoge is alleen mogelijk met een creatieve, pro-actieve en verbindende aanpak, waarbij wordt aangehaakt op kansen en ontwikkelingen in de Arnhemse binnenstad en daarbuiten. Een kwartiermaker is de uitgelezen rol om deze aanpak van de grond te krijgen. Binnen de bestaande ambtelijke fte's is geen ruimte om deze rol op te pakken.
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs